
Nowi członkowie T. N. W.

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 44, 71-137

1951

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

X

Nowi członkowie T.N.W.

P i o t r B i e g a ń s k i, syn Teodora i Emilii z Kowalskich urodził się dnia 8 V 1905 r. w Rosieniach (Litwa). Gimnazjum im. A. Mickiewicza ukończył w Warszawie w 1926 roku, a Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej z tytułem inżyniera architekta w 1933 roku. W czasie studiów odbył szereg wyjazdów naukowych do Danii, Niemiec, Francji, Austrii, Grecji, Turcji i Włoch. W roku 1935 wyjechał na roczne studia naukowe w Rzymie a w roku 1937 półroczne w Paryżu. W roku 1933 został powołany na stanowisko st. asystenta w Zakładzie Historii Architektury Nowożytnej Politechniki Warszawskiej, a w roku 1936 równoległe z powyższym — na stanowisko st. asystenta w Zakładzie Architektury Polskiej Politechniki Warszawskiej. W 1941—44 r. był st. asystentem w Zakładzie Badań Urbanistycznych, a w czasie okupacji 1939—44 r. był st. asystentem Konspiracyjnej Politechniki Warszawskiej, oraz wykładowcą Historii Architektury Nowożytnej (od 1943 r.). Jednocześnie od 1941 roku wykładał Budownictwo Miejskie w Miejskiej Szkole Budowlanej II stopnia i od 1942 roku Historię Architektury Nowożytnej na kursach Jagodzińskiego. Dnia 12 IV 1942 r. złożył egzamin na stopień doktora nauk technicznych przedstawiając pracę pt. „Antonio Corazzi na tle epoki”. W roku 1945 po zakończeniu wojny został powołany na stanowisko profesora Historii Architektury i Sztuki Nowożytnej na Politechnice Warszawskiej. W roku 1945—1946 wyjeżdżał na studia naukowe do Włoch. Od 1948 roku pełni funkcje Konserwatora na m. st. Warszawę. W roku 1946 odznaczony został srebrną odznaką Odbudowy Warszawy, w 1947 — Krzyżem Kawalerskim Polonia Restituta, w 1950 złotą odznaką Odbudowy Warszawy i w 1950 roku otrzymał Nagrodę Państwową I-go stopnia w dziale Architektury za prace w dziedzinie konserwacji zabytków.

Jego prace projektodawcze i realizacyjne w zakresie architektury:

- 1) Współpraca przy projekcie Placu Zamkowego w Warszawie — 1937 r.
- 2) Współpraca przy realizacji wnętrza M/S Batory — 1937/38.
- 3) Współpraca przy proj. modernizacji wnętrza Teatru Wielkiego — 1939.
- 4) Projekt przebiecia ul. Nowy Świat Bis w Warszawie — 1942
- 5) Współpraca przy proj. arterii N—S w Warszawie — 1943/4.
- 6) Projekt rekonstrukcji Ratusza w Siedlcach — 1945.
- 7) Projekt i realizacja Pał. Kazimierzowskiego — 1946/49.
- 8) Projekt i realizacja gmachu poseminaryjnego U. W. — 1947.
- 9) Projekt i realizacja Pałacu Hołowczyca (ul. Nowy Świat 35) — 1947.
- 10) Projekt odbudowy Pałacu Staszica — 1946—50.
- 11) Projekt i realizacja d. gmachu Giełdy, Rymarska 1 — 1948/50.
- 12) Projekt i realizacja d. gmachu Ministrów, Rymarska 3 — 1948/50.
- 13) Projekt i realizacja d. Min. Skarbu, Rymarska 5 — 1948/50.
- 14) Projekt rekonstrukcji gmachu Biblioteki Załuskich — 1949.

- 15) Projekt i realizacja rozbudowy Pałacu Staszica — 1949/50.
- 16) Współpraca przy projekcie rekonstrukcji Zamku w W-wie — 1949.
- 17) Projekt szkieletowy odbudowy Teatru Wielkiego w W-wie — 1950.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Antonio Corazzi w Akademii Sztuk Pięknych we Florencji — Biul. Hist. Sztuki i Kultury R. IV.-1-1935.
- 2) Twórczość Antoniego Corazziego w świetle dokumentów Florenckich — Biul. Hist. Sztuki i Kultury R. V.-4-1936.
- 3) Koncepcja Placu Teatralnego na tle twórczości Antoniego Corazziego — Biul. Hist. Sztuki i Kultury R. VI-3-1937.
- 4) Plac Zamkowy w Warszawie — Architektura i Budownictwo — 1938.
- 5) Architektura Wody — Arkady — R.IV. Nr (6) — 1938.
- 6) Teoretyczne projekty kościołów Aignera — Biul. Hist. Sztuki i Kultury — R. VII. — 1938.
- 7) Architektura Odrodzenia Włoskiego — Zakład Historii Architektury Nowożytnej Politechniki Warszawskiej — I wyd. 1943, II wyd. 1945.
- 8) Construire Varsavia — Metron — Nr. 12 — Roma, 1946.
- 9) Nowoczesne poglądy na konserwację zespołów miejskich — Biul. Hist. Sztuki i Kultury — R. IX. — 1947.
- 10) Studia i prace wstępne do odbudowy Zamku Warszawskiego — Ochrona Zabytków — R. II. — 1949.
- 11) Pomniki architektury w nowej służbie społecznej — Architektura — Nr 9/10 — 1949.
- 12) Zabezpieczenia w kościele Św. Anny (OO. Bernardynów) w Warszawie — Ochrona Zabytków — R. III. — 1950.
- 13) O problemach odbudowy staromiejskich zespołów — Architektura Nr 3/4 — 1951.
- 14) Realizm w narodowych tradycjach polskiej architektury, urbanistyki i rzemiosła artystycznego — Praca zbiorowa — Wydawn. Materiały do studiów i dyskusji — Państwowy Instytut Sztuki, Zeszyt na I-szą Ogólnopolską Konferencję Naukową — 1950.
- 15) Pałac Staszica — siedziba Towarzystwa Naukowego Warszawskiego — Warszawa, wrzesień 1951.

Stanisław Błaszkwia k urodził się w 1894 r., ukończył Wydział Inżynierii Politechniki Gdańskiej i uzyskał tu doktorat w roku 1948. Jest profesorem zwyczajnym mostów na Wydziale Inżynierii Politechniki Gdańskiej.

Profesor Błaszkwia k jest propagatorem na polskim terenie metody Crossa obliczenia ram. Wydał on na ten temat obszerne dzieło p.t. „Metoda Crossa” i szereg drobniejszych publikacji na ten sam temat, w którym metodę Crossa uzupełnił własnymi pomysłami.

Prof. dr Stanisław Błaszkwia k jest autorem szeregu wykonanych przez siebie projektów mostów.

Stanisław Bilewicz urodził się 26 III 1903 r. w Jędrzejowie, woj. kieleckim. Tamże ukończył szkołę średnią w r. 1923. Studia przyrodnicze odbywał na Wydz. Fil. Uniw. Warsz. w latach 1923—1929. W r. 1929 uzyskał doktorat na podstawie rozprawy p.t. Badania nad rozwojem potworności podwójnych wykonanej pod kierunkiem prof. Jana Tura. W latach 1928—1939 był asystentem Uniw. Warsz., pracując kolejno pod kierunkiem prof. Eismonda, Konopackiego i Kopcia. W tym czasie ogłosił dziesięć rozpraw z zakresu embriologii i biologii rozwoju osobniczego. We wrześniu 1939 bierze udział w obronie Warszawy jako porucznik rezerwy. Lata okupacji przebywa w obozie jeńców wojennych w Niemczech, a lata 1945—1946 w Odrodzonym Wojsku Polskim. Od maja 1947 r. do sierpnia 1949 r. jest adiunktem w P.Z.H. w Katowicach. W kwietniu 1949 r. habilituje się na Wydz. Przyr. Mat. Uniw. Warsz.

jako docent zoologii ze szczególnym uwzględnieniem biologii. Od września 1949 r. obejmuje kontraktowe stanowisko profesora biologii w Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) W sprawie wielkości absolutnej złożonych potworów zarodkowych. *Folia Morph.*, I, z. 1, Warszawa 1929.

2) Badania nad rozwojem potporności podwójnych. *Folia Morph.*, IV, Warszawa 1932.

3) O ośrodkach zarodkowych podwójnych niezwykle zbliżonych. *Kosmos*, LVIII, z. 1 (Seria A, Rozprawy), Lwów 1933.

4) Piotr Słonimski i Stanisław Bilewicz: Z badań nad genezą śródbłonka naczyniowego u ptaków. *Pam. XIV Zjazdu Lek. i Przynr. Pol. w Poznaniu*, 1933.

5) Stefan Kopeć i Stanisław Bilewicz: Spostrzeżenia nad ciężarem wewnętrznych narządów i niektórych kości u dojrzałych myszy, ze szczególnym uwzględnieniem różnic płciowych. II. Wielkość i zmienność ciężaru procentowego. *Pam. Państw. Inst. Nauk. Gosp. Wiejsk. w Puławach*, XIV, 1933.

6) O wpływie głodzenia na wzrost płazów. *Tow. Nauk. Warsz.*, XXVII, Wydz. IV, Warszawa 1934.

7) Z doświadczeń nad wpływem jakości pokarmu na rozwój kijanek. *Tow. Nauk. Warsz.*, XXVIII, Wydz. IV, Warszawa 1935.

8) O zawartości glikogenu w całym ciele i w wątrobie larw *Rana temporaria* podczas przeobrażenia. *Tow. Nauk. Warsz.*, XXX, Wydz. IV, 1937.

9) Untersuchungen über den Einfluss des Hungers auf das Wachstum von Kaulquappen, nebst einigen Futtermittelsversuchen. *Ztschr. f. vergl. Physiol.*, 26, 1938.

10) Die Änderungen des Glykogengehaltes während der Metamorphose der Kaulquappen. *Bioch. Ztschr.*, 297, 1938.

Artykuły popularne.

1) Chleb, niektóre fizyko-chemiczne właściwości i ochrona prawna chleba. *Fiz. i Chem.*, R. 2, Nr 3, 1949.

Włodzimierz Burzyński urodził się w Przemyślu dnia 29.IV.1900 r. Do gimnazjum uczęszczał w Przemyślu, gdzie w r. 1918 złożył egzamin dojrzałości. Studia wyższe odbywał na Politechnice Lwowskiej, na Wydziale Inżynierii; Dyplom inżyniera dróg i mostów uzyskał w r. 1925. Dodatkowe studia odbywał na Uniwersytecie w Getyndze (Niemcy) i na Politechnice w Zurichu w r. 1928—1929, jako stypendysta Kultury Narodowej. W r. 1946 odbył dwutygodniową wyprawę naukową do Szwajcarii.

Na doktora nauk technicznych promował się na Politechnice Lwowskiej w r. 1928 na podstawie rozprawy p.t. „Studium nad hipotezami wytężenia”, Akademia Nauk Technicznych — Lwów 1928. Na docenta mechaniki kontynuów habilitował się również na Politechnice Lwowskiej w r. 1933 na podstawie rozprawy p.t. „O rozwinięciu potencjału sprężystości”. Akademia Nauk Technicznych, Lwów 1932.

Od r. n. 1922/23 rozpoczął pracę dydaktyczną na Politechnice Lwowskiej; sprawuje obowiązki asystenta Katedry Mechaniki, kolejno różnych stopni. W r. 1934 zostaje mianowany profesorem nadzwyczajnym Katedry Mechaniki Technicznej na Wydziale Mechanicznym Politechniki Lwowskiej. W r. 1948 uzyskał nominację na profesora zwyczajnego Katedry Mechaniki Technicznej Politechniki Śląskiej.

Od r. 1936 jest członkiem Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. W r. 1938 został zaproszony do współpracy z redakcją miesięcznika „Zentralblatt für Mechanik”. W r. 1938 mianowano go członkiem-korespondentem Polskiej Akademii Nauk Technicznych, w r. 1950 — współpracownikiem Komisji Technicznej Polskiej Akademii Umiejętności, a w r. 1951 wybrano go na członka zwyczajnego Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. W r. 1951 otrzymał Państwową Nagrodę za działalność naukową.

W swojej działalności naukowej zajmuje się Prof. Burzyński szczególnie mechaniką układów odkształcalnych. Do najważniejszych osiągnięć należy zaliczyć ustalenie własnej hipotezy wyężenia, rozwinięcie potencjału sprężystości, tudzież studia nad istotą i zastosowaniami dwóch twierdzeń minimalnych teorii sprężystości.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Proste uzasadnienie twierdzenia Mohra, Czasopismo Techniczne, Lwów 1926.
- 2) Ogólna forma wytrzymałościowa, Przegląd Techniczny, 1929.
- 3) Teoretyczne podstawy hipotez wyężenia, Czasopismo Techniczne, Lwów 1929.
- 4) O wyboczeniu posprężystym, Czasopismo Techniczne, Lwów 1930.
- 5) O ograniczeniach twierdzenia Castigliano, Czasopismo Techniczne, Lwów 1931.
- 6) O dwóch twierdzeniach minimalnych teorii sprężystości i zastosowaniu ich do rozwiązań przybliżonych. Czasopismo Techniczne, Lwów 1933.
- 7) W sprawie obliczania cienkościennych walczków nitowanych. Technika ciepła, Warszawa 1937.
- 8) Z teorii cienkościennych powłok obrotowych. Księga pamiątkowa ku uczczeniu Prof. dr M. T. Hubera, Gdańsk 1950.
- 9) O niektórych niedomaganiach i koniecznych uzupełnieniach de Saint-Venantowskiej teorii prętów prostych.

Jerzy Choróbski urodził się dnia 22.XI.1902 r. w Podhajcach (b. woj. tarnopolskie), syn Stanisława i Wandy Buynowskich, do szkoły średniej uczęszczał w Chyrowie, Krakowie i Wiedniu, otrzymując świadectwo dojrzałości dnia 20 maja 1920 r. W roku 1921 zapisał się na Wydział Lekarski Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, a stopień doktora medycyny otrzymał dnia 12 listopada 1926 r.

Rok 1927 i 6 miesięcy roku 1928 spędził w Klinice Psychiatrii prof. E. Bleulera w Burgholzi pod Zurichem, oraz w Klinice Chorób Nerwowych prof. G. Guillaína i Oddziale Chorób Nerwowych dra Cl. Vincenta w Paryżu. W sierpniu 1928 r. zaczął pracę w charakterze wolontariusza w Klinice Chorób Nerwowych U.W. pod kierownictwem prof. K. Orzechowskiego, w styczniu zaś 1929 r. został starszym asystentem tejże Kliniki. Na stanowisku tym pozostawał do lipca 1930 r., kiedy po otrzymaniu stypendium im. Madeleine Ottman — wyjechał do Montrealu w Kanadzie.

Tu pozostawał do lipca 1932 r., pracując pod kierownictwem prof. W. Penfielda w dziedzinie neurochirurgii, neuropatologii i neurofizjologii. Dnia 26 maja 1932 otrzymał, po złożeniu odpowiedniej tezy, stopień Master of Science w Uniwersytecie McGill w Montrealu. W lipcu 1932 r. otrzymał stanowisko pierwszego asystenta w Klinice Chirurgii i Neurochirurgii Northwestern University w Chicago, gdzie pracował głównie pod kierownictwem prof. L. Davisa do lipca 1933 r. W miesiącu tym otrzymał roczne stypendium Fundacji Rockefellera, umożliwiające mu ukończenie specjalizacji w dziedzinie neurochirurgii u prof. W. Penfielda, P. Baileya oraz innych.

W sierpniu 1934 r. wrócił do kraju, 6-go listopada 1935 r. został kierownikiem Oddziału Neurochirurgii Kliniki Chorób Nerwowych U. W., w charakterze asystenta, potem adiunkta. W tym roku otrzymał nagrodę naukową im. Józefa Babińskiego.

Przez cały wrzesień 1939 r., do chwili kapitulacji Warszawy, pracował w Szpitalu utworzonym w budynku Uniwersytetu Warszawskiego, przez cały zaś czas okupacji — w Oddziale Neurochirurgii Szpitala Dziec. Jezus, jako kierownik Oddziału. W czasie powstania warszawskiego pracował w zaimprovizowanym szpitaliku przy ul. Chmielnej 26.

Po kapitulacji Warszawy przedostał się do Krakowa, gdzie do stycznia 1945 r. pracował jako neurochirurg w Szpitalu O.O. Bonifratrów.

W lutym 1945 r. wraca do Warszawy, gdzie przystępuje do organizacji Oddziału Neurochirurgii Kliniki Chorób Nerwowych U.W. na terenie Szpitala Dziec. Jezus. Dnia 3 września 1946 r. został habilitowany, jako docent neurochirurgii.

Najważniejsze osiągnięcia w pracy naukowej polegają na:

1) udowodnieniu, że naczynia krwionośne opon mózgowych i mózgu wyposażone są w nerwy naczynio-rozszerzające (w pracy z W. Penfieldem, 1932), co zostało wielokrotnie potwierdzone przez innych;

2) udowodnieniu, że w zespole parkinsonizmu pośpiączkowego cierpią nie tylko jądra podkorowe, ale również, i to w dużej mierze, komórki istoty szarej i mózgu (w pracy z I. Bertrandem, 1928);

3) opisie zespołu podciśnienia śródczaszkowego, występującego w następstwie operacji mózgu (w pracy z A. Kunickim, 1938);

4) własnym sposobie chirurgicznego leczenia ropni mózgu (w pracy z A. Kunickim, 1948);

5) własnym podziale, ogólnie dziś przyjętym, wągrzycy mózgu (w pracy z L. Stępnem, 1949).

Dnia 1 stycznia 1947 r. mianowany został docentem etatowym na Wydziale Lekarskim U.W.

Dnia 7 lutego 1947 r., uchwałą Rady Wydziału Lekarskiego, zostało mu powierzone zastępcze kierownictwo Kliniki Neurochirurgii wraz z wykładami z neurochirurgii.

Dnia 18 lipca 1949 r. został mianowany profesorem nadzwyczajnym neurochirurgii na Wydziale Lekarskim U.W. i od tego czasu jest kierownikiem Kliniki Neurochirurgii zrazu Uniwersytetu Warszawskiego, potem Akademii Medycznej w Warszawie.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Neurochirurgicznego, Chirurgicznego i Fizjologicznego, oraz członkiem - korespondentem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego i Skandynawskiego Towarzystwa Neurochirurgów.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Ivan Bertrand et Georges Choróbski — Les Lesions Corticales Dans Les Syndromes Parkinsoniens Postencephalitiques. *Revue Neurol.*, 36:172, 1929.

2) Jerzy Choróbski i Witold Tyczka — Samoistna odma czaszkowa w związku z guzem zatoki sitowo-czołowej. *Neurologia Polska*, 12:243, 1929.

3) Przypadek glejaka (oligodendroglioma) komory bocznej. *Rocznik Psychiatryczny*, 14:179, 1931.

4) Jerzy Choróbski and Wilder Penfield — Cerebral Vasodilator Nerves and Their Pathway From the Medulla Oblongata, *Arch. Neurol. & Psych.* 28:12,43, 1932.

5) Jerzy Choróbski and Loyal Davis — Cyst Formations of the Skull. *Surgery, Gynec. Obstetrics*, 58:12, 1934.

6) Warunki rozwoju i zadania nowoczesnej neurochirurgii. *Medycyna*, 1:1, 1935 i 2,41, 1935.

7) Camillo Golgi (1843—1926). *Arch. Neurol. & Psych.*, 33:163, 1935.

8) Urazy czaszkowo-mózgowe. *Lekarz Wojskowy*, 27, Nr 1, 2, 3 i 4, 1936.

9) Krwiak podtwardówkowy i jego leczenie. *Chirurg Polski*, 1, Nr 1, 1936.

10) Rola płynu mózgowo-rdzeniowego w patogenezie niektórych śródczaszkowych spraw chorobowych. Część I. Anatomia układu komorowego i podpajęczynówkowego. *Chirurg Polski*, 3, Nr 37, 1937.

11) Rola płynu mózgowo-rdzeniowego w patogenezie niektórych śródczaszkowych spraw chorobowych. Część II. Odma komorowa. *Chirurg Polski*, II/5, 1937.

12) Adam Opalski i Jerzy Choróbski — Przypadek wyściółczaka (ependymonia) mózgowego śródczaszkowego. *Neurologia Polska* 20:349, 1937.

13) O pielęgnacji chorych neurochirurgicznych. *Pielęgniarka Polska*, Nr 11, 1937.

- 14) O leczeniu guzów przysadki mózgowej i nowotworów przysiodelkowych. *Medycyna*, Nr 1, 1938.
- 15) Jerzy Choróbski i Adam Kunicki — O zespole niskiego ciśnienia śródczaszkowego po operacjach mózgowych. *Neurologia Polska*, 31:217, 1938.
- 16) Jerzy Choróbski, Jerzy Jarzymski and Ernest Ferens — Intracranial Solitary Chondroma. *Surg. Gynec. Obstetrics*. 68:677, 1939.
- 17) Z Kazuistyki Rzadkich Nowotworów Kości Pokrywy Czaszki I. Guz Olbrzymiokomórkowy. II. Naskórzak. *Neurologia Polska*, 22:131, 1939.
- 18) Adam Kunicki and Jerzy Choróbski — Ventriculographic Diagnosis of Agenesis of the Corpus Callosum. *Arch. Neurol. & Psych.*, 43:130, 1940.
- 19) Jerzy Choróbski i Zygmunt W. Kuligowski — Rzadkie nowotwory śródczaszkowe: struniaki. *Polski Tyg. Lek.*, 1:1209, 1946.
- 20) Jerzy Choróbski and Adam Kunicki — The Radical Treatment of Brain Abscess. *Surg. Gynec. Obstet.*, 86:230, 1948.
- 21) Jerzy Choróbski i Jerzy Szapiro — Wypadnięcie jądra galaretowatego, jako jedna z częstszych przyczyn rwy kulszowej. *Polski Tyg. Lek.*, 3:97, 140, 173, 1948.
- 22) Jerzy Choróbski and Lucjan Stępień — On the Syndrome of Arnold-Chiari. *Journal of Neurosurgery*, 5:5:495—500, 1948.
- 23) Lucjan Stępień and Jerzy Choróbski — Cysticercosis Cerebri and its Operative Treatment., *Arch. of Neurol. and Psych.*, 61:499+527, 1949.
- 24) Guzy śródczaszkowe. Państwowy Zakład Wydawnictw Lek. Podręcznik Neurologii, tom III — zeszyt 3a, 1950.
- 25) Urazy czaszki i mózgu, Państwowy Zakład Wydawnictw Lek. Podręcznik Neurologii, tom III — zeszyt 3b, 1950.
- 26) Jerzy Choróbski, Eufemiusz Herman, Marcin Zieliński, Janina Hurynowicz, Adam Kunicki, Stanisława Spettowa, Juliusz Zaremba — Leczenie Chorób Układu Nerwowego, Podręcznik Neurologii, tom III — zeszyt 3b, Państw. Zakład Wydawnictw Lekarskich.
- 27) Jerzy Choróbski, Jerzy Wisławski i Jerzy Łebkowski — Sympatektomia w „Różowej chorobie” (pink disease). *Chirurgia Narządów Ruchu i Ortopedia Polska* 3—4:337, 1950.
- 28) Jerzy Choróbski, Andrzej Biernacki i Stanisław Altenberger — Leczenie Chirurgiczne Nadciśnienia Tętniczego Pierwotnego, *Polskie Archiwum Medycyny Wewnętrznej*, t. 20, str. 164—228, 1950.
- 29) Chirurgiczne leczenie zaburzeń naczynioruchowych. *Polskie Archiwum Medycyny Wewnętrznej*. t. 20. str. 252—258. 1950.
- 30) Postoperative Intracranial Hypotension. *Neurology. Neurosurgery and Psychiatry*. 13:280, 1950.
- 31) Jerzy Choróbski i Lucjan Stępień — O chirurgicznym leczeniu zaburzeń naczynioruchowych. *Polski Przegląd Chirurgiczny*. P. Z. W. L. t. 23, Nr 1, 1950.
- 32) The Syndrome of Crocodile Tears. *Archives of Neurology and Psychiatry*. 65:299, 1951.

C z a r n e c k i E d w a r d S t a n i s ł a w urodził się 26 kwietnia 1892 roku w Piaskach. Szkołę realną ukończył w Połtawie w r. 1912, a studia uniwersyteckie ze stopniem lekarza w Kijowie w r. 1917. Doktorat medycyny uzyskał w Wilnie w r. 1925.

W latach 1922—1927 był asystentem zakładu patologii ogólnej w Wilnie, a w 1925—1927 przebywał w Paryżu na studiach u prof. Gleya, Lopicque'a Kopaczewskiego, Jolly i Clerca.

Od roku 1927 był asystentem katedry fizjologii Uniw. Stefana Batorego w Wilnie, w 1928 r. habilitował się z zakresu fizjologii i jako docent pracował w Zakładzie Fizjologii Uniw. Stefana Batorego do dnia 1.V.1939 r., kiedy został mianowany profesorem tytularnym tegoż przedmiotu. W latach okupacji wykładał fizjologię na tajnych kompletach Wydziału Lekarskiego.

W latach 1940—1946 pracował jako lekarz praktyk z zakresu interny. W r. 1946 mianowany profesorem nadzwyczajnym fizjologii na Uniwersytecie Poznańskim.

Członek Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, członek Głównego Zarządu Polskiego Towarzystwa Fizjologicznego.

Kierunek prac naukowych: powstawanie i rozwój nowotworów doświadczalnych, niektóre zagadnienia z zakresu czynności gruczołów o wydzielaniu wewnętrznym i fizjologia limfy; prace ostatniego okresu dotyczą prób wyjaśnienia mechanizmu powstawania wstrząsu.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) W sprawie zachowania się leukocytów w roztworach hipotonicznych. Księga Pamiątkowa XII Zjazdu Lek. i Przyr. Polskich, Warszawa 1926.
- 2) W sprawie nowotworów doświadczalnych. Pamiętnik Wil. T-wa Lek. 1925.
- 3) Persistence de l'action des injections intra-duodénales d'acides sur la sécrétion pancréatique après la vagotomie double. C. r. Soc. de Biologie. T. XCIV. 1926.
- 4) Sécrétion biliaire plus abondante après les injections intraveineuses de bleu de méthylène. C. R. Soc. de Biologie. T. XCVI. 1927.
- 5) L'hyperthermie par le bleu de méthylène chez le chien éthyroïdé. C. R. Soc. de Biologie. T. XCVI. 1927.
- 6) Action de l'ion calcium sur l'excitabilité des nerfs accélérateurs cardiaques (wsp. z J. J. Bouckaert). C. R. Soc. de Biologie. T. XCVII. 1927.
- 7) Influence du sérum sanguin sur l'activité des mouvements des lymphocytes (wsp. z J. Jolly). C. R. Soc. de Biologie. T. XCV. 1926.
- 8) La sécrétion surrénale d'adrénaline chez le chien éthyroïde (wsp. z L. Sarabia). C. R. Soc. de Biologie. T. XCV. 1926.
- 9) Influence des rayons ultra-violet sur la spermatogenese (wsp. z J. Jolly) C. R. Soc. de Biologie. T. XCVII. 1927.
- 10) L'apnée par Yohimbine. Inversion par l'adrénaline et réciproquement inversion de l'apnée adrénalinique par la Yohimbine (wsp. z E. Gley). C. R. Soc. de Biologie. T. XCVII. 1927.
- 11) Action de l'ergotamine sur les mouvements respiratoires. L'apnée ergotaminique (wsp. z J. J. Bouckaert), Journ. de Physiol. et de Pathol. Gen. T. XXV. Nr. 4. 1927.
- 12) Action de l'ergotamine sur l'hypertension asphyxique (wsp. z J. J. Bouckaert). Annales de la Soc. Scient. de Bruxelles. T. XXXVII. p. 91.
- 13) Odczyn gorączkowy u zwierząt pozbawionych tarczycy pod wpływem dożylnego wprowadzania błękitu metylenowego. Pam. Wil. T-wa Lek. T. IV—V. 1927.
- 14) La vasoconstriction asphyxique longtemps après la section des nerfs splanchniques. Journ. de Physiol. et de Pathol. Gen. T. XXV. 1928.
- 15) Przyczynek do fizjologii nadnerczy. Wilno 1928.
- 16) Odruchy warunkowe a odporność. Pam. Wil. T-wa Lek. Nr 5. 1928.
- 17) Wpływ układu nerwowego mimowolnego na powstawanie nowotworów doświadczalnych (wsp. z M. Eiger). Biul. Pols. Kom. do zwalcz. raka. 1929.
- 18) Ludwik Czarkowski jako obywatel i lekarz. Ateneum Wil. 1928.
- 19) Influence de l'ablation des thyroïdes sur l'excitabilité du nerf grand splanchnique chez le chien (wsp. z A. B. Chauchard). C. R. Soc. de Biologie. T. C. 1929.
- 20) Sprawozdanie z II-go Zjazdu Przeciwrakowego w Warszawie, Pam. Wil. T-wa Lek. T. III. 1929.
- 21) Badania nad nowotworami doświadczalnymi. I. Wpływ układu nerwowego mimowolnego oraz wpływ odżywiania na powstawanie nowotworów doświadczalnych. Dieta jako środek społeczno-leczniczy zapobiegawczy (wsp. z M. Eiger). Nowotwory oraz Biuletyn Polsk. Kom. do zwalczania raka. Nr 4. 1930 i Warsz. Czasopismo Lek. Nr 38—39, 1930.
- 22) Contribution à l'étude des interrelations humorales. III. Nouvelles recherches sur les prétendues relations entre la thyroïde et les surrénales (wsp. z E. Gley.) Journ. de Physiol. et de Pathol. Gen. T. XXVIII.
- 23) Modifications des activités du nerf splanchnique après la thyvroparathyroïdectomie (wsp. z E. Gley). Journ. de Physiol. et de Pathol. Gen. T. XXVIII. Nr 2, 1930.
- 24) Influence de l'augmentation de la Viscosité du sang sur l'électrocardiogramme du chien (wsp. z J. J. Bouckaert). Journ. de Physiol. et de Path. Gen. T. XXVII. 1929.
- 25) Badanie nad nowotworami doświadczalnymi. II. Wpływ na powstawanie nowotworów doświadczalnych ciał działających na układ nerwowy współczulny i obokwspólny (wsp. z M. Eiger). Nowotwory. T. VII. 1932.
- 26) Untersuchungen über experimentelle Geschwülste. I. Mitteilung. Der Einfluss des vegetativen Nervensystems und der Ernährung auf die Entstehung experimenteller Geschwülste (wsp. z M. Eiger). Zeitschr. f. Krebsforschung. B. 33, H. 3.

- 27) W sprawie określenia przez skórę chronaksji nerwów błędnych królika (wsp. z J. Hurynowicz). Komunikat I. Roczn. Psychiatr. Zesz. 21, 1933.
- 28) W sprawie określenia przez skórę chronaksji nerwów błędnych królika (wsp. z J. Hurynowicz). Komunikat II. Warsz. Czas. Lek. Nr 3, 1934.
- 29) W sprawie określenia przez skórę chronaksji nerwów błędnych królika (wsp. z J. Hurynowicz). Komunikat III. Warsz. Czas. Lek. Nr 21—22, 1934.
- 30) Podstawy racjonalnego wychowania fizycznego. Lekarz Polski. Nr 6, 1933.
- 31) Znaczenie kąpeli powietrzno-słonecznych. Wyd. Druskieniki Zdrojowisko nad Niemnem. 1937.
- 32) Wpływ zakwaszania i alkalizowania ustroju na wydzielanie limfy. Pam. Wil. T-wa Lek. Zesz. 1—2, 1936 i C. R. Soc. de Biol. 1939, T. CXXX, p. 1317.
- 33) Limfopędne działanie tuszu, barwików i roztworów koloidalnych metali. Acta Biol. Exp. Vol. XI, 1937.
- 34) Limfangografia (wsp. z S. Januszkiewiczem i M. Eiger). Acta Biol. Exp. 193.
- 35) Action lymphagogue des colorants, de l'encre de Chine et des solutions colloïdales des métaux. Rôle du système réticuléendothélial. C. R. Soc. de Biol. 1937.
- 36) Le choc consécutif aux injections des colorants. C. R. Soc. de Biol. 1937.
- 37) Éffet chologogue du dinitrophenol (wsp. z M. Rubinsztejn). C. R. Soc. de Biol. 1938.
- 38) Wpływ stanów anafilaktycznych na pobudliwość nerwu błędnego u królików (wsp. z J. Hurynowicz). Pam. Wil. T-wa Lek. Zesz. I, 1939.
- 39) L'excitabilité du vague dans les états anaphylactiques et le choc consécutif aux colorants (wsp. z J. Hurynowicz). La Presse Méd. Nr 30, 1939.
- 40) Środki limfopędne. II. Wpływ zakwaszania i alkalizowania ustroju na wydzielanie limfy. Acta Biol. Exp. 1939.
- 41) Lésions histologiques du système nerveux des lapins en état anaphylactique (wsp. z J. Hurynowicz i St. Bagińskim). C. R. Soc. de Biol. T. CXXX. 1939.
- 42) Działanie żółciopędne dwumtrofenu (wsp. z M. Rubinsztejn). Polska Gazeta Lek. Nr 14, 1939.
- 43) L'ergotamine et l'hyperthermie provoquées par le dinitrophenol (wsp. z M. Rubinsztejn). C. R. Soc. de Biologie, 1939.
- 44) L'ergotamine et l'hyperthermie par l'adrénaline (wsp. z M. Rubinsztejn). C. R. Soc. de Biologie. 1939.
- 45) O wpływie na ciśnienie żyłne. Polska Akad. Umiej. T. XLVII. Nr 6, 1947.
- 46) Wpływ barwików na wydzielanie soku trzustkowego. Rozprawy Wydz. Lek. P. A. U. t. IX, 1948.
- 47) Zagadnienie wstrząsu w świetle własnych badań. Acta Biol. Exper. Vol. XV, 1949.
- 48) Zaburzenia wydzielania żółci w czasie wstrząsu barwikowego (wsp. z J. Kierszem i E. Miętrowskim). Acta Biol. Exp. Vol. XV, 1949.
- 49) Niedomoga nerek w czasie wstrząsu barwikowego (wsp. z J. Kierszem i E. Miętrowskim). Acta Biol. Exp. Vol. XV, 1949.
- 50) Przebieg wstrząsu barwikowego u zwierząt nieuśpionych. Publikacje Pozn. T-wa Przyj. Nauk. 1949.
- 51) Badania estezjometryczne i dynamometryczne narciarzy po biegach narciarskich (wsp. z E. Preislerem). Roczniki Kultury Fizycznej, 1950.
- 52) Zmiany we krwi w czasie wstrząsu barwikowego (wsp. z J. Kierszem i E. Miętrowskim). Inter. Arch. of Allergy and Appl. Immun. 1951. Vol. 2, Fasc. 1.
- 53) O wpływie antistyny na występowanie i przebieg wstrząsu barwikowego (wsp. z J. Kierszem i E. Miętrowskim). Inter. Arch. of Allergy and Appl. Immun. 1951. Vol. 1, Fasc. 4.
- 54) Rola wątroby we wstrząsie barwikowym (wsp. z J. Kierszem i E. Miętrowskim). Inter. Arch. of Allergy and Appl. Immun., 1951. Vol. 1, Fasc. 4.
- 55) Wpływ chlorku baru na ciśnienie tętnicze krwi podczas wstrząsu barwikowego (wsp. z J. Kierszem i E. Miętrowskim). W druku w Inter. Arch. of Allergy and Appl. Immun.

Wilhelm Czesław Czarnocki urodził się w Stańkowie, ziemi Mińskiej 20 października 1886 r. II klasyczne gimnazjum w Żyto-mierzu ukończył w maju 1904 r. Tegoż roku został przyjęty na Wydział Lekarski Uniwersytetu Warszawskiego, z którego został usunięty za zaburzenia studenckie w styczniu 1905 r.

W jesieni 1905 r. wstąpił na Wydz. Lek. Wszechnicy Jagiellońskiej, który ukończył z tytułem doktora wszech nauk lekarskich w grudniu 1913 r. „Veniam legendi” z anatomii patologicznej uzyskał na Wydz. Lek. Uniw. Warszawskiego w lutym 1930 r.

Został powołany jako profesor nadzwyczajny na Katedrę Anatomii Patologicznej Wydz. Lek. Uniw. Stefana Batorego w Wilnie w maju 1939 r. Od końca grudnia 1945 r. do chwili obecnej jest profesorem zwyczajnym i dyrektorem Zakładu Anatomii Patologicznej Akademii Medycznej w Gdańsku.

Kolejno był: 1) Demonstratorem w Zakł. Anat. Pat. Uniw. Jagiellońskiego w r. a. 1912/13.

2) Starszym asystentem w Zakł. Anat. Pat. Uniw. Warszawskiego od 15.I.1920 do 31.XII.1924 r.

3) Adiunktem w Zakł. Anat. Pat. Uniw. Warszawskiego od 1.I.1925 r. do 31.XII.1945 r.

4) Trzykrotnie delegatem docentów do Rady Wydz. Lek. Uniw. Warszawskiego w latach 1928/29; 1929/30; 1932/33.

5) Od 1.I.1946 r. do 31.VIII.1948 r. był prorektorem Akad. Med. w Gdańsku.

6) Od 1.IX.1948 r. do chwili obecnej jest rektorem tejże Akademii Medycznej.

Poza tym:

7) Zajmował różne stanowiska w szpitalnictwie Warszawskim: a) prosektora Szpit. Dz. Jezus; b) zastępcy dyrektora tegoż szpitala; c) prosektora szpitala św. Stanisława; d) p.o. dyrektora Szpitala Dz. Jezus; e) prosektora tegoż szpitala.

8) Był przewodniczącym Sądu N.I.L. w latach 1928—1934 r.

9) Redaktorem „Przeglądu Piśmiennictwa Lekarskiego Polskiego” za lata 1925 i 1926.

10) Komisarzem Związku Kas Chorych, Zakładu Ubezpieczeń na wypadek choroby, Z.U.S. od IV.1931 do IV.1935 r.

11) W wojsku rosyjskim był od X.1914 do V.1918 r.; w Wojsku Polskim od 1.III.1919 r. do 12.III.1921 r.

Z powodu inwalidztwa (kat. E) został zwolniony od obowiązków służby wojskowej w stopniu mjr. lek. 11.VIII.1927 r.

Był członkiem Tow. Lek. Warszawskiego, a obecnie jest członkiem założycielem Gdańskiego Tow. Lekarskiego.

Otrzymał nagrodę Tow. Medycyny Społecznej za pracę o układzie siateczkowo-śródbłonkowym w 1928 r.

Drukiem ogłosił 23 prace naukowe, wśród nich:

1) Układ siateczkowo-śródbłonkowy, a wytwarzanie barwików żółciowych w świetle oceny krytycznej danych doświadczalnych. 1926 r.

2) Patologia układu siateczkowo-śródbłonkowego, 1928 r.

3) Badania nad ostrym żółtym zanikiem wątroby ze specjalnym uwzględnieniem pochodzenia tzw. kanalików wrzekomych. 1927 r. (praca habilitacyjna).

4) Rozpoznanie kliniczne w oświetleniu rozpoznań anatomiczno-patologicznych. 1935 r.

5) Statystyka nowotworów złośliwych i łagodnych w świetle danych niektórych szpitali Warszawskich, Klinik U. S. P., Instytutu Radowego im. M. Skłodowskiej (Curie) oraz Prosektoriów Szpitali Warszawskich i Zakładu Anat. Pat. U. J. P. w latach 1932—1933—1934, 1938.

6) Patologia (podręcznik dla pielęgniarek). 1950 r.

Antoniodobrzański, dr profesor i dyrektor Kliniki Otolaryngologicznej Uniwersytetu Warszawskiego.

Prace do roku 1948 wymienia Rocznik T. N. W. XLI (1948 r.), str. 54-6. Od tego czasu ogłosił drukiem:

- 1) About choosing the way of surgical work in cases of acute and chronical inflammations of frontal cavity. *Otolaryngologia Danubiana* 1947.
- 2) Local treatment of the maxillar and frontal sinusitis.
- 3) Atypical localisation of rhinoscleroma.
- 4) O wyborze metody operacyjnej w nowotworach łagodnych i złośliwych jam bocznych nosa. *Otolar. Polska* 1950.
- 5) Leczenie przerostu tkanki adenoidalnej. *Otolar. Polska* 1950.
- 6) Gruźlica ucha. *Gruźlica* 1950.
- 7) Gruźlica nosa. *Gruźlica* 1950.
- 8) Otwarcie Kliniki Otolaryngologicznej U. W. *Otolar. Pol.* 1947.
- 9) O nowym sposobie operacyjnym zamknięcia trwałych przetok zausznych. *Rozprawa P. A. U.* 1947.
- 10) O organizacji środków audiometrycznych i audinologicznych. *Pol. Tyg. Lek.* 1950.
- 11) O wziewaniu antybiotyków. *Balneologia*.
- 12) Zapalenia jamy ustnej. *Zbiorowy podręcznik chorób uszu, nosa, gardła i krtani.*
- 13) Gruźlica jamy ustnej i gardła. *Zbiorowy podręcznik chorób uszu, nosa, gardła i krtani.*
- 14) Przewlekłe ropne zapalenie migdałków. *Zbiorowy podręcznik chorób uszu, nosa, gardła i krtani.*
- 15) Przerost migdałków podniebiennych, gardłowych i językowego. *Zbiorowy podręcznik chorób uszu, nosa, gardła i krtani.*
- 16) Przewlekły nieżyt gardła. *Zbiorowy podręcznik chorób uszu, nosa, gardła i krtani.*
- 17) Ciała obce gardła. *Zbiorowy podręcznik chorób uszu, nosa, gardła i krtani.*
- 18) Ostre zapalenie wyrostka sutkowego. *Zbiorowy podręcznik chorób uszu, nosa, gardła i krtani.*
- 19) Ostre zapalenie wyrostka sutkowego. *Zbiorowy podręcznik chorób uszu, nosa, gardła i krtani.*
- 20) Otoscleroza (z prof. Miodońskim). *Zbiorowy podręcznik chorób uszu, nosa, gardła i krtani.*
- 21) Gruźlica ucha. *Zbiorowy podręcznik chorób uszu, gardła i krtani.*
- 22) Zranienia i złamania nosa. *Zbiorowy podręcznik chorób uszu, nosa, gardła i krtani.*
- 23) Krwawienia i krwotoki z nosa. *Zbiorowy podręcznik chorób uszu, nosa, gardła i krtani.*
- 24) Zniekształcenia nosa i operacje wytwórcze nosa. *Zbiorowy podręcznik chorób uszu, nosa, gardła i krtani.*
- 25) Gruźlica nosa. *Zbiorowy podręcznik chorób uszu, nosa, gardła i krtani.*
- 26) Twardziel nosa, gardła, krtani, tchawicy i oskrzeli. *Zbiorowy podręcznik chorób uszu, nosa, gardła i krtani.*
- 27) Nowotwory łagodne i złośliwe nosa i jam bocznych nosa. *Zbiorowy podręcznik chorób uszu, nosa, gardła i krtani.*
- 28) Kiła krtani. *Zbiorowy podręcznik chorób uszu, nosa, gardła i krtani.*
- 29) Nowotwory złośliwe krtani. *Zbiorowy podręcznik chorób uszu, nosa, gardła i krtani.*
- 30) Ezofagoscopia. *Zbiorowy podręcznik chorób uszu, nosa, gardła i krtani.*

A n t o n i G a ł e c k i ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Wpływ pożywienia gąsienic na zabarwienie i wielkość motyli „Acta Caia” — autoreferat z badań własnych, wygłoszony na posiedzeniu Komisji Przyrodniczej Towarzystwa Ogrodniczego w Warszawie — *Wszechświat* 24, 110 (1905).
- 2) „Przyczynek do znajomości wartościowości berylu” — *Chemik Polski*, 8, 556—559 (1908).
- 3) „Eine Wiederbestimmung der Wertigkeit des Berylliums durch Kolloidversuche” — *Z. f. Elektrochemie* 14, 767—768 (1908).
- 4) „O roztworach koloidalnych” — *Kosmos* 34, 290—318 (1909).
- 5) „Materiały do historii chemii w Polsce: Wiadomości z historii chemii w Polsce do wieku XVII włącznie. *Alchemia w Polsce*”. *Chemik Polski* 10, 481—488 (1910).
- 5a) „Studia nad koagulacją hydrozolu złota” cz. I — *Chemik Polskiej* 11, 265—273, 295—300 (1911).
- 6) „Koagulationsstudien am Goldhydrosol” I Teil — *Z. f. anorg. Chemie* 74, 174—206 (1912); *Kolloid-Zeitschrift* 10, 169—178 (1912).

- 7) „O metodach badania koagulacji roztworów koloidowych” — Księga Pamiątkowa XI Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich w Krakowie 18—22, VII, 1911, str. 124 (1912).
- 8) „Działanie promieni Röntgena na hydrosol złota” — Chemik Polski 12, 125—127 (1912).
- 9) „Über die Einwirkung der Röntgenstrahlen auf das Goldhydrosol” Kolloid-Z. 10, 149—150 (1912).
- 10) „O redukcji $\text{HAuCl}_3 \cdot 3\text{H}_2\text{O}$ eterowym roztworem fosforu” — Chemik Polski 12, 387—393 (1912).
- 11) „Über die Reduktion von $\text{HAuCl}_3 \cdot 3\text{H}_2\text{O}$ durch ätherische Phosphorlösung” Kolloid-Z. 11, 105—110 (1912).
- 12) „Zastosowanie błony kolodionowej jako sączka do niektórych oznaczeń wagowych” — Chemik Polski 12, 103—109 (1912).
- 13) Wraz z R. Zsigmondym — „Anwendung der Ultrafiltration in der analytischen Chemie” — Ber. d. d. Chem. Gesell. 45, 579—582 (1912).
- 14) Wraz z L. Brunnerem — „über die Elektrochemie der Halogene (Chlor, Brom, Chlorjod, Bromjod, Jodtrichlorid) in Nitrobenzol” — Z. f. physikal. Chemie 84, 513—557 (1913).
- 15) Wraz z M. S. Kastorskim — „Wzajemne strącanie się koloidów” Chemik Polski, 13, 385—390 (1913).
- 16) Wraz z M. S. Kastorskim — „über die gegenseitige Fällung kolloidgelöster Stoffe” — Kolloid-Z. 13, 143—146 (1913).
- 17) „O metodach ilościowego oznaczania kwasu octowego w solach nieorganicznych” — Chemik Polski, 13, 289—293 (1913).
- 18) „Metoda octanowa ilościowego oddzielania żelaza i glinu od manganu” — Rozpr. Pol. Akad. Um. w Krakowie A. 53, 315—369 (1913).
- 19) „Die Acetatmethode der Trennung des Eisens und Aluminiums von Mangan” — Bull. de l'Acad. Sc. Cracovie, A. Novembre 1913, 572—602.
- 20) „Ludwik Bruner, jako uczoney i badacz” — Kosmos, 39, 362—398 (1914).
- 21) Wraz z M. Dadlezówną — „Studia nad koagulacją hydrozolu złota” cz. II. Rozpr. Pol. Akad. Um. w Krakowie A. 65, 159—174 (1916).
- 22) Wraz z Dadlezówną — „Koagulationsstudien am Goldhydrosol” II. Teil Bull. de l'Acad. Sc. Cracovie. A. p. 297—313 (1916).
- 23) „Badania M. Smoluchowskiego w dziedzinie układów mikroskopijnych” — Kosmos, 42, 212 i 218 (1917).
- 24) „Lepkość hydrozoli złota” — Rozpr. Pol. Akad. Um. w Krakowie A. 56, 377—396 (1917).
- 25) „Viscosität von Goldhydrosolen” — Bull. de l'Acad. Sc. Cracovie A. Novembre-December 1916, p. 557—566.
- 26) „Wpływ światła na roztwory koloidowe: I. Wpływ światła na lepkość hydrozoli złota” — Rozpr. Pol. Akad. Um. w Krakowie A. 57, 163—173 (1918).
- 27) „Einfluss des Lichtes auf kolloide Lösungen: I. Einfluss des Lichtes auf die Viscosität von Goldhydrosolen” — Bull. de l'Acad. Sc. Cracovie A. Octobre—November—December 1917. p. 306—314.
- 28) Wraz z K. Bincerówną — „Badania nad katalizą w układach niejednorodnych: I. Zależność szybkości rozkładu wody utlenionej od stopnia rozdrobnienia katalizatorów i od własności specyficznych ich powierzchni zetknięcia” — Rozpr. Pol. Akad. Um. w Krakowie A, 58, 69—122 (1918).
- 29) „Udział Polaków w uprawianiu i rozwoju chemii” — rozdział w II-im tomie zbiorowego dzieła pt. „Polska w kulturze Europejskiej”, Kraków 1918, str. 320—348.
- 30) „Świat atomów”, Warszawa, Trzaska, Evert i Michalski (1923).
- 31) „Budowa materii” — Wykłady Powszechne Uniwersytetu Poznańskiego Nr 6, Poznań, Fiszer i Majewski (1923).
- 32) „Physikalisch-chemische Studien an Goldhydrosolen”, Zainmondy-Festschrift, Kolloid-Z. 36, 154—184 (1925).
- 33) Wspólnie z K. Bincerówną i I. Krzeczkowską — „Contributions a l'étude de la catalyse dans les systèmes micro-hétérogènes” Bull. de l'Acad. Sc. Cracovie A. 1925, p. 93—127 (streszczenie w Bull. de Soc. des amis des Sciences de Poznań, Serie B. Nr 1, Janvier 1925, p. 44—48).
- 34) „Życie materii nieżywej w pewnych jej stanach” — Wykłady powszechne Uniwersytetu Poznańskiego Nr 10, Poznań, Fiszer i Majewski 1926.
- 35) „Laboratorium chemiczne dawniej a dzisiaj” — Wykłady Powszechne U.P. Nr 11, Poznań, Fiszer i Majewski 1926.
- 36) Wraz z T. Orłowskim — „Strącanie elektrochemiczne cynkiem miedzi z roztworów jej soli” — Roczniki Chemii 5, 459—487 (1925).

37) Wraz z T. Orłowskim — „Kinetische Untersuchungen über die durch metallisches Zink bewirkte Abscheidung des Kupfers aus den Salzlösungen” — Bull. de l'Acad. Sci. Sc. A. 1925, p. 303—332.

38) Wraz z W. Kuczyńskim „Strącanie elektrochemiczne cynkiem miedzi z roztworów jej soli w obecności H⁺ i ClO₃” — Roczniki Chemii 5, 536—562 (1925).

39) „Strącanie cynkiem miedzi z kwaśnych roztworów jej soli” — Roczniki Chemii 6, 145—149 (1926).

40) Wraz z G. Jerke — „Wpływ temperatury na rozkład wody utlenionej katalizowanej koloidami” — Roczniki Chemii 7, 1—5 (1927) oraz krótkie streszczenie w sprawozdaniach Pozn. Tow. Przyjaciół Nauk Nr 1, str. 18—19 (1927).

41) Wraz z R. Kempfem — „Hydrozole srebra otrzymane metodą zarodków”. Streszczenie w Sprawozdaniach Pozn. Tow. Przyjaciół Nauk Nr 1, str. 19—20 (1927).

42) „Przyczynki do historii ultramikroskopu” — Archiwum historii i filozofii medycyny oraz nauk przyrodniczych 6, 151—154 (1927).

43) Wraz z R. Kempfem — „Zarodkowe hydrozole srebra” — Roczniki Chemii 8, 40—43 (1928).

44) „Schutzkolloidfreie Silberkeimssole” — Z. f. anorg. u. allg. Chemie 45—48 (1928).

45) Wraz z R. Spychalskim — „Studia nad zarodkowym hydrozolem srebra i jego pochodnymi” I. Badania wstępne nad działaniem światła na hydrozole srebra” — Roczniki Chemii 8, 394—404 (1928).

46) Wraz z R. Spychalskim — „Studien am Silberkeimsol und seinen Derivaten: I. Einleitender Versuch zur Lichtwirkung auf diese Sole” — Z. f. anorg. u. allg. Chemie 177, 337—344 (1928).

47) Wraz z J. Tomaszewskim — „Studia nad składem chemicznym osadów strącających się na cynku z roztworów siarczanu miedziowego: I. Skład chemiczny osadów strącających się na cynku w zależności od stężenia siarczanu miedziowego” — Roczniki Chemii 10, 437—471 (1930).

48) Wraz z R. Spychalskim — „Studia nad zarodkowym hydrozolem srebra i jego pochodnymi”. II. Badania spektrofotometryczne nad działaniem światła na zarodkowe hydrozole srebra” — Roczniki Chemii 10, 492—500 (1930).

49) Wraz z R. Spychalskim — „Spektralphotometrische Untersuchungen zur Lichtwirkung auf das Silberkeimsol” — Kolloid-Z — 53, 338—352.

50) Wraz z J. Tomaszewskim — „Studia nad składem chemicznym osadów strącających się na cynku z roztworów siarczanu miedziowego: II. Zależność składu chemicznego osadów od temperatury reakcji, czasu jej trwania i tzw. „Warstwowania osadów” — Roczniki Chemii 10, 601—629 (1930).

51) Wraz z J. Marchlewską — „Zur Kenntnis der Wirkung der Gelatine auf Silberkeimssole” — Kolloid-Z. 59, 206—208 (1932).

52) Wraz z F. Modrzejewskim i J. Nesterowiczem — „Skład chemiczny osadów strącających się z układów Zn/CuSO₄ w obecności żelatyny” — Pamiętnik XIV Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich w Poznaniu 1933, str. 270—272.

53) „Wpływ żelatyny na zjawiska zachodzące w układzie Zn/CuSO₄ wzgl. Zn/ZnSO₄” — Roczniki Chemii 14, 414—429 (1934).

54) Wraz z F. Gburkowskim — „Fizykochemiczne własności hydrozoli CuO: I. Zmiany stanu koloidowego hydrozoli CuO pod działaniem elektrolitów” — Sprawozdanie Pozn. Tow. Przyjaciół Nauk 9, 102—105 (1935).

55) Wraz z J. Guzikowskim — „Fizykochemiczne własności hydrozoli CuO: II. Wpływ warunków sporządzania i trwania hydrozoli CuO”. Sprawozdanie Pozn. Tow. Przyjaciół Nauk, 9, 105—107 (1935).

56) Wraz z L. Ślebodzińskim — „Fizykochemiczne własności hydrozoli CuO: III. Niektóre własności elektryczne hydrozoli CuO”. Sprawozdanie Pozn. Tow. Przyjaciół Nauk, 9, 107—108 (1935).

57) Wraz z J. Osipiakiem — „Zarodkowe hydrozole srebra i ich pochodne spreparowane z wykluczeniem amoniaku” — Przygotowano do druku 1939 r.

58) Wraz z A. Timmlerem „Równoważność zarodkowych hydrozoli srebra” — przygotowano do druku 1939.

59) Wraz z W. Krejczym — „Ładunek elektryczny koloidowych cząstek siarki, komunikat I” — Przygotowano do druku 1939.

60) Wraz z A. Mysłińskim — „Ładunek elektryczny koloidowych cząstek siarki, komunikat II” — Przygotowano do druku 1939.

61) Wraz z K. Platau — „Elektrochemiczne odszlachtenianie rtęci metalicznej” — Przygotowano do druku 1939.

62) Wraz z T. Rogozińskim — „Badania fizykochemiczne nad pektynowymi związkami” cz. I — Przygotowano do druku 1939.

63) Wraz z A. Myślińskim — „Badania fizykochemiczne nad pektynowymi związkami” cz. II. — Przygotowano do druku 1939.

64) Wraz z A. Gosienieckim — Próby wulkanizacji kauczuku hydrozolem siarki z udziałem pozafioletowego promieniowania — Przygotowano do druku 1939.

65) Wraz z H. Piszczewskim — „Działania pola krótkofalowego na niektóre układy chemiczne” — Przygotowano do druku 1939.

66) Wraz z H. Krzyżanowskim — „Przyczynek do fotochemii chlorku srebrowego” — Przygotowano do druku 1939.

67) „Zagadnienia dydaktyczne wyższego szkolnictwa: a) Uwagi na marginesie uniwersyteckiej dydaktyki niektórych nauk ścisłych, b) prace studenckie, c) egzaminy i egzaminowanie na wyższych uczelniach” — W wydawnictwie książkowym Koła Naukowego Tow. Poznańskiego Tow. Przyjaciół Nauk — 1948.

68) „Zarys Chemii Fizycznej dla farmaceutów, przyrodników i medyków” — Księgarnia Akademicka, Poznań 1946, str. I—XI, 299.

69) „Badania fizyko-chemiczne nad ciałami pektynowymi” — Przegląd Chemiczny 6, 319—323 (1948).

70) „Badania fizyko-chemiczne nad żelatyną”, cz. I. — Prace Komisji Mat. Przyr. P.T.P.N. — D. Ser. A. 6. 17 (1950).

71) „Fizyko-chemia katalizy” — Przemysł Chemiczny 5, 364 (1949).

72) „Etudes sur les hydrosols d'argent, III-e partie-Bull. de la Soc. des Amis des Sc. et des Lettres de Poznań, Serie B. 10, 87 (1949).

73) „Etudes sur les hydrosols d'argent, IV-e partie” — Bull. de la Soc. des Amis des Sc. et des Lettres de Poznań, Serie B. 10, 112 (1949).

74) Światłoczułość związków miedzianych — Komunikat tymczasowy, Przemysł Chemiczny 7, 201 (1951).

75) Publikacje popularne: „O fotografii wiadomości ogólne”, „O fotografii wiadomości szczegółowe” (Wiedza Powszechna — Czytelnik 1948—49) oraz szereg drobnych notatek i artykułów, jak „Teoria ruchów Browna”, „Roztwory koloidowe i krystaloidowe”, „Teoria ruchów Browna w świetle doświadczenia”, „Promieniowanie beta pierwiastków zwykłych”, „Wtórne promienie gamma”, „Woda w stanie koloidowym”, „Wnioski z teorii ruchów Browna”, „W setną rocznicę odkrycia ruchów Browna”, itd. drukowane we „Wszechświecie” itp. czasopismach od 1909 r. i dalszych latach, dalej artykuły „Fotografia dla potrzeb kraju” („Świat fotografii” Nr 3, str. 1 (1946), dalej „O studiach fototechnicznych” w „Wiadomościach Chemicznych” 1 Nr 6, str. 7 (1947) „Chemia na Politechnice i na Uniwersytecie” tamże 1 Nr 7—9, str. 26 (1947).

76) „Z przeszłości chemii w Polsce” — oddano do druku w Przemysle Chemicznym d. 24.XI.1951 r.

Edward Geisler urodził się w Warszawie dnia 29 października 1884 r. W roku 1901 ukończył Warszawską Szkołę Realną rządową 7-mio klasową, po czym wstąpił na Wydział Mechaniczny Politechniki Warszawskiej. Z powodu strajku szkolnego w roku 1904 przerwał studia i dopiero po półtorarocznej praktyce fabrycznej wznowił je w roku 1906 na Politechnice Ryskiej, której Wydział Mechaniczny ukończył w roku 1908 z odznaczeniem, uzyskując tytuł inżyniera-technologa. Po niespełna dwuletniej pracy zawodowej w charakterze inżyniera-konstruktora w Warszawie, uzyskał w roku 1910 możliwość udania się za granicę na studia praktyczne, które odbywał w fabrykach maszyn w Anglii i w Niemczech. Następnie od 1.I.1912 r. pracował na stanowisku kierownika technicznego warsztatów oraz biur technicznych, prowadząc jednocześnie wykłady „Obróbki metali” w Szkole Wawelberga i Rotwanda oraz na Wolnej Wszechnicy w Warszawie.

W latach 1919—21 pełnił funkcję starszego asystenta przy katedrze obróbki metali Politechniki Warszawskiej. Z dniem 1.X.1921 r. został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego, zaś z dniem 1.XII.1923 r. profesora zwyczajnego Politechniki Lwowskiej na katedrze obróbki metali, na którym to stanowisku przetrwał do września 1945 r. Od 10.X.1945 r. zajmuje stanowisko profesora zwyczajnego na katedrze budowy obrabiarek do metali i organizacji technicznej zakładów przemysłowych na Politechnice Gdańskiej.

Współpracował i współpracuje z przemysłem polskim w zakresie projektowania zarówno poszczególnych maszyn, jak i całych zakładów przemysłowych w dziedzinie obróbki metali skrawaniem, budowy obrabiarek do metali oraz projektowania i prowadzenia fabryk przemysłu metalowego obróbczego.

Od roku 1912 do chwili obecnej ogłosił drukiem z górą 50 prac i przyczynków naukowych, z których 6 o charakterze podręczników.

Z nich najważniejsze:

- 1) Sprawdzanie dokładności obrabiarek — Warszawa „Mechanik”, 1921 r. (3 wydania polskie, jedno w języku czeskim).
- 2) Obliczanie czasu roboczego — Warszawa, „Mechanik”, 1926 r.
- 3) Obrabiarki do metali i praca na nich — Część I i II, Książnica — Atlas, Warszawa — Lwów, 1923.
- 4) Obrabiarki do metali i praca na nich — Część III. Książnica—Atlas, Warszawa, Lwów 1929.
- 5) Podstawy osiągnięcia dochodowości — Warszawa, Instytut Przemysł. Rzem. 1932 r.
- 6) Obróbka skrawaniem, Cz. I, Warszawa, P.Z.W.S. — 1948 r.
- 7) Obróbka skrawaniem, Cz. I, 2-gie wyd. W-wa, P.Z.W.S. — 1952 r.
- 8) Obróbka skrawaniem, Cz. II, — W-wa P.Z.W.S. — 1951 r.

K l e m e n s G e r n e r urodził się w Serocku pow. Pułtuskiego woj. Warszawskiego dnia 22.XI.1892 r. z ojca Karola Szczepana i Matki Apolonii z Ossolińskich. Ojciec był koszykarzem, matka córką oficjalisty we dworze.

Szkołę średnią (gimn. Chrzanowskiego w Warszawie) ukończył w r. 1912.

Studia uniwersyteckie, przerwane na krótko przez wojnę, ukończył w Kazaniu w r. 1917 z datą dyplomu 21.IV.1917, st. st.

Zaraz po uzyskaniu dyplomu lekarskiego został wcielony do armii rosyjskiej. Służbę wojskową odbywał na froncie rumuńskim, pracując kolejno w szpitalu polowym i w pułku piechoty. W grudniu 1917 r. przeszedł do formującego się w Suczawie II Korp. Wschodniego, w którym pracował jako ordynator szpitala dla chorych na dur plamisty, później zaś jako naczelnny lekarz brygady artylerii. Po bitwie pod Kaniowem (11.5.1918) dostał się do niewoli niemieckiej, w której przebył do 13.XI. 1918 r. Za służbę w Korpusie otrzymał odznakę honorową — Krzyż Kaniowski i został odznaczony Krzyżem Walecznych.

Po powrocie z niewoli przystąpił do pracy w szpitalu Przemienienia Pańskiego na Pradze, gdzie z dniem 1.XI. 1918 r. otrzymał etat asystenta na Oddziale Wewnętrznym dr E. Orłowskiego.

W styczniu 1919 r. został wcielony do armii polskiej, w której pełnił obowiązki lekarza pułkowego, od r. 1920 zaś komendanta szpitala polowego 215 (do maja 1922 r.).

W 1922 r. powrócił na dawne stanowisko asystenta w szpitalu Przemienienia Pańskiego. Pracę w szpitalu łączył z pracą w Zakładzie Anatomii Patologicznej Uniwersytetu Warszawskiego. Doświadczenie ze szpitala i Zakładu posłużyło mu do napisania pracy badawczej pt. „Tarczyca a gruźlica płuc”.

W Szpitalu Przemienienia Pańskiego przestał pracować w lutym 1924 r. W marcu 1924 r. został starszym asystentem I Kliniki Wewn. Uniw. Warszawskiego (prof. K. Rzętkowski) i pozostał na tym stanowisku do 1934 r.

W 1929 r. z konkursu, przeprowadzonego przez Wydział Lekarski Uniwersytetu Warszawskiego uzyskał stypendium na wyjazd do Francji.

Przez pół roku pracował u dr P. E. Weila (hematologia) i w instytucie raka (serologia — dr D. Herelle).

W 1934 r. z konkursu uzyskał stanowisko ordynatora w miejskich Szpitalach Warszawy. Odtąd pracował w filiach szp. Św. Stanisława, w szp. Przemienienia Pańskiego i od marca 1939 r. w szp. Św. Stanisława.

Podczas mobilizacji w 1939 r. został przydzielony do Szpitala Wojennego w Zamościu, lecz wkrótce dostał się do niewoli niemieckiej, w której przebył do 23.X.1939 r.

Dnia 1 listopada 1939 r. otrzymał polecenie od Wydziału Szpitalnictwa m. W-wy zorganizowania szpitala chorób zakaźnych przy ul. Chocimskiej 5 i nominację na dyrektora tegoż szpitala.

Na tym stanowisku pozostaje do chwili obecnej.

Pod okupacją szpital rozwijał żywą działalność samokształceniową (posiedzenia kliniczne) i prowadził kursy dokształcające dla lekarzy i studentów. W okresie powstania szpital dawał pomoc (chirurgiczną) licznie napływającej poranionej ludności. Ewakuowany na Okęcie, szpital wrócił na ul. Chocimską prawie z całkowitym dobytkiem.

Klemens Gerner współpracując z Państwowym Zakładem Higieny przez całą okupację, wykładał dla lekarzy powiatowych i brał udział w cyklach wykładów dla lekarzy warszawskich. Po okupacji wykładał i wykłada na kursach epidemiologicznych w P.Z.H. Z ramienia P.Z.H. wyjeżdżał do miast prowincjonalnych w gronie wykładowców z zakresu chorób zakaźnych.

Przez ostatnie 4 lata akademickie wykładał choroby zakaźne na Wydziale Lekarskim.

W 1949 r. uzyskał stopień docenta Uniwersytetu Warszawskiego. W 1951 r. został mianowany profesorem chorób zakaźnych Akademii Medycznej w Warszawie.

Od 1925 r. jest członkiem Warszawskiego Towarzystwa Lekarskiego. Przez 3 lata (1931—1934) był sekretarzem dorocznym Towarzystwa. Od 1946 r. — po raz trzeci prezesem tegoż Towarzystwa.

Od 1930 r. — członkiem Towarzystwa Internistów Polskich.

Przed wojną był członkiem Zw. Zawodowego Lekarzy Państwa Polskiego, obecnie jest członkiem Zw. Zaw. Pracowników Służby Zdrowia.

Od 1947 r. jest członkiem Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.

Wykaz ważniejszych prac naukowych ogłoszonych drukiem:

1) „Tarczycza a gruźlica płuc” — Prace Zakł. Anat. Pat. Uniw. Pozn. T. I. Z. 3—4, 1925 r.

2) „Aktywacyjne zdolności surowicy krwi ludzkiej w stosunku do soku żołądkowego” — Pol. Arch. Med. wewn. T. IV. z 4. 1926. Bons Arch. f. Verdauungskr. 1927. Pol. Gaz. Lek. Nr 8, 1928.

3) „Próby czynnościowe układu roślinnego żołądka” — Pol. Arch. M. wewn. T. VIII. Z. 3. 1930.

4) Zmiany zawartości białka w surowicy krwi u chorych na płonicę”. — Praca habilitacyjna. Tow. Nauk Warsz. 1949.

5) „Dur plamisty i jego istota” — (z J. Waławskim) Monografia. P. I. W. Lek. 1946.

6) „Choroby zakaźne” — Rozdział w podręczniku chorób wewnętrznych pod red. prof. Semerau-Siemianowskiego. P.I.W. Lek. 1951.

A d a m G r u c a. Życiorys patrz w Roczniku T.N.W. 1948 r., str. 60—64. Po przytoczonych tam 99 pracach ogłosił w latach 1949—1951 następujące prace.

1) „Fibula pro tibia w leczeniu pozapalnych ubytków piszczeli”. Chirurgia Narz. Ruchu, 1949, 3/4.

2) „Nowy sposób przeszczepiania erector trunci na krętarz wielki” — Chirurgia Narz. Ruchu. 1950 z. 1/2, str. 6.

- 3) „Uniwersalna pętla wyciągowa” — Chirurgia Narz. Ruchu 1950, z. 1/2, str. 144.
- 4) „Nowy uchwyt palców do nastawiania złamań przedramienia” — Chirurgia Narz. Ruchu, 1950, 1/2, str. 146.
- 5) „Nowy typ siodełka pod krzyże” — Chirurgia Narz. Ruchu 1949, z. 3/4.
- 6) „The Treatment of Quiescent Tuberculosis of the Hip Joint by Excision of the Joint and „Dynamic” Osteotomy”, Journ. of Bone & Joint Surgery, 1950, 31 B/2.
- 7) „Stan obecny, potrzeby i możliwości chirurgii w Polsce” — Referat na Kongres Nauki, 1950, str. 20.
- 8) „Postulaty Pol. Towarzystwa Ortop. i Traumat. na Kongres Nauki” — Chirurgia Narz. Ruchu, 1950/4, str. 7.
- 9) „Zasady leczenia gruźlicy kostno-stawowej” — Chirurgia Narz. Ruchu, 1951, z. 1/2 (w druku).
- 10) „Boczne skrzywienie kręgosłupa na tle wrodzonych anomalii żeber” — (wspólnie z Dr Wejsflogiem). Oddane do druku. Chirurgia Narz. Ruchu.

Eugeniusz Hildebrandt urodził się 21.XII.1901. Wydział Inżynierii Politechniki Warszawskiej ukończył w 1928 r. W dniu 13.V. 1951 r. uzyskał stopień doktora nauk techn. z odznaczeniem na Wydziale Inżynierii.

Działalność naukową rozpoczął pracą p.t. „Celowość stosowania mostów stalowych małej rozpiętości” (rok 1935), w której omawia warunki, jakim powinny czynić zadość stalowe mosty drogowe, aby stosowanie ich dało dobre wyniki ekonomiczne.

W rozważaniach p.t. „Współpraca belek w mostach drewnianych („Drogownictwo” 1946) wypowiedział twierdzenie, że w mostach drewnianych nie należy uwzględniać wpływu dyliny na rozkład ciężarów między poszczególne belki mostu.

W 1948 r. ogłasza E. Hildebrandt pracę p.t. „Produkcja materiałów i konstrukcji do odbudowy mostów drogowych”, w której dowodzi, że dla odbudowy zniszczonych po wojnie drogowych mostów stalowych produkcja stali w Polsce powinna być zdwojona.

Największy dorobek naukowy kandydata stanowi jego praca p.t. „Wpływ przesuwności węzłów na momenty węzłowe w ramach wielopiętrowych”, której część wyszła w pracach VI Zjazdu Naukowego w Gdańsku Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa. Praca ta posiada duże znaczenie naukowe, zwłaszcza jeżeli się zważy, że przesuwność węzłów powoduje w ramach wielopiętrowych duże utrudnienie obliczeń, ponieważ do ram o węzłach nieprzesuwalnych można stosować sposoby obliczenia stosowane do belek. Ocena więc wpływu przesuwności węzłów daje możność ustalenia granic, w których wpływ przesuwności węzłów można pomijać i stosować uproszczone obliczenia statyczne.

Do działalności naukowej kandydata należy odnieść również i jego prace normalizatorskie, w szczególności opracowane przez niego „Przepisy o budowie i utrzymaniu mostów drogowych”.

Z chwilą powstania w Instytucie Badawczym Budownictwa, komisji mostowej, przewodnictwem tej komisji powierzono prof. Hildebrandtowi.

Od przeszło 20 lat oddaje się prof. Hildebrandt ożywionej pracy zawodowej jako konstruktor mostów i budynków stalowych.

Ważniejsze projekty mostów przez niego wykonanych osobiście lub też pod jego kierownictwem są to projekty mostów stalowych w Szczecinie, Włocławku, Modlinie, pierwszy w Polsce projekt mostu stalowego z żelbetową płytą współpracującą (na Pilicy w Spale), projekty odbudowy różnych dużych mostów stalowych zburzonych w czasie wojny, projekt mostu drogowo-kolejowego przez Wisłę w Płocku. Jego pomysłu jest

też projekt nowego gmachu Ministerstwa Komunikacji, którego budowę przerwał wybuch wojny.

Od roku 1945/46 prowadził E. Hildebrandt wykłady z Budownictwa Stalowego na Wydziale Inżynierii Politechniki Warszawskiej a od roku 1950 jest profesorem tego przedmiotu.

K a z i m i e r z I d a s z e w s k i urodził się dnia 16 stycznia 1878 r. w Nochowie, powiat Śrem (Wielkopolska). Egzamin dojrzałości zdał 26.III.1898 r. w gimnazjum typu klasycznego w Śremie, a egzamin dyplomowy (jako inżynier elektryk z odznaczeniem uzyskał dnia 25.VI.1904 r., stopień doktora-inżyniera (dr-Ing.) na podstawie pracy „Versuche über das elektrolytische Verhalten von Schwefelkupfer (Cu_2S)”, interesując się podczas studiów zarazem elektrochemią.

Z dniem 1.X.1903 r. został asystentem przy katedrze Elektrotechniki Ogólnej (kierownik — prof. Dzieślewski) na Politechnice Lwowskiej, lecz już we wrześniu 1904 przeniósł się do Berlina, otrzymawszy posadę w firmie Siemens-Schuckertwerke. W firmie tej pracował w fabryce maszyn elektrycznych Dynamowerk bez przerwy do 31.X.1919 r.

Z dniem 1.I.1920 r. został mianowany profesorem nadzwyczajnym miernictwa elektrycznego na Wydziale Mechaniczno-Elektrotechnicznym Politechniki Lwowskiej, a w lipcu 1929 r. profesorem zwyczajnym. Dekretem z dnia 30.IX.1930 r. przeniesiono go na rekreowaną Katedrę Maszyn Elektrycznych, której kierownikiem był z przerwami aż do wyjazdu ze Lwowa (w lipcu 1944 r.). W maju 1945 r. został dziekanem i organizatorem Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej z tymczasową siedzibą w Krakowie i zarazem wykładał pomiary i maszyny elektryczne. Lecz już w październiku przeniósł się na życzenie ówczesnego rektora dr St. Kulczyńskiego na Politechnikę Wrocławską znów jako dziekan i organizator Wydziału Mechaniczno-Elektrycznego.

Kierunek jego pracy był naogół naukowo-pomiarowy. Wynikami pracy doktorskiej był między innymi nowy związek chemiczny NaCuS i dowód że Cu_2S do 110°C przewodzi jak metale, natomiast powyżej 110°C elektrochemicznie. Podał to już około 1845 r. Hittorf, lecz w nowszych czasach prof. Streinz był odmiennego zdania.

W firmie SSW udało mu się rozwiązać różne problemy teoretyczne, lecz firma nie zgodziła się na ich ogłoszenie. Na przykład badając komutację maszyn prądu stałego jako pierwszy wykazał (w r. 1905), że powodem czernienia działek komutatora są przebiegi elektrochemiczne przy przejściu prądu z komutatora do szczotek. Zajmując się regulacją obrotów w układzie Leonarda, udało mu się uzyskać regulację obrotów silnika napędzanego w stosunku 1:200, a nawet 1:600, redukując w prosty sposób magnetyzm szczotkowy, a tym samym siłę elektromotoryczną prądnicy do minimum za pomocą odpowiedniego pomostu magnetyzmu szczotkowego.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Versuche über das elektrolytische Verhalten von Schwefelkupfer (Zeitschrift für Elektrochemie, rocznik 1905).

2) Verluste beim Fördern des Erdöls mittels Kolbens (Zeitschrift des Internationalen Bohrtechniker-Verbandes, r. 1928).

3) Kijka uwag o licznikach jednofazowych na małą moc (Przegląd Elektrotechniczny, r. 1927 lub 1928).

L e o p o l d I n f e l d urodził się dnia 20.VIII.1898 r. w Krakowie. Po ukończeniu studiów i uzyskaniu doktoratu U.J. w roku 1921, był nau-

czycielem szkół średnich do roku 1930. W latach 1930—1936 pracował jako asystent i docent na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie. W latach 1933—1935 był „Fellow of the Rockefeller Foundation” w Cambridge (Anglia).

W roku 1936 wyjechał do Princeton, gdzie spędził dwa lata w „Institute for Advanced Study”. Od 1938 r. do 1950 był w Kanadzie (Toronto) kolejno jako „lecturer”, „assistant professor”, „associate professor” i „full professor”.

Po powrocie do kraju objął katedrę fizyki teoretycznej na Uniwersytecie Warszawskim. Jest autorem około 60 prac naukowych z dziedziny fizyki teoretycznej (m. in. są tam prace z Einsteinem, Bornem itd.) i autorem pięciu książek, m. in. „The Evolution of Physics” z Einsteinem.

Jest członkiem Kanadyjskiej Akademii Umiejętności (F.R.S.C.) i „Fellow of the American Physical Society”.

A l e k s a n d e r J a b ł o ń s k i ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Nowa metoda oznaczania współczynnika pochłaniania światła w ciałach fluoryzujących (wspólnie z S. Pieńkowskim), a) Spr. i Prace P.T.F., zeszyt III, (1925); Journ. de Phys. VI, 177—181 (1925).
- 2) Niezależność rozkładu nateżeń w widmie fluorescencji od długości fali światła pobudzającego, Spr. i Pr. P.T.F. zeszyt VII (1926).
- 3) Über die bandenabsorption und Fluoreszenz des Cadmiumdampfes, a) ZS. f. Phys. 45, 878 (1927); b) Spr. i Pr. PTF. tom III, zesz. II (1927); c) Bull. de l'Acad. Pol. (A), r. 1927, str. 473.
- 4) Sur l'absorption à spectre de bandes de la vapeur de cadmium a) Bull. de l'Acad. Pol. (A) 1928 p. 163; b) Spr. i Pr. PTF. III, 357 (1928).
- 5) Über die Träger der im Cadmiumdampf beobachteten Absorptions und Fluoreszenzbanden (wspólnie z W. Kapuścińskim) a) ZS. f. Phys. 57, 692 (1929); b) Spr. i Pr. PTF. IV. 305 (1929).
- 6) Über die D-Linienemission durch Na-Dampf bei Einstrahlung von gelbem Licht (wspólnie z P. Pringsheimem), ZS. f. Phys. 70, 593 (1931).
- 7) Über die Stossverbreiterung der Spectrallinien und den Energieaustausch bei Zusammenstößen, ZS. f. Phys. 70, 723 (1931).
- 8) Weitere Versuche über die D-Linienfluoreszenz des Natriums bei höheren Dampfdrucken (wspólnie z P. Pringsheimem), ZS. f. Phys. 73, 281 (1931).
- 9) Über das Entstehen der breiten Absorptions- und Fluoreszenzbanden in Farbstofflösungen, ZS. f. Phys. 73, 460 (1931).
- 10) Über die durch Absorption in den Na-Banden angeregte Banden und Linienfluoreszenz des Natriumdampfes (wspólnie z P. Pringsheimem i R. Rompem), ZS. f. Phys. 77, 26 (1932).
- 11) Über die Fluoreszenzausbeute in wässrigen Fluoreszeinlösungen bei antistokescher-Erregung, Acta Phys. Pol. 2, 97 (1932).
- 12) Efficiency of Anti-Stokes Fluorescence in Dyes, Nature 131, 839 (1933).
- 13) Polarised Photoluminescence of adsorbed Molecules of Dyes, Nature 133, 140 (1934).
- 14) O wpływie oddziaływań międzycząsteczkowych na zjawiska absorpcji i emisji światła (praca habilitacyjna), Warszawa, 1934.
- 15) Sur la polarisation de fluorescence des matières colorantes en fonction de la longueur d'onde de la lumière excitatrice, Bull. de l'Acad. Pol. (A) r. 1934, p. 14.
- 16) Über die Polarisation der Photolumineszenz der doppelbrechenden Kautsky-Phosphore, Acta Phys. Pol. 3, 421 (1934).
- 17) Über den Mechanismus der Photolumineszenz von Farbstoffphosphoren, ZS. f. Phys. 94, 38 (1935).
- 18) Thermal Rotations of Fluorescent Molecules and Duration of Luminescence (wspólnie z W. Szymanowskim), Nature 135, 582 (1935).
- 19) Über die negative Polarisation der Phosphoreszenz adsorbierter Farbstoffmoleküle, Bull. de l'Acad. Pol. 1935, p. 30.
- 20) Eine Theorie der zeitlichen Abklingung des Leuchtens bei polarisierter Fluoreszenz von Farbstofflösungen, Z. S. f. Phys. 95, 53 (1935).

- 21) Zur Theorie der Polarisation der Photolumineszenz von Farbstofflösungen, ZS. f. Phys. 96, 236 (1935).
- 22) Notiz zu der Arbeit von L. Tumermann „Über die Abhängigkeit der Fluoreszenzspektren von der Viskosität des Lösungsmittels, Phys. ZS. d. Sowjetunion 8, 105 (1935).
- 23) Weitere Versuche über die negative Polarisation der Phosphoreszenz, Acta Phys. Pol. 4, 311 (1933).
- 24) Über die Absorption und Emission des Lichtes durch orientierte in festen Medien eingebettete Moleküle, Acta Phys. Pol. 4, 371 (1936).
- 25) Über die Bestimmbarkeit der Anisotropie der den Molekülen zugeordneten Ersatzoszillatoren. Acta Phys. Pol. 4, 389 (1936).
- 26) Über die Abklingungsgesetze der polarisierten Fluoreszenz II, ZS. f. Phys. 103, 526 (1936).
- 27) Über einige optische Eigenschaften der in festen und flüssigen Medien eingebetteten Moleküle, Acta Phys. Pol. 5, 271 (1936).
- 28) Über die Wellenmechanische Behandlung der Linienverbreiterung. Acta Phys. Pol. 6, 371 (1937)
- 29) Bemerkungen zum Franck-Condon Prinzip, Acta Phys. Pol. 6, 350 (1937).
- 30) Ist die Grundpolarisation Temperaturabhängig, Acta Phys. Pol. 7, 15 (1938).
- 31) Über die wellenmechanische Behandlung der Linienverbreiterung II, Acta Phys. Pol. 7, 196 (1938).
- 32) Temperature Influence on the Pressure Broadening of Spectral Lines (wspólnie z H. Horodniczym), Nature 142, 1122 (1938).
- 33) Bemerkung zu meiner Abhandlung „Über die wellenmechanische Behandlung der Linienverbreiterung II“, Acta Phys. Pol. 7, 71 (1939).
- 34) Über die Abhängigkeit der natürlichen Spektrallinienbreite von der Geschwindigkeit der emittierenden Atome. Acta Phys. Pol. 7, 76 (1939).
- 35) Influence of Temperature on the Pressure Broadening of Spectral Lines (wspólnie z H. Horodniczym) Nature 144, 594 (1939).
- 36) Pressure Broadening of Spectral Lines, Physica 7, 541 (1940).
- 37) Long Duration of the Balmer Spectrum in Exited Hydrogen, Nature 155, 397 (1945).
- 38) General Theory of Pressure Broadening of Spectral Lines, Phys. Rev. 68, 78 (1945).
- 39) On the Phase Shift Approximation in the Theory of Pressure Broadening of Spectral Lines, Phys. Rev. 73, 258 (1948).
- 40) Influence of torsional vibrations of luminescent molecules on the fundamental polarisation of photoluminescence of solutions, Acta Phys. Pol. X. 33 (1950).
- 41) Fundamental Polarisation of photoluminescence and torsional vibrations of molecules, Acta Phys. Pol. X. 198 (1950).

Artykuły i publikacje:

- 1) O szerokości naturalnej linii widmowych, Mathesis Polska 7, 65 (1933).
- 2) O konieczności zorganizowania w Polsce badawczego instytutu Fizyko-Technicznego, Nauka Polska XXI, 287, (1936).
- 3) Some Notes in the Importance of Scientific and Technical Research in Poland, Polish Science and Learning 5, 69 (1944).
- 4) Streszczenie wykładów Fizyki dla studentów medycyny, Mechanika (skrypt), Edynburg, styczeń 1945.
- 5) Fotoluminescencja kryształów, Postępy Fizyki, I. 249 (1950).

oraz sprostowanie:

- 6) Eine Bemerkung zur Arbeit der Herren H. Kuhn und S. Arrhenius: „Messung der Dissoziationswärme des Cadmiummoleküls auf thermisch-optischem Wege“. ZS. f. Phys. 85, 268 (1933).

Stanisław Zbigniew Kaniowski urodził się w Ochrymowie 1 kwietnia 1881 r. Ukończył szkołę realną w Kremieńczugu w r. 1899. Wyższe studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Kijowskiej, dyplom inżyniera-technologa otrzymał w 1907 r. W okresie 1908—1911 był asystentem i wykładowcą przy katedrze elektrotechniki tejże Politechniki.

W latach 1911—1918 pracował w fabrykach maszyn i aparatów elektrycznych — w fabryce S. A. Westinghouse (później Dynamo) w Moskwie i fabryce S. A. Wolta w Rewlu.

Po przyjeździe do Polski w latach 1919—1946 pracował w ciągu 11 lat w dziedzinie budowy maszyn i aparatów elektrycznych, z czego 8 lat w Polskich Zakładach Elektrycznych Brown Boveri, oraz w dziedzinie projektowania, budowy i eksploatacji elektrowni, sieci i linii elektrycznych (S.A. Elektrowni Okręgowych we Lwowie, Bank dla Elektryfikacji Polski, Ministerstwo Robót Publicznych, Urząd Wojewódzki w Katowicach, Centralny Zarząd Energetyki, Zjednoczenie Energetyczne w Łodzi).

Pracując w przemyśle w latach 1920—1923, jest jednocześnie starszym asystentem Politechniki Warszawskiej oraz 1922—1928 jako wykładowca Szkoły Technicznej im. Wawelberga i Rotwanda. W czasie pracy zawodowej liczne konsultacje w przemyśle, oraz wyjazdy za granicę do fabryk maszyn elektrycznych i na zjazdy naukowe. Od marca 1946 r. powołany na stanowisko profesora zwyczajnego Katedry Maszyn Elektrycznych i Napędu Elektrycznego Politechniki Gdańskiej.

Głównymi kierunkami pracy zawodowej były: maszyny elektryczne (w ciągu 18 lat — teoria i budowa) oraz zagadnienia elektryfikacji, w szczególności budowa linii elektrycznych wysokich napięć.

Głosił drukiem następujące prace:

1) O warunkach rozwoju elektryfikacji i przemysłu elektrotechnicznego w Polsce (Przegl. Elektrotechn. 1922 r.).

2) Równoległa praca elektrowni pod względem technicznym, organizacyjnym i gospodarczym (Technika Ciepła 1923 r.).

3) Nowoczesne kierunki w budowie maszyn elektrycznych (Praca w zbiorowym wydaniu Stowarzyszenia Elektryków Polskich — 1928 r.).

4) Rola cukrowni w elektryfikacji Polski (Artykuły w Pracach Polskiego Komitetu Energetycznego i Gazecie Cukrowniczej 1928—1931 r. oraz referat w języku angielskim na ten temat na Międzynarodowy Kongres Energetyczny w Sztokholmie — 1933 r.).

5) Polski przemysł Elektrotechniczny (Przegl. Elektrotechn. 1932 r.).

6) Przesady w elektrotechnice (Artykuł w sprawie przepisów i norm) — Przegląd Elektrotechniczny 1933 r.

7) Krótsze notatki z dziedziny elektrotechniki, przeważnie o treści statystyczno-gospodarczej, w ciągu szeregu lat w Przeglądzie Elektrotechnicznym.

W czasie powstania warszawskiego zginęło w rękopisach kilka prac, w tym większa praca z dziedziny zabezpieczenia maszyn elektrycznych od przepięć, która była składana w rękopisie przy ubieganiu się o katedrę na Politechnice Lwowskiej w 1930 r. Na ukończeniu opracowanie podręcznika z maszyn indukcyjnych asynchronicznych.

Z e n o b i u s z S t e f a n K l ę b o w s k i urodził się 30 października 1888 r. Studia wyższe odbywał od 1909 do 1913 r. w Instytucie Elektrotechnicznym i Mechaniki Stosowanej na „Faculté des Sciences” Uniwersytetu w Nancy.

Stopień doktora nauk technicznych nadany mu został przez Politechnikę Warszawską w 1939 r. na podstawie pracy doktorskiej p.t. „Obliczenia naczyń pod ciśnieniem w świetle współczesnych poglądów naukowych na wytrzymałość”, oraz złożonego egzaminu doktorskiego.

W Politechnice Śląskiej powierzono mu na Wydziale Mechanicznym Katedrę Kotłów Parowych, którą obejmował od 15 czerwca 1945 r. do 15 marca 1946 r. wykładając z początku w Krakowie, a następnie w Gliwicach. W czasie od 15 marca 1946 r. do 1 lipca 1946 r. prowadził wykłady „Wytrzymałość Materiałów” na wszystkich wydziałach Politechniki Śląskiej, na których przedmiot ten był wykładany.

Habilitował się w Akademii Górniczej w Krakowie — 1945 r.

W nowoorganizowanych Wydziałach Politechnicznych przy Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie (w końcu 1945 r.) powierzono mu na Wydziale Komunikacji Katedrę Części Maszyn, którą prowadził od 1 listopada 1945 r. do końca roku akademickiego 1947/1948 r., wykładając równocześnie na tym samym wydziale Kotły Parowe w zarysie.

Od 1 marca 1948 r. objął w Politechnice Warszawskiej na Wydziale Mechanicznym Katedrę Mechaniki Technicznej (Wytrzymałości Materiałów) jako profesor zwyczajny.

Od 1950 r. był współpracownikiem Komisji Nauk Technicznych PAU, oraz współpracownikiem Komisji Mechaniki przy Wydziale Nauk Technicznych T.N.W.

Ogłosił 116 prac drukiem. Z nich najważniejsze:

1) Niektóre przepisy Hamburgskich Norm Kotłowych, a wytrzymałość materiałów. — Technika Ciepła Nr. 4 i 5 z kwietnia i maja 1924 r.

2) „Czy dotychczasowe zasady obliczenia płaszczki i dennicy kotła są słuszne? — (odpowiedź na artykuł F. von Zeipel'a — Die Wärme Nr 35 — 1929 r.) — Technika Ciepła Nr. 1 z dnia 25 stycznia 1930 r. str. 20.

3) „Cienkościennne naczynia o kształcie powierzchni obrotowej, poddane ciśnieniu wewnętrznemu” — (odpowiedź na artykuł F. von Zeipel'a — Die Wärme Nr. 40 — 1929 r.) — Przegląd Techniczny Nr. 5 z dnia 5 lutego 1930 r., str. 111.

4) Über die Beanspruchung dünnwandiger Gefässe von rotationsymmetrischer Gestalt durch Innendruck — Schweizerische Bauzeitung Nr. 20, 17 maj 1930 r. str. 257.

5) W sprawie wytrzymałościowego obliczenia spawanych naczyń pod ciśnieniem. Przegląd Mechaniczny Nr. 10 z dnia 25 maja 1935 r. str. 371.

6) W sprawie określenia ciśnienia próbnego przy odbiorze walczków spawanych (wspólnie z inż. Janem Fürstenbergiem). Przegląd Mechaniczny z dnia 9. X. 1937 r. Nr. 18—19, str. 603. Referat wygłoszony na XI Z. I. M. P. w Warszawie.

7) Tworzenie się wydeń na płomienicach kotłów parowych (Spostrzeżenie autora). Mechanik z września 1938 r. Nr. 5, str. 138.

8) Osobliwe zagadnienie wytrzymałościowe. Przegląd Mechaniczny Nr. 19 z dnia 10 października 1938 r. str. 443.

9) Spawanie jako najracjonalniejsza naprawa pewnych elementów kotłowych wybitnie zginanych. Skróć. referatu zgłoszonego na 1 Polski Zjazd Spawalnicy. Spawanie i Cięcie Metali. Nr. zjazdowy z dnia 21 kwietnia 1939 r. str. 20.

10) Warunek wytrzymałościowy na tle hipotez wyężenia. Czasopismo Techniczne Nr. 8—9 (lipiec—sierpień 1946 r.), str. 121—125, Nr. 10—11 (wrzesień—październik 1946 r.) str. 157—162.

11) Krytyka dotychczasowych obliczeń grubościennych walczków kotłów opłomkowych. Przegląd Techniczny.

Nr 9—10 z dnia 15 maja 1947 r., str. 163—164.

Nr 11 z dnia 1 czerwca 1947 r., str. 180—182.

12) Szczególny wypadek międzynarodowego błędu w obliczeniu wytrzymałościowym. Przegląd Mechaniczny Nr. 3 z marca 1947 r. str. 104—108.

13) Energetyczne hipotezy wyężenia, a możność opracowania ogólnej teorii wyężenia. Księga Jubileuszowa dla uczczenia zasług naukowych prof. M. T. Hubera — 1950 r.

14) Application de la théorie d'une pante licée avec une base élastique à certaines constitutions mécaniques — Kraków Buletyn P. A. U. 1951 r. (Série A. Sciences Mathématiques Supplément) Nr. 2, str. 173—199.

15) Obliczanie wytrzymałościowe naczyń ciśnieniowych, Warszawa, P.Z.W.S. 1951 r. (str. 284).

Stanisław Kończycowski urodził się w Warszawie w dniu 1.IV.1891 r. Nauki pobierał początkowo w Warszawie, a następnie w Petersburgu (Leningradzie), gdzie ukończył szkołę realną w roku 1909. Następnie studiuje w Instytucie Elektrotechnicznym w Petersburgu, w Wyższej Szkole Technicznej w Moskwie na wydziale Elektromechanicznym, a kończy studia wyższe (po kilkoletniej przerwie

spowodowanej przez wojnę światową) w roku 1922 na Politechnice Warszawskiej na Wydziale Elektrycznym, uzyskując dyplom inżyniera elektryka. Studia swoje prowadzi inż. Kończykowski równoległe z praktyką, pracując między innymi w Elektrowni Warszawskiej, a następnie w Polskim Tow. Elektrycznym.

Po uzyskaniu dyplomu inż. Kończykowski obejmuje asystenturę przy Katedrze Urządzeń Elektrycznych na Politechnice Warszawskiej i jednocześnie zostaje zaangażowany przez koncern elektryfikacyjny „Siła i Światło” na stanowisko głównego inżyniera firmy „Sieci Elektryczne” powołanej przez koncern do projektowania i budowy sieci elektrycznych wyższych napięć, a w pierwszej kolejności do zaprojektowania i budowy pierwszej wówczas w Polsce linii przesyłowej 35 KV Zagłębie—Częstochowa. Po wykonaniu tego projektu i uruchomieniu budowy inż. Kończykowski zostaje przeniesiony na stanowisko głównego inżyniera do Biura Centralnego firmy „Siła i Światło”.

W związku z rozległą działalnością koncernu inż. Kończykowski obejmuje nadzór nad pracą techniczną wszystkich zakładów elektrycznych koncernu tak w dziale eksploatacyjnym jak i inwestycyjnym, zbierając ich doświadczenia i kierując ich działalnością techniczną.

Po śmierci profesora Stanisława Odrowąż-Wysockiego w roku 1931 Rada Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej powierza inż. Kończykowskiemu prowadzenie wykładów zleconych z Urządzeń Elektrycznych, a następnie inż. Kończykowski zostaje mianowany zastępcą profesora i kierownikiem zakładu Urządzeń Elektrycznych, pozostając na tym stanowisku do października 1933 r. W tym okresie inż. Kończykowski ogranicza swoją pracę w koncernie „Siła i Światło”, pełniąc funkcje doradcy technicznego i podejmując się wykonywania prac technicznych w zakresie elektrowni i sieci elektrycznych jako rzeczoznawca prywatny.

W październiku 1933 r. inż. Kończykowski zostaje powołany na stanowisko dyrektora technicznego koncernu „Siła i Światło” i obejmuje wykłady z elektrowni i sieci elektrycznych w Wyższej Szkole Budowy Maszyn i Elektrotechniki im. Wawelberga i Rotwanda, pozostając na tych stanowiskach do wybuchu powstania warszawskiego.

Ponadto inż. Kończykowski brał czynny udział w polskim życiu społeczno-technicznym, pracował w komisjach przepisowych Stowarzyszenia Elektryków Polskich, oraz brał udział w zjazdach krajowych i międzynarodowych.

Od lutego do maja 1945 r. pełni funkcje doradcy technicznego w ówczesnym Ministerstwie Przemysłu, a w czerwcu 1945 roku zostaje powołany na katedrę Elektroenergetyki organizującej się wówczas Politechniki Łódzkiej w charakterze profesora zwyczajnego i zostaje wybrany na stanowisko pierwszego dziekana Wydziału Elektrycznego. Po zorganizowaniu wydziału inż. Kończykowski zostaje powołany od września 1948 r. na katedrę Urządzeń Elektrycznych (obecnie Elektrowni) w Politechnice Warszawskiej i na tym stanowisku pozostaje dotychczas.

Przed wojną ogłosił obszerny artykuł p.t. „Elektrownia ciepła jako całość”, wskazujący nowe w owym czasie kierunki w projektowaniu i budowie elektrowni średniej i wielkiej mocy i następnie pracę „O pojęciach statystycznych w dziedzinie wytwarzania i rozdziału energii elektrycznej”. Obie prace były wydrukowane w Przeglądzie Elektro-

technicznym, a ponadto wyszły jako oddzielne odbitki. Druga z wymienionych prac została zgłoszona na międzynarodowy zjazd Elektrowni w Brukseli.

Po wojnie inż. Kończykowski ogłosił w Przeglądzie Elektrotechnicznym prace „Wykres kołowy układu elektroenergetycznego i jego zastosowanie” oraz „Zwis przy zerwaniu przewodu zawieszzonego na izolatorach wiszących”. W Podręczniku Inżyniera Elektryka wyszły 3 obszernie jego prace: „Obliczenia sieci elektrycznych”, „Linie napowietrzne” i „Obliczanie konstrukcji wsporczych linii napowietrznych”. Ostatnia praca była wykonana wspólnie z profesorem Bolesławem Mayzlem i wyszła też jako oddzielna odbitka w wydaniu książkowym.

Obecnie inż. Kończykowski pracuje nad dużym wydawnictwem 3-tomowym „Obliczanie sieci elektroenergetycznych”. Część I-sza oddana jest do druku. Wydawcą jest instytucja Państwowe Wydawnictwo Naukowe.

J a n K o s s a k o w s k i urodził się w Warszawie 6.V.1900 r. Ukończył Gimn. Państwowe w Żytomierzu w 1918 r., uzyskując świadectwo dojrzałości. W 1920 r., po paromiesięcznej służbie w III pułku strzelców konnych, wstąpił na Wydział Lekarski U.W., który ukończył w 1928 r. ze stopniem doktora wszech nauk lekarskich.

W 1928 r. pracował przez 7 miesięcy na oddziale gruźliczym Szpitala Wolskiego. Od 1929 r. do 1930 (dwa lata) — w II Klinice Chirurgicznej U.W. Od 1930 r. do 1934 r. — w oddziale Chirurgicznym Warszawskiego Szpitala dla Dzieci, jako st. asystent, a od 1934 r. do 1937 r. jako mł. ordynator oddziału chirurgicznego. W 1937 r. objął stanowisko kierownika oddziału chirurgicznego, w klinice Pediatrycznej w Warszawie. W latach 1930—1932 pracował dodatkowo w zakładach: Anatomii Opisowej (półtora roku) i Anatomii Topograficznej i Chirurgii Operacyjnej U.W. (pół roku). W latach od 1930—1939 wyjeżdżał siedmiokrotnie za granicę w celach naukowych, zwiedzając dziecięce placówki chirurgiczne Szwajcarii, Francji, Belgii, Austrii, Niemiec, Turcji, Rumunii, Bułgarii i Węgier. Jednocześnie do 1939 r. był stałym konsultantem z chirurgii noworodków w Miejskich Zakładach Położniczych w Warszawie. W 1939 r. został zmobilizowany, a w styczniu 1940 r. powrócił na swe stanowisko w Klinice, na którym pozostaje do chwili obecnej. W 1947 r. habilitował się na Wydziale Lekarskim U.W., jako docent Chirurgii, na podstawie pracy p.t. „Wskazania do zabiegów chirurgicznych u noworodków i niemowląt w świetle spostrzeżeń własnych”. W 1948 r. uzyskał stypendium Rockefellera i wyjechał na siedem miesięcy do klinik Szwajcarii oraz Francji. W 1950 r. został mianowany przez Ministra Zdrowia Krajowym Specjalistą z Chirurgii Dziecięcej. W 1950 r. zaczął pełnić obowiązki kierownika Kliniki Chirurgii Dziecięcej w Warszawie. W kwietniu 1951 r. został wybrany przez Radę Wydziału Lekarskiego na katedrę Chirurgii Dziecięcej Akademii Medycznej w Warszawie. Dnia 1.X.1952 r. otrzymał z Ministerstwa Zdrowia nominację na kontraktowego profesora nadzwyczajnego na katedrę Chirurgii Dziecięcej.

Jest członkiem: Tow. Chirurgów Polskich, Warsz. Tow. Chirurgów, Polskiego Tow. Pediatrycznego, Polskiego Tow. Ortopedycznego i Traumatolog., Warszawskiego Tow. Lekarskiego, Polskiego Tow. Lekarskiego, Towarzystwa Naukowego Warszawskiego (członek korespondent), Międzynarodowego Tow. Chirurgów, Rady Naukowej Instytutu Matki

i Dziecka, Rady Naukowej Instytutu Hematologicznego, Rady Naukowej Instytutu Onkologicznego, Rady Naukowej Sekcji Chirurg., Ministerstwa Zdrowia. Jest członkiem redakcji Polskiego Przeglądu Chirurgicznego i Chirurgii narządów ruchu. Jest członkiem honorowym Towarzystwa Lekarskiego Częstochowskiego od 1951 r. i Towarzystwa Ortopedycznego w Bordeaux od 1939 r.

Dnia 16.VI.1950 r. uzyskał nagrodę Wydz. Lek. Polskiej Akademii Umiejętności za monografię p.t. „Wskazania do zabiegów chirurgicznych u noworodków i niemowląt”. W maju 1951 r. otrzymał nagrodę naukową Ministerstwa Zdrowia za całokształt pracy na polu Dziecięcej Chirurgii.

Dotychczasowa jego praca zmierzała głównie w kierunku opracowywania zagadnień z chirurgii dzieci najmłodszych i opierała się przeważnie na spostrzeżeniach klinicznych, nie mając charakteru doświadczalnego. Między innymi opracował niektóre szczegóły operacji plastycznych podniebienia oraz spodziectwa, a także zagadnienie wykonywania przetoki kątniczej w ciężkich postaciach zapalenia otrzewnej u dzieci.

Ogłosił drukiem 52 prace. Z nich najważniejsze:

- 1) Niedrożność przewodu pokarmowego u dzieci. — Polski przegląd Chirurgiczny. Z. 4—5 T. XVI. 1935 r. Referat wygłoszony na Zjeździe Chirurgów Polskich w Krakowie.
- 2) Szczelne zaszywanie jamy brzusznej w zakażeniach otrzewnej u dzieci. — Polski Przegl. Chirurg. Z. 6 T. XIV. 1935 r. Referat wygłoszony na Zjeździe Chirurgów Polskich w Krakowie.
- 3) W sprawie powikłań pooperacyjnych wśród zespołu objawów błądoci i przegrzania u dzieci. *Pediatrics Polska* T. XV. Nr 22 1935.
- 4) Urazy brzucha w wieku dziecięcym. — *Polski Przegl. Chirurg. Z.* 1 T. XV. 1935 r.
- 5) Z dziedziny urazów głowy u noworodków. — *Chirurg Polski* 1936 r.
- 6) Przetoka kątnicza w bardzo ciężkich przypadkach zapalenia wyrostka robaczkowego u dzieci. — *Medycyna* Nr 8, 1936.
- 7) Spostrzeżenia z dziedziny obrażeń głowy u dzieci. — *Chirurg Polski* 11/II.1937 f. Referat wygłoszony na XXIX Zjeździe Chirurgów Polskich w Warszawie.
- 8) Doszczętne postępowanie w zapaleniach szpiku kostnego u dzieci. *Polski Przegląd Chirurgiczny* Nr 24, T. XVI 1937 r. Referat wygłoszony na XXIX Zjeździe Chirurgów Polskich w Warszawie.
- 9) O różnorodności obrazów chorobowych wywołanych uchyłkiem Meckela u dzieci. — *Pediatrics Polska* T. XIX, Nr 24, 1939 r.
- 10) Odległy wynik cięcia części pła wątroby u noworodka. — *Chirurg Polski* Nr 12, T. III. 1938 r.
- 11) W sprawie częstości kamicy moczowej u dzieci. — *Polski Przegląd Chirurgiczny* Z. 7—8, T. XVIII, 1939 r. Referat wygłoszony na XXX Zjeździe Chirurgów Polskich we Lwowie.
- 12) Spostrzeżenia nad leczeniem operacyjnym wrodzonych przepuklin oponowo-mózgowych i rdzeniowych u dzieci. — *Polski Przegl. Chirurg. Z.* 7—8, T. XVIII, 1939 r. Referat wygłoszony na XXX Zjeździe Chirurgów Polskich we Lwowie.
- 13) Wskazania do zabiegów chirurgicznych u noworodków i niemowląt w świetle spostrzeżeń własnych. — Praca habilitacyjna. Monografia 479, str. 9 tabl. i 100 ilustr. *Lekarski Instytut Naukowo-Wydawniczy* 1949 r. Praca nagrodzona przez Polską Akademię Umiejętności 1950 r.
- 14) Uwagi w sprawie leczenia operacyjnego wrodzonych rozszczepów wargi, wyrostka zębodołowego i podniebienia. — *Polski Przegl. Chirurgiczny* 1948 r. T. XX Z. 3.
- 15) Parę szczegółów technicznych ułatwiających operację w rozszczepach podniebienia twardego. — *Polski Tyg. Lekarski. R.* III, Nr 31/32, 1948 r.
- 16) Przepukliny brzuszne najwcześniejszego okresu życia dziecka. *Polski Przegl. Chirurg. T.* XXXI, Z. 3, 1949 r.
- 17) Zewnętrzne przepukliny brzuszne u dzieci. — Temat programowy XXXII, Nr 3, 1950 r. — *Polski Przegl. Chirurg.*
- 18) Uwagi o schorzeniach wyrostka robaczkowego w wieku dziecięcym. *Pediatrics Polska, T.* XXIII, Nr 25/26.

19) Podstawowe wiadomości z chirurgii dziecięcej. Podręcznik dla średniego personelu medycznego. 392, str. (ilustr. i tabl.). P.Z.W.L., 1951 r.

20) Ostre krwiopochodne zakażenie szpiku kostnego u najmłodszych dzieci. Pamiętnik XXXIV Zjazdu Chirurgów Polskich. 1951.

21) Zagadnienia chirurgiczne wieku dziecięcego w praktyce codziennej. — Podręcznik lekarzy niespecjalistów. 111 str. P.Z.W.L. 1951 r.

22) Chirurgia wieku dziecięcego. Część ogólna. Podręcznik dla lekarzy i studentów. str. 367. 169 ryc. i 5 tabl. Oddano do druku P.Z.W.L. Listopad 1951 r.

K a z i m i e r z K r y s i a k urodził się dnia 4 listopada 1907 r. we wsi Dziecioły Bliższe, gm. Sterdyń, pow. Sokołów Podlaski, woj. warszawskiego. Początkowo uczęszczał do gimnazjum Sejmikowego w Sokołowie Podlaskim a następnie do Państwowego Gimnazjum im. B. Prusa w Siedlcach, gdzie w 1926 r. uzyskał świadectwo dojrzałości. Jesienią 1926 r. wstąpił na Wydział Lekarski Uniwersytetu Warszawskiego, zaś w 1927 r. przeniósł się na wydział weterynaryjny tegoż uniwersytetu. Już jako student III kursu w 1930 r. rozpoczął pracę w Zakładzie Anatomii Zwierząt U.W. pod kierunkiem prof. R. Poplewskiego w charakterze demonstratora, a z kolei młodszego i starszego asystenta i przebywał tu do wybuchu wojny w 1939 r. Doktoryzował się w 1935 r., zaś w czerwcu 1939 r. habilitował się na Uniwersytecie Warszawskim z zakresu anatomii zwierząt. Lata okupacji przetrwał na wsi rodzinnej. W listopadzie 1944 r. został powołany przez organizujący się Uniwersytet M. Curie-Skłodowskiej w Lublinie na profesora anatomii zwierząt, gdzie prowadził wykłady na wydziałach — weterynaryjnym, rolnym i przyrodniczym. W 1947 r. został mianowany profesorem zwyczajnym anatomii zwierząt na Uniwersytecie Warszawskim.

Ważniejsze prace naukowe:

1) Umięśnienie u *Macacus rhesus*. Roczniki prac naukowych Zrzeszenia Asystentów Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa 1936 r.

2) Stosunki mięśniowo-ścięgnowe w rozwoju osobniczym i rodowym. Sprawozd. Tow. Nauk. Warsz. XXX. Wydz. IV. 1937.

3) W sprawie uścięgnięcia mięśnia pośrodkowego międzykostnego (m. *interosseus medius*) u *Equidae*. *Folia Morphologica* Vol. VIII. Warszawa 1937/38.

4) Podramię nosorożca włochatego (*Coelodonta antiquitatis* Blum.) z Tatarskiej Góry. *Folia Morphologica* Vol. VIII. Warszawa 1938 r.

5) Studia nad anatomią głowy psa — I Uzębienie, II Staw żuchwowy, III Zatoka szczękowa. *Archiwum Nauk Biolog. Tow. Warsz.* t. VII, zeszyt 4. Warszawa 1938.

6) Kość skokowa jelenia jako wzór w ceramice starożytnej Grecji. Sprawozdania Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie t. II. Zesz. 4. 1949.

7) Szczątki zwierzęce z osady neolitycznej w Ćmielowie. *Wiadomości Archeologiczne* t. XVII, Warszawa 1950 r.

8) Zabytki pochodzenia zwierzęcego z osady neolitycznej w Ćmielowie. *Wiadomości Archeologiczne* t. XVII. Warszawa 1950 r.

9) Szczątki zwierzęce z Biskupina wydobyte z warstw kultury łużyckiej. III Sprawozdanie z prac wykopaliskowych w Biskupinie. *Polsk. Tow. Prehistor.* Poznań 1950 r.

10) Przynależność anatomiczna i gatunkowa materiału zabytkowego pochodzenia zwierzęcego z grodu kultury łużyckiej w Biskupinie. III sprawozdanie z prac wykopaliskowych w Biskupinie. Poznań 1950 r.

11) Więzadło karkowe (*ligamentum nuchae*) żubra. *Folia Morphologica* Warszawa 1951 r.

12) Znaleźisko dwóch czaszek prażubra *Bison priscus* na ziemiach polskich. *Wiadomości Archeologiczne*. Warszawa 1951 r.

J ó z e f K u l c z y c k i urodził się w Krakowie dnia 30.I.1888 r., ukończył gimnazjum w Bochni w 1907 r., odbył wyższe studia i otrzymał dyplom w Wyższej Szkole Weterynaryjnej w Wiedniu w 1912 roku. Praktykę chirurgiczną weterynaryjną odbywał w wojskowych

ośrodkach leczniczych i naukowych. Był na stażach naukowych w Wyższych Szkołach Weterynaryjnych we Francji, w Italii, na Węgrzech, zwiedzał szkoły w Belgii, Szwecji i Danii.

Stopień naukowy doktora medycyny weterynarii uzyskał w Akademii Weterynaryjnej we Lwowie w 1926 roku na podstawie pracy p.t. „Przyczynek do chirurgii napięstka konia”. W roku 1934 habilitował się na podstawie pracy p.t. „Szpat w świetle promieni Rentgena” na Wydziale Weterynaryjnym U.W. i tamże rozpoczął wykłady. Podczas ostatniej wojny spędził cztery lata w Wyższej Szkole Weterynaryjnej w Edynburgu. W 1948 roku mianowany został profesorem nadzwyczajnym chirurgii na Wydziale Weter. U.W.

Kierunek pracy naukowej: chirurgia praktyczna i doświadczalna zwierząt domowych.

Ogłosił drukiem 33 prace, z których najważniejsze są:

- 1) „Wartość operacji Forssella przeciw łykawości” — Wiad. Wet. 1927 r.
- 2) „Leczenie chirurgiczne nimfomanii u klaczy” — Wiad. Wet. 1928 r.
- 3) „Uwagi nad operacją przeciw dychawicy świszczącej” — Wiad. Wet. 1930 r.
- 4) „Neuralgie kończyn u koni, ich rozpoznanie i leczenie” — Biul. Tow. W.W. 1933 r.
- 5) „Zastosowanie wycięcia okołotętniczego nerwów współczulnych u koni” — Wiad. Wet. 1932 r.
- 6) „Leczenie włogaczyny” — Biul. Tow. W. W. 1935 r.
- 7) „Radiologia głowy konia” — Wiad. Wet. 1936 r.
- 8) „Arteriografia na kończynach koni” — W. Przegl. Wet. 1938 r.
- 9) „Arteriographie und Pneumorentgenographie der Pferdeextremität” — Wyd. XII. Międzynarod. Kongr. Wet. w Zurichu. 1938 r.
- 10) „Sześć przypadków przewlekłych schorzeń stawu kolanowego u koni” — Wiad. Wet. 1938 r.
- 11) Wydawnictwa książkowe: Wymię krowy i jego najważniejsze schorzenia 1948 r. Terapia chirurgiczna zwierząt domowych. 1950 r.

Jerzy Lubowiecki urodził się 5.I.1898 roku w Warszawie jako syn Arnolda i Joanny z Kornackich, wykształcenie średnie odbierał w gimnazjum realnym w Warszawie, a dokończył w Piotrogradzie w 1917 r. W 1920 roku ukończył Szkołę Nauk Politycznych, w 1924 roku Wydział Prawno-Ekonomiczny Uniwersytetu Poznańskiego, w 1927 roku na tymże Uniwersytecie uzyskał stopień doktora nauk ekonomiczno-politycznych. W okresie 1928—1939 był asystentem, a po dwóch latach objął wykłady przedmiotów skarbowych w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. W 1934 roku przeprowadzał badania w zakresie podatków obrotowych w Wiedniu, Pradze i Budapeszcie. Jednocześnie pozostawał w państwowej służbie skarbowej; od 1936 roku był dyrektorem departamentu podatków i opłat w Ministerstwie Skarbu.

W czasie okupacji pracował w Polskim Komitecie Samopomocy Społecznej i R.G.O. oraz w tajnym nauczaniu.

Po wojnie w 1945 roku objął stanowisko zastępcy profesora skarbowości i prawa skarbowego na Uniwersytecie Łódzkim, oraz wykłady z tegoż przedmiotu na Uniwersytecie Warszawskim. W 1945 roku habilitował się na Uniwersytecie Warszawskim na podstawie rozprawy „Podatki jako środek polityki ekonomicznej”, na którym 7.V.1947 r. został mianowany profesorem nadzwyczajnym nauki skarbowości i prawa skarbowego.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Polityka podatkowa Polski, 1927 r.
- 2) Zasady reformy podatkowej, 1928 r.
- 4) Normy zyskowności w przemyśle i handlu, 1931 r.

- 4) Dwudziestolecie podatków bezpośrednich, 1938 r.
- 5) Ewolucja podstaw ustrojowych finansów komunalnych, 1947 r.
- 6) Budżet w gospodarce planowej, 1948 r.
- 7) Nauka skarbowości i prawa skarbowego (skrypt.), 1948 r.
- 8) Trzy rosyjskie podręczniki finansowe w tłumaczeniu polskim, 1950 i 1951 r.

oraz szereg innych prac drukowanych w czasopiśmie naukowych i gospodarczych.

Ignacy Małeck i urodził się 18.XI.1912 r. na Wileńszczyźnie. Ukończył w 1930 roku gimnazjum państwowe J. Lelewela w Wilnie, w tymże roku wstąpił na Wydział Elektryczny Politechniki Warszawskiej. Praca dyplomowa z radiotechniki p.t. „Pola wirujące wielkiej częstotliwości”.

Po ukończeniu Politechniki w 1935 roku pracował pół roku w wytwórni „Ava” jako inżynier-konstruktor, po czym wyjechał jako stypendysta Funduszu Kultury Narodowej na roczne studia uzupełniające. Pracował nad zagadnieniem generacji ultradźwięków w Institut f. Schwingungsforschung w Berlinie.

Po powrocie do kraju rozpoczął pracę w Polskim Radio jako kierownik referatu technicznego Biura Studiów, zajmując się głównie zagadnieniami budowy studiów radiofonicznych. Pozostawał na tym stanowisku do wybuchu wojny. W 1937 roku rozpoczął pracę doktorską p.t. „Podstawy teoretyczne akustyki sal” prowadzoną pod kierunkiem prof. St. Bryły. W 1939 roku praca była na ukończeniu.

Okupację przeżył w Warszawie zarabując jako rzemieślnik-instalator. Jednocześnie pracował naukowo. W 1941 roku zdał egzamin doktorski, a w 1943 roku przedstawił pracę habilitacyjną p.t. „Fizyka materiałów porowatych” wykonaną pod kierunkiem prof. M. Wolfkego. W tymże roku uzyskał veniam legendi z akustyki technicznej i tytuł docenta habilitowanego Politechniki Warszawskiej, gdzie od 1942 roku prowadził konspiracyjne wykłady.

W styczniu 1945 roku wysłany został przez P.K.W.N. jako pełnomocnik Rządu dla spraw energetyki na Pomorze. W latach 1945—1948 jako dyrektor naczelny Zjednoczenia Energetycznego Okręgu Pomorskiego kierował odbudową energetyki tego okręgu. Za zasługi na tym polu odznaczony został złotym Krzyżem Zasługi. Równoległe pracuje na Politechnice Gdańskiej w lipcu 1946 roku otrzymując nominację na profesora nadzwyczajnego. W 1948 roku chcąc poświęcić się przede wszystkim pracy naukowej wycofuje się z przemysłu, pełniąc jednak szereg funkcji społecznych w N.O.T., Miejskiej Radzie Narodowej i Stowarzyszeniu Elektryków. W 1950 roku zostaje przeniesiony na katedrę Elektroakustyki Politechniki Warszawskiej, gdzie pełni kolejno funkcje dziekana Wydziału Łączności, a następnie prorektora do spraw nauki. Jako przewodniczący Podsekcji Telekomunikacji bierze czynny udział w pracach przygotowawczych do I Kongresu Nauki Polskiej.

Główny kierunek pracy naukowej: akustyka i elektroakustyka w szczególności akustyka budowlana.

Opracowanie nowych metod obliczania własności akustycznych sal, badania nad materiałami dźwiękochłonnymi, rozwinięcie metod pomiarów ultradźwiękowych.

Ogłosił drukiem następujące prace:

Książki.

- 1) Akustyka budowlana. Warszawa 1949 r.
- 2) Fizyka materiałów porowatych. Warszawa.
- 3) Mechanizm rozchodzenia się fal dźwiękowych w salach. Gdańsk 1949 r.

4) Akustyka filmowa i radiowa. Warszawa 1950 r. (obecnie tłumaczona na język czeski).

A r t y k u ł y.

5) Metody polepszenia obrazu telewizyjnego (Przegląd Radiotechniczny Nr 17--18 1936 r.).

6) Pojęcie wydajności w radiofonii (Biuletyn techniczny B. S. Polskiego Radia Nr 24. 1937 r.).

7) Generatory sterujące do oscylografów katodowych (Przegląd Teletechniczny Nr 9, 1937 r.).

8) Akustyka studiów radiofonicznych i ich projektowanie (Biuletyn techniczny B. S. Polskiego Radia Nr 31, 32, 1937 r.).

9) Remarques sur la normalisation du coefficient d'absorbition acoustique (Bulletin de U.I.I. 1938).

10) Akustyka pomieszczeń mikrofonowych w teletechnice i radiofonii (Przegląd Teletechniczny Nr 12, 1937).

11) Wyrób włókien wolframowych do lamp katodowych (Biuletyn Techniczny B. S. Polskiego Radia Nr 40. 1938).

12) Metoda zaopatrzenia portów w energię elektryczną (Publikacje Instytutu Bałtyckiego 1945, Nr 10).

13) Materiały dźwiękochłonne i ich zastosowanie (Biuletyn Instytutu).

14) Społeczno-gospodarcze znaczenie organizacji pracy (wydawnictwo N.O.T. 1947).

15) Film wobec rozwoju telewizji (Kinotechnik 1948 Nr 5 i 6).

16) Použití derovaných desek ve filmových atelierach (Přehled fotografie a filmu 1949, Nr 3).

17) Teoria izolacji akustycznej stropów DMS (inżynieria i budownictwo 1949, Nr 9).

18) Budowanie warunków odbioru mikrofonowego (Kinotechnik 1949, Nr 9).

19) Metody współzawodnictwa pracy (Przegląd Organizacji 1949, Nr 1).

20) Akustyka sal ludowych (Zjazd Naukowy P.Z.I.T.B. 1949, tom 3, str. 58).

21) Teoria zastosowania płyt perforowanych w studiach mikrofonowych (Biuletyn Techniczny Polskiego Radia 1949, Nr 3).

22) Metody pracowniho soutezeni (Podnikova organizace 1949, Nr 4).

23) Tverba a pouzite logotomu (Sprawa o II Zjezdu Filmovym 1950).

24) Akustyka sali teatralnej (Architektura 1951, Nr 1).

25) Akustyka i elektroakustyka — Referat I K.N.P. (Przegląd Telekomunikacyjny 1951, Nr 1).

26) Zagadnienie walki z idealizmem w naukach technicznych (Życie Nauki 1951, Nr 3).

27) Pomiary współczynników pochłaniania przy pomocy akustycznej linii długiej (Przegląd Telekomunikacyjny 1951, Nr 4).

28) Rozwój dźwiękowej techniki filmowej na tle przemian społecznych (Kinotechnik 1951, Nr 7).

29) Nowa metoda badania własności materiałów dźwiękochłonnych (Prace Instytutu Ochrony Pracy 1951, Nr 1).

30) Zastosowanie metody dialektycznej w naukach technicznych (Przegląd Elektrotechniczny 1951, Nr 4--5).

31) Pochłaniacze przestrzenne jako skuteczny środek walki z hałasem (Biuletyn Instytutu Ochrony Pracy 1951).

32) Artykuły o zagadnieniach dźwięku do „słownika filmowego”.

33) Artykuły o akustyce budowlanej i studiach radiofonicznych do „Podręcznika budowlanego”.

34) Interpretacja fizykalna analogii elektromechanicznych (Przegląd Elektrotechniczny Nr 1, 1952).

35) Nowoczesna kamera dźwiękochłonna (Przegląd Telekomunikacyjny 1951, Nr 11).

36) Polskie materiały do izolacji dźwiękowej (Inżynieria i Budownictwo Nr 12, 1951 r.).

37) Nowe zastosowania metody analogii elektromechanicznych (Archiwum Mechaniki Stosowanej, tom. II 1951 r.).

Włodzimierz Jan Missiuro urodził się w Witebsku 28.XII.1892 r. z ojca lekarza stomatologa. Studia medyczne na Uniwersytecie skończył w Saratowie. Dyplom lekarski otrzymał w 1915 r. doktorat medycyny na Uniwersytecie Poznańskim w 1924 r. Od 1922 r. do 1926 r. był asystentem Stud. Wych. Fiz. Uniwersytetu Poznańskiego,

jednocześnie wykładowcą i lekarzem Wojskowej Szkoły Gimn. i Sportów. Rozpoczął badania nad fizjol. mechanizmem wysiłku fizycznego i wpływem wychowania fizycznego. Ogłosił, drukiem szereg prac w tym zakresie.

W 1926 r. powołany do Sekcji Lotniczo-Lekarskiej w Instytucie Badań Techn. Lotnictwa w Warszawie. W 1927 r. 6-miesięczna specjalizacja w fizjologii lotnictwa we Francji, Włoszech i Anglii. Od 1927 r. kierownik działu fizjologii w Centr. Badań Lotn.-Lek. w Warszawie. Jednocześnie kierownik Pracowni Fizjologii Stosow. (ćwicz. fiz. i pracy) w zakładzie fizjologii Wydz. Lek. Uniwersytetu Warszawskiego. Systematyczne studia eksperymentalne nad działaniem niskich ciśnień na ustrój w warunkach lotu oraz badania w dziedzinie fizjologii wysiłku fizycznego.

Od 1931 r. kierownik Zakładu Fizjologii Centr. Instyt. Wychow. Fiz., jednocześnie adiunkt tytuł. Zakładu Fizjologii Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Warszawskiego. W 1934 r. uzyskał stopień docenta fizjologii na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego. Zapoczątkował badania na terenie szeregu zakładów przemysłowych Warszawy (Rygawar, Zakłady Philipsa). W 1936/37 stypendium Funduszu Kultury Narodowej na wyjazd do Kaiser-Wilhelm-Institut für Arbeitsphysiologie w Dortmundzie i 8-miesięczne studia w Fatigue Laboratory Uniwersytetu Harvardzkiego w Bostonie. W 1939 r. uzyskał stypendium Uniwersytetu Harvardzkiego na ponowną pracę naukową w Fatigue Laboratory; stypendium tego nie wykorzystał z powodu wybuchu wojny. Od 18.IX. 1939 r. do 1941 r. był w ZSRR. Następnie wyjechał do Anglii i objął funkcję docenta i wykładowcy na Polskim Wydziale Lekarskim w Edynburgu.

W kwietniu 1946 r. na wezwanie Uniwersytetu Warszawskiego powrócił do kraju. Powołany został na katedrę medycyny pracy Uniwersytetu Łódzkiego. Od września 1946 r. obrany został prezesem Polskiego Towarzystwa Fizjologicznego.

Dekretem Prezydenta R.P. dnia 24.IX.1947 r. przeniesiony został na katedrę Fizjologii Pracy na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego. Od 1.I.1947 r. pełniąc funkcję profesora zwyczajnego na Uniwersytecie, objął jednocześnie kierownictwo Zakładu Fizjologii Akademii Wychowania Fizycznego. W 1948 r. obrany został wiceprezesem Polskiego Towarzystwa Fizjologicznego. W 1950 r. objął stanowisko redaktora kwartalnika Polskiego Tow. Fizjologicznego „Acta Physiologica Polonica”. Jednocześnie redaktor kwartaln. „Roczniki Kultury Fizycznej” oraz członek komitetu redakcyjnego „Bezpieczeństwo i Higiena Pracy”, kwartalnika „Medycyny Pracy” i miesięcznika „Wychowanie Fizyczne”.

W 1950 r. zaproszony został do grona współpracowników Komisji Medyc. Klin. Dośw. Polskiej Akademii Umiejętności.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Kursy Wychowania Fizycznego w świetle pomiarów antropometrycznych — Wych. Fiz. 1924 r.
- 2) Missiuro W. i Kondratowicz W. — Ze studiów fizjologicznych nad wpływem lotu — Przegl. Sport.-Lek. 1. 1929 r.
- 3) O zmianach CO₂ w powietrzu pęcherzykowym podczas lotu — Przegl. Fizjol. Ruchu — 1930 r.
- 4) Missiuro W. i Szulc G. — Studium przemiany oddechowej podczas intensywnej pracy — Przegl. Fizjol. Ruchu — 1930 r.
- 5) Trening i wysiłek fizyczny a serce — Przegl. Fizjol. Ruchu — 2. 1931 r.
- 6) Wpływ antoksji eksperymentalnej wywołanej przy oddychaniu w systemie zamkniętym na funkcje krążenia i oddychania — Przegl. Fizjol. Ruchu — 4. 1932 r.

- 7) O zmianach krążenia krwi i metabolizmu oddechowego podczas lotu — Przgl. Fizjol. Ruchu — 1932 r.
- 8) Missiuro W. i Czarnocka W. — L'influence de la Fatigue sur les fonctions circulatoires du sang — Liège Medical 27. 1934 r.
- 9) Influence de l'entraînement physique sur les échanges respiratoires — Congr. Internat. di Medic. dello Sport Torino 1933 r.
- 10) Missiuro W. i Perlberg A. — Badania wpływów lekcji gimnastyki na ustrój. 1. Tok lekcyjny a zmiany oddychania — Przgl. Fizjol. Ruchu 1933 r.
- 11) Zjawiska oddechowe w wypoczynku po wysiłkach trwałych — Lek. Wojsk. 28. 1936 r.
- 12) Fizjologiczne mechanizmy aktywacji wypoczynku — Wiedza Lek. 10. 1936.
- 13) Missiuro W. i Perlberg A. — Untersuchungen über den Einfluss der Gymnastikstunde auf den Gasstoffwechsel — Arbeitsphysiol. 1937 r.
- 14) Missiuro W., Graybil A., Dill B. a. Edward H. — Experimentally induced asphyxiation in cardiac patients as functional test — Journ. Aviat. Med. 8. 1937 r.
- 15) Wpływ systematycznej pracy fizycznej na narządy i funkcje — Przgl. Fizjol. Ruchu — 1937-38.
- 16) Badania fizjologicznego efektu wypoczynku czynnego w przemyśle — Przgl. Fizjol. Ruchu — 1937-38 r.
- 17) Fizjologia Pracy — Inst. Spr. Społ. 1938 r. (str. 307).
- 18) Missiuro W., Dill B. a. Edward H. — The effects of adrenals cortical extract in rest and work — Amer. Journ. Physiol. 121. 1938 r.
- 19) Missiuro W., Niemierko S., Perlberg A. a. Pawlak B. — Compensatory processes at rest and during work under conditions of lowered oxygen tension — Acta Biol. Experim. 8. 1939 r.
- 20) Missiuro W., Niemierko S., Perlberg A. u. Pawlak B. — Über Kompensationspro-
cesse im Ruhe und Tätigkeitszustand bei verminderten O₂ — Druck — Arbeitsphysiol. 1. 10. 1939 r.
- 21) Dill, Edwards H. i Missiuro W. — Zawartość kwasu mlekowego, stan gazów we krwi oraz zmian pHs podczas pracy mięśniowej u osobników o różnym stopniu usprawnienia fizycznego. — Przgl. Fizjol. Ruchu 1939.
- 22) O działaniu promieni pozafioletowych na odporność królików na anoksję — Tygodn. Lek. 1946 r.
- 23) Znużenie — Książka 1947 (str. 255).
- 24) The effects of ultraviolet radiation on rabbits with reference to factors determining their resitance to anoxia and high altitude — Abstr. XVII Intern. Congr. Physiol. Oxfar. Oxford 1947 r.
- 25) Les mecanismes physiologiques de l'entraînement. Bull. du VII Congr. Intern. Medico. Sport. Prague 1948 r.
- 26) Fizjologiczne zagadnienia pracy w świetle teorii Pawłowa — Acta Physiol. Pol. 1. 1950.
- 27) Wydolność fizyczna i reakcja powysiłkowa w obrazie zmian oddechowych — Roczn. Kult. Fiz. 1950.
- 28) Fizjologia Układu Nerwowego i Mięśni — monogr. w druku PZWL.
- 29) Dwie placówki badań fizjologii pracy — Nauka Polska 1938 r.
- 30) Stan obecny i kierunki rozwojowe fizjologii pracy — Polski Tygodn. Lek. 20. 1950.
- 31) O zaplanowaniu i skoordynowaniu pracy badawczej w zakresie fizjologii — Polski Tygodn. Lek. 35/36 1950 r.
- 32) O podstawach naukowych wychowania fizycznego — Lek. Wojsk. 6. 1923.
- 33) Laboratorium Fizjologiczne na usługach wychowania fizycznego i sportu — 1925 (str. 121). Praca wyróżniona na konkursie im. Piramowicza.
- 34) Rola i zadania badań biologicznych w lotnictwie — Lek. Wojsk. 1926.
- 35) Współczesne metody selekcji lotników — Medycyna — 21/23. 1927.
- 36) Kontrola lekarska zaprawy olimpijskiej — Wych. Fiz. 1928.
- 37) Unification de la fiche physiologique de contrôle — Congr. Intern. d'Education Phys. Amsterdam. 1928.
- 38) Missiuro W. i Zawadzki B. — Psychotechnika w lotnictwie — Wyzd. Inst. Bad. Techn. Lotn. 1929.
- 39) Unification of Formulae in Medical Examination of Sportsmen, Amer. Physic. Educ. Rev. 34. 1929.
- 40) Contribution à l'étude de l'influence du vol sur les fonctions respiratoires et circulatoires — Congr. Intern. Aviation Sam. Paris. 1929.
- 41) O programowych zagadnieniach studiów badawczych w wychowaniu fizycznym — Wych. Fiz. 1933.

- 42) Czynniki ludzkiej racjonalizacji pracy — Wych. Fiz. 1936.
 43) Appréciation de la dynamique fonctionnelle de l'individu dans le problème du contrôle de l'influence exercée par l'entraînement physique — Liège Medical 27, 1934.
 44) Mechanizmy maszyny ludzkiej — Kalend. Bezpiecz. i Hig. Pracy Inst. Spr. Społ. 1937.
 45) O fizjologii człowieka w pracy — Myśl Współczesna, 5. 1946.
 46) Problematyka naukowa wychowania fizycznego w dobie powojennej — Wych. Fiz. 1947.
 47) Les problèmes scientifiques de l'Education Physique à l'époque actuelle. C. R. Onffer. Internat. d'Éducat. Scolaire. Prague 1947.
 48) Trening — Wych. Fiz. 1948.
 49) Od funkcji protoplazmy do aktywności człowieka — Wych. Fiz. 1948.
 50) O znaczeniu gimnastyki dla ogólnej kondycji fizycznej — Wych. Fiz. 1949.
 51) Na nowych drogach naukowej podbudowy wychowania fizycznego i sportu — Wych. Fiz. 1950.
 52) Znaczenie twórczości Pawłowa dla wiedzy o czynności mózgu — Wych. Fiz. 1949.

Włodzimierz (Antoni, Witold) Mozołowski urodził się 8.V.1895 r. w Sanoku z ojca Józefa i matki Antoniny z Fijałków. W 1913 r. zdał egzamin dojrzałości w gimnazjum klasycznym w Sanoku.

Od 1913 do 1922 odbywa studia lekarskie we Lwowie, Wiedniu oraz Warszawie.

Dnia 11.XI.1922 r. uzyskał tytuł doktora wszech nauk lekarskich na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie.

Od 1922 r. do 1934 r. pracuje w Zakładzie Chemii Lekarskiej Uniw. Jana Kazimierza we Lwowie jako młodszy asystent, starszy asystent i adiunkt.

Dnia 5.VI.1929 r. uzyskuje veniam legendi z chemii fizjologicznej na podstawie pracy „O źródle amoniaku krwi” na Wydziale Lekarskim Uniw. Jana Kazimierza.

Od 1934 r. do 1935 r. jest nadzwyczajnym profesorem chemii lekarskiej i patologii ogólnej w Akademii Med. Weter. we Lwowie.

Od 1935 r. do 1939 r. nadzwyczajny profesor chemii fizjologicznej Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie.

Od 1940 r. do 1945 r. jest kierownikiem laboratorium Szpitala Dziecięcego w Wilnie. Od 1945 r. zwyczajnym profesorem chemii lekarskiej Akademii Lekarskiej w Gdańsku.

Wyjazdy naukowe za granicę: 1928 r. — Niemcy, 1938 r. — Szwajcaria, 1946 r. — Szwecja, 1948 r. — Anglia (Irlandia).

Członkostwo towarzystw naukowych: członek przybrany Lwowskiego Towarzystwa Naukowego (22.II.1932 r.); członek Biochemical Society (1939 r.); członek korespondent Polskiej Akademii Umiejętności (5.VI. 1948 r.); członek honorowy Gdańskiego Towarzystwa Lekarskiego (12.VI. 1951 r.).

Ważniejsze zagadnienia, będące przedmiotem prac biochemicznych Wł. Mozołowskiego:

1) Istota cukru gronowego we krwi. Wykazał, że wbrew istniejącej opinii cukier gronowy krwi jest mieszaniną α i β glukozy w takim stosunku jak w wodnych roztworach in vitro.

2) Istota tzw. antypepsyny surowicy krwi. Doświadczalnie wykazał (w pracach wspólnych z dr. Hilarowiczem), że próby leczenia wrzodu żołądka za pomocą tzw. „antypepsyny surowicy krwi” nie uwzględniały stężenia jonów wodorowych i że nie opierają się na doświadczalnych podstawach.

3) Powstawanie amoniaku krwi i mięśni. Praca zespołowa pod kierownictwem prof. dr. J. K. Parnasa. Wykazano, że głównym źródłem amoniaku powstającego w krwi jest kwas adenilowy; było to przedmiotem pracy habilitacyjnej:

4) Sporządził nowego typu złotą elektrodę chinhydronową.

5) Ustalił kolejność powstawania nieorganicznych fosforanów oraz amoniaku w mięśniach. Odszczepienie kwasu fosforowego z kwasu adenozynotrójfosforowego wyprzedza powstawanie amoniaku z tego związku.

6) Zagadnienia tzw. detoksykacji. Podanie teoretycznego ujęcia mechanizmu detoksykacji ustrojowych w oparciu o Schoenheimerowskie pojęcie stanu dynamicznej równowagi.

7) Charakterystyka składników koloidowych surowicy krwi za pomocą zawartości azotu, refrakcji, ciężaru właściwego i lekkości. Wykazano możliwość odróżniania tą drogą surowic ludzi w różnych stanach fizjologicznych (kobieta nie w ciąży, kobieta w czasie porodu, surowica krwi pępowinowej). Wykazano charakterystyczne zmiany w stanach chorobowych (schorzenia wątroby). Ten temat jest opracowywany w dalszym ciągu.

Wykaz prac ogłoszonych drukiem:

1) Sur la nature du sucre sanguin. C. r. d. Soc. Biol. 90. 311. 1924.

2) Über das Wesen des sogenannten Serum antipepsins (wspólnie z dr H. Hilarowiczem), Biochem. Z. 164. 295. 1925.

2a) To samo po polsku. Przegląd chirurgiczny. Zesz. III. 27. 1925.

3) Über das Wesen des sogenannten Antipepsins des Blutes und über den diagnostischen Wert der Antipepsinuntersuchungen bei peptischem Magengeschwür (wspólnie z dr H. Hilarowiczem) Zbl. f. Chirurgie. 1925. 2410.

4) Über eine neue Form der Chinhydronelektrode (wspólnie z prof. dr J. K. Parnasem), Biochem. Z. 169. 352. 1926.

5) Zur Antipepsinfrage (wspólnie z dr H. Hilarowiczem). Zbl. f. Chirurgie 1926. 1649.

6) Über die Ammoniakbildung im physiologisch. stagnerendem Blute (wspólnie z dr A. Klisieckim i M. Taubenhausem). Biochem. Zeit. 181. 85. 1927.

7) Hängt die Ammoniakbildung im Blute mit der Anwesenheit von Cyanaten zusammen? (wspólnie z dr M. Taubenhausem). Biochem. Z. 181. 1927.

8) Über den Ammoniakgehalt und die Ammoniakbildung im Muskel und deren Zusammenhang mit Funktion u. Zustandsänderung I. (wspólnie z prof. dr J. L. Parnasem). Biochem. Z. 184. 399. 1927.

8a) Über die Ammoniakbildung im Muskel u. ihren Zusammenhang mit Tätigkeit u. Zustandsänderung (wspólnie z dr J. Parnasem). Klinische Wochenschr. 6. Nr. 21. 1927.

9) Über Ammoniakbildung im isolierten Muskel u. ihren Zusammenhang mit der Muskelarbeit (wspólnie z prof. dr J. Parnasem i dr Lewińskim W.) Klin. Wochschr. 6. 1710.

10) Der Zusammenhang des Blutammoniaks mit der Muskelarbeit (wspólnie z prof. dr J. K. Parnasem i dr W. Lewińskim). Biochem. Z. 188. 15. 1927.

11) Über den Ammoniakgehalt u. die Ammoniakbildung in Muskel. IV. Mitteilung (wspólnie z dr Lewińskim W.). Biochem. Z. 190. 388. 1927.

12) Badania nad wzajemną zależnością powstawania kwasu mlekowego i amoniaku w mięśniach płazów (wspólnie z dr. St. Chrząszczewskim). Acta Biol. Exp. 2. 47. 1928.

12a) Der Verlauf der traumatischen Milchsäure- u. Ammoniakbildung u. ihre Abhängigkeit von hemmenden Faktoren (wspólnie z dr St. Chrząszczewskim), Biochem. Z. 194. 233. 1928.

13) Uwagi o rzekomych własnościach antypeptycznych surowicy krwi (wspólnie z dr H. Hilarowiczem) Polska Gaz. Lek. 1928. Nr 22.

14) O źródle amoniaku krwi (praca habilitacyjna), Lekarz Wojskowy 12. Nr 1. 1928.

14a) Über die Quelle des im Blute antstehenden Ammoniaks. Klin. Wochschr. 2202. 1928.

14b) Über den Ursprung des Blutammoniaks. Biochem. Z. 206. 150. 1929.

15) Die Stellung der Ammoniakbildung in der Reihenfolge der chemischen Vorgänge im tätigen Muskel (wspólnie z T. Mannem i C. Lutwakówną). *Biochem. Z.* 231. 290. 1932.

16) Die Ammoniakbildung im Schildkrötenblute. (wspólnie z T. Mannem). *Biochem. Z.* 249. 161. 1932.

17) Die Ammoniakbildung im Schildkrötenblute (wspólnie z T. Mannem). II. Mitteilung. *Biochem. Z.* 250. 487. 1932.

18) Ammoniakbildung u. Pyrophosphatzerfall im Muskel (wspólnie z J. Reisem i B. Sobczukiem) *Biochem. Z.* 249. 157. 1932.

19) O rozmieszczeniu kwasu moczowego pomiędzy krwinki a osocze (wspólnie z dr J. Hellerem). *Wiadomości Lekarskie* 1932. Nr 32.

20) Ammoniakbildung u. Pyrophosphatzerfall im Muskel II. Mitteilung (wspólnie z B. Sobczukiem) *Biochem. Z.* 265. 41. 1933.

21) Zmiany chemiczne w mięśniach znużonych w różnych temperaturach (wspólnie z C. Lutwakówną). *Przegląd fizjologii ruchu* 1933.

22) Rozpad kwasu adenozynotrójfosforowego w mięśniu (wspólnie z B. Sobczukiem). *Przegląd fizjologii ruchu.* 1934.

23) Die Saccharose im Harn bei einem Falle von Pankreaserkrankung (wspólnie z T. Baranowskim). *Klin. Wochschr.* 13. 955. 1934.

24) Der Einfluss der Temperatur auf die chemische Zusammensetzung der anareob ermüdeten Muskeln (wspólnie z C. Lutwakówną). *Biochem. Z.* 272. 157. 1934.

25) Sprzężone związki kwasu glukuronowego. *Acta Biol. Exp.* 11 Nr 45. 1937.

26) Skład ilościowy normalnego moczu. *Polska Gaz. Lek.* 17. Nr 9. 1938.

27) Ueber die Anwendung der Naphtoresorcinprobe für die quantitative Bestimmung der Glukuronsäure (wspólnie z P. Rogowskim). *Acta Biol. Exp.* 13. Nr. 14. 1939.

28) The quantitative estimation of glucuronic acid and its conjugated compounds by means of the naphtoresorcinol test of Tollens. *Biochem. J.* 34. 823. 1940.

29) Chemical composition of normal urine. *Lancet.* 1948. 423.

30) Mechanizm detoksykacji ustrojowych. *Chemia i technika.* t. II. 81. 1948.

31) Stan równowagi dynamicznej w detoksykacjach ustrojowych. *Acta Biol. Exp.* 15. Nr. 14. 1948.

32) A characterization of the blood serum in the newborn child, in the parturient woman and in the healthy nonpregnant woman by means of refraction, viscosity a specific gravity (wspólnie z M. Zydową, J. Kalinowskim i Z. Moszczyńską). *Bull. d. Acad. Polonoise des Sciences et de Lettres, Classe des Médecine.* 1950. 65.

33) Charakterystyka surowicy krwi za pomocą zawartości azotu, refrakcji, ciężaru właściwego i lepkości. III Doniesienie. Próba interpretacji. (Przyjęte do druku na posiedzeniu IV Wyzd. P. A. U. dnia 15.V.1951 r.).

Jarosław Naleszkiewicz. urodził się dnia 21.V.1904 r. w Czarnominie (ZSRR).

Posiada dyplomy: matura humanistyczna Gimn. im. Marcinkowskiego w Poznaniu z czerwca 1921 r., dyplom inżyniera-mechanika (sekcji Lotniczej) Politechniki Warszawskiej z czerwca 1926 r., dyplom doktora nauk technicznych Wyzd. Mech. Politechniki Warszawskiej z 1935 r. za pracę pt. „Wytrzymałość zginanych dźwigaczy sosnowych” — Spraw. Inst. Badań Techn. Lotnictwa Nr 2 (14), Warszawa 1934 r. str. 3—143, habilitacja z Mechaniki na podstawie pracy pt. „Działanie amortyzacji podwozia”, Sprawozdania Instytutu Technicznego Lotnictwa Nr 6 (28), Warszawa 1938, str. 3—74, przewód wszczęty w Politechnice Warszawskiej w 1939 r. i nie dokończony z powodu wybuchu wojny, wznowiony w 1945 r. w Politechnice Gdańskiej na Wydziale Mechanicznym i zakończony dekretem zatwierdzającym Ministra Oświaty w 1948 r.

Kierownik Katedry Wytrzymałości Materiałów i Wyższych Zagadnień Mechaniki przy Wyzd. Mech. Politechniki Gdańskiej.

W pracy naukowej zajmuje się głównie teorią plastyczności, w której doszedł do nowej koncepcji wytrzymałości drewna na ściskanie i gięcie, prócz tego zajmuje się zagadnieniami stateczności sprężystej i pozasprężystej, układając ogólne kryteria stateczności sprężystej prętów ściskanych i obciążonych dowolnymi siłami poprzecznymi przy

zmiennym przekroju i zmiennej wzdłuż długości pręta sile ściskającej. W ostatnich latach pracował w dziedzinie teorii drgań kadłuba okrętu, wprowadzając do tej dziedziny zastosowanie równań całkowych, oraz zajmował teorią drgań nieliniowych maszyny na fundamencie, oraz zagadnieniami związanymi z wytrzymałością warstwek powierzchniowych. W dziedzinie mechaniki samolotu zajmował się teorią działania amortyzatorów podwozia oraz zagadnieniem wytrzymałości sztywności i drgań skrzydeł.

Praktyki zagraniczne odbywał we Francji w przemyśle silników lotniczych i płatowców. Wyjeżdżał wielokrotnie za granicę dla rozszerzenia swych wiadomości naukowo-technicznych. Brał udział w obradach C.I.N.A. w Paryżu w 1936 roku w sprawie międzynarodowych ramowych przepisów wytrzymałości samolotów jako delegat Polski. W 1937 roku brał udział w VII Kongresie Międzynarodowym Badań Materiałów w Londynie. Po wojnie brał udział w III Międzynarodowym Kongresie Budowy Mostów w Liège, gdzie zgłosił referat, oraz w V Kongresie Międzynarodowym Mechaniki Stosowanej w Londynie w 1948 roku, gdzie zgłosił dwa referaty. Wreszcie na zjeździe inżynierów w Gdańsku w 1949 roku wygłosił referat.

W 1948 roku brał udział w kursie wakacyjnym Prof. L. Foppla w Monachium z dziedziny elastooptyki. Po wojnie wykładał na dwóch kursach wakacyjnych w Gdańsku i w Krakowie (1950 r.).

Poza już wymienionymi wyżej pracami doktorską i habilitacyjną wydał szereg prac oryginalnych, wśród nich następujące:

- 1) Drgania skrzydeł samolotu — Przegląd Lotniczy 1936.
- 2) Obliczanie przekrojów dźwigarów szynkowych z sosny — Technika Lotnicza, 1938 r. str. 342—350.
- 3) On the Cooperation of two Cantilever Spars with a Shear-Resisting Skin, Archiwum Mechaniki Stosowanej 1949 r. str. 143—172 i w streszczeniu Proceedings of the VII International Congress for Applied Mechanics 1948, section I, str. 214—228.
- 4) On the Computation of Endurance Limit Stresses, Proceeding of the VII Intern. Congress of Appl. Mechan. London 1948, section IV. str. 190.
- 5) Considerations on bending, straight beam of variable cross section under action of external loads, Final Report of the III Congress for bridge and structural engineering, Liège, 1948, str. 315—326.
- 6) Rozważania ogólne nad zginaniem prostych belek ściskanych. Księga Jubileuszowa dla uczczenia zasług naukowych prof. M. T. Hubera, Gdańsk 1950 r. str. 251—274.
- 7) Rozważania nad siłami okresowymi wzbudzającymi drgania fundamentów maszyn, Wydawnictwo Ministerstwa Budownictwa Nr 37, cz. III, zeszyt 1 Materiałów na Zjazd Naukowy PZITB w Gdańsku 1-4 grudnia 1949 r., str. 194—214.
- 8) Considerations on periodic forces causing Vibrations of Machine Foundations, Archiwum Mech. Stosow. 1950, str. 147.
- 9) Obliczanie drgań kadłubów okrętów — Wydawn. Morskie 1951 r.
- 10) Obliczanie zginanych belek drewnianych, Inżynieria i Budownictwo 1948 r., str. 411—423, oraz Prace Naukowe i Badawcze I. B. B. 1948. Nr 31, Seria D Nr 7.
- 11) Obliczanie rusztu palowego związanego z płytą sztywną — Technika, Morze i Wyrzeże, 1947, str. 92—99.
- 12) Wytrzymałość Konstrukcji Lotniczych P.Z.W.S 1950.

Eugeniusz Olszewski urodził się 4.XII.1911 r. w Saratowie. W 1929 roku ukończył Państwowe Gimnazjum im. Stefana Batorego w Warszawie, a w 1935 roku — Wydział Inżynierii Politechniki Warszawskiej z tytułem inżyniera dróg i mostów. Stopień doktora nauk technicznych uzyskał w 1945 roku za pracę „Obliczanie lin nośnych metodą różnic skończonych”.

W latach 1944—1950 pracował w resorcie odbudowy (później budownictwa) na różnych stanowiskach, ostatnio jako dyrektor naczelny Centralnego Biura Projektów Architektonicznych i Budowlanych.

W roku 1949 jest zastępcą profesora na katedrze Mechaniki Technicznej Wydziału Komunikacji Politechniki Warszawskiej, a w 1951 r. uzyskuje nominację na profesora nadzwyczajnego tej katedry. Od 1950 roku pełni funkcję dziekana Wydziału Komunikacji.

W latach 1949—1950 był prezesem Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa. Od 1947 roku jest członkiem, a od 1951 r. — prezesem Towarzystwa Urbanistów Polskich. W pracach I Kongresu Nauki Polskiej był referentem Sekcji Nauk Inżynieryjno-Budowlanych.

Kierunki pracy naukowej: teoria plastyczności, arytmetyzacja obliczeń statycznych, metoda dialektyczna w urbanistyce, historia nauk technicznych.

Ogłosił drukiem m.in. następujące prace:

- 1) Niesymetryczne ściskanie mimośrodowe słupów żelbetowych (Cement, Nr 1/1939).
 - 2) Ramowe konstrukcje łąpinowe (Inżynieria i Budownictwo, Nr 1 1939).
 - 3) (Współ z inż. J. Mutermilchem) — Wymiarowanie konstrukcji stalowych na podstawie teorii plastyczności (Inżynieria i Budownictwo Nr 7—8. 1939 r. oraz Nr 1—2—3. 1946 r.).
 - 4) (Współ z B. Olszewską) — Przeszość i przyszłość przemysłu warszawskiego — Skarpa Nr 2/1945 r.
 - 5) (Współ z B. Olszewską) — W jakim czasie i jakim kosztem odbudujemy Warszawę. — Skarpa Nr 12/1946 r.
 - 6) (Współ z B. Olszewską) — Plan odbudowy i przebudowy Warszawy. — Przegląd Budowlany Nr 3/1946 r.
 - 7) Rozwiązywanie układów równań liniowych metodą krakowianów. — Politechnika Nr 5—6. 1947 r.
 - 8) (Współ z inż. St. Michotkiem) — Planowanie inwestycji budowlanych — Inżynieria i Budownictwo, Nr 7/1946, referat na V Zjazd Naukowy P. Z. I. B.
 - 9) Finansowanie budownictwa mieszkaniowego — Inżynieria i Budownictwo Nr 2/1947, referat na V Zjazd Naukowy P. Z. I. B.
 - 10) (Współ z inż. inż. Z. Boretim, E. Czetwertyńskim, A. Kobylńskim i Z. Wasiułyńskim) — Szkolnictwo techniczne w zawodzie budowlanym — Inżynieria i Budownictwo Nr 1/1947, referat na V Zjazd Naukowy P. Z. I. B.
 - 11) Obliczanie lin nośnych metodą różnic skończonych (Drogownictwo, Nr 10/1948, skrót pracy doktorskiej).
 - 12) Uwagi o planistyce angielskiej (Życie gospodarcze Nr 7/1949).
 - 13) (Współ z inż. Z. Kowalewskim) — Przyczynek do zagadnień przestrzennych układów ramowych — część III, zeszyt I materiałów VI Zjazdu Naukowego P. Z. I. B., rok 1949.
 - 14) (Współ z inż. arch. St. Tworowskim) — Walka o architekturę socjalistyczną. (Księga przedjazdowa VI Zjazdu Naukowego P. Z. I. B. 1949 r. referat podsekcyjny).
 - 15) W walce o postępową naukę techniczną (Przegląd Budowlany, Nr 11/1950).
 - 16) O roli i rozwoju nauk technicznych (Życie Nauki Nr 5—6/1951).
 - 17) Dorobek i stan polskich nauk inżynieryjno-budowlanych (Inżynieria i Budownictwa, Nr 9/1951).
 - 18) Wytyczne planu prac badawczych w naukach inżynieryjno-budowlanych (Inżynieria i Budownictwo, Nr 11/1951).
 - 19) Historia miasta jako wyraz rozwoju społecznego (Skrypt kursu planowania przestrzennego Instytutu Urbanistyki i Architektury, 1951).
 - 20) Uwagi o urbanistyce dialektycznej (skrypt kursu planowania przestrzennego Instytutu Urbanistyki i Architektury, 1951).
 - 21) Drogi rozwojowe zagadnień lokalizacyjnych w planowaniu przestrzennym (Referat na III Konferencji Urbanistyczną Towarzystwa Urbanistów Polskich w 1949 r., w druku w pracach Instytutu Urbanistyki i Architektury).
- Oprócz tego liczne drobniejsze prace o charakterze dyskusyjnym, recenzyjnym i bieżącym w czasopismach gospodarczych i technicznych, tygodnikach i prasie codziennej.

Radzimir Piętkowski ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Żużel wielkopieczowy jako materiał budowlany — Przegląd Budowlany 1929 r.
- 2) Przemysłowiec budowlany w Ameryce. Warynki jego pracy, stowarzyszenia zawodowe i ich działalność — Przegląd Budowlany 1931 r.
- 3) Grunty budowlane w świetle nowych badań — Prace Zjazdu Polsk. Zw. Inż. Bud. 1936.
- 4) Wskaźnik plastyczności i granica płynności jako łączna charakterystyka gruntów — Inżynieria i Budownictwo, 1948 r.
- 5) Unifield classification of soils — Referat na Międzynarodowy Kongres Mechaniki Gruntów i Fundamentowania w Rotterdamie 1948 r.
- 6) Two remarks on piles: 1. The allowable settling of piles. 2. New type of concrete pile. — Referat na Międzynarodowy Kongres Mechaniki Gruntów i Fundamentowania w Rotterdamie 1948 r.
- 7) Les affaissements de terrains urbains en conséquence de dessèchement des sols — Referat na Międzynarodowy Kongres Urbanistyki Podziemnej w Rotterdamie 1948 r.
- 8) Historia i stan normalizacji w dobie obecnej — Normalizacja, wyd. przez PKN, praca zbiorowa 1949.
- 9) Podziemne budownictwo przemysłowe — Przegląd Budowlany 1949.
- 10) Mechanika gruntów — Podręcznik Inżynierii 1949.
- 11) Zastosowanie przyspieszonego drenażu do nasypów na błotach i do konsolidacji terenów — Inżynieria i Budownictwo, 1949.
- 12) Zastosowanie prądu elektrycznego do konsolidacji gruntów — Inżynieria i Budownictwo 1949.
- 13) Wpływ na sąsiednie budowle wstrząsów przy wbijaniu pali — Referat na zjazd naukowy P. Z. I. T. B. w Gdańsku 1949.
- 14) Wskazówki do badań gruntów w terenie — Inżynieria i Budownictwo 1950.
- 15) Mechanika gruntów w nauce i praktyce inżynierskiej — Inżynieria i Budownictwo 1951 r.
- 16) Mechanika gruntów i Fundamentowania — Praca dla I Kongresu Nauki Polskiej — Inżynieria i Budownictwo, 1951. Nr 6.
- 17) Mechanika gruntów w inżynierii współczesnej — Przegląd Techniczny Nr 7—8, 1951.
- 18) Mechanika gruntów — Książka w druku.

Eugeniusz Pijanowski. Życiorys, patrz Rocznik T.N.W. 1949 r., str. 136—139. Uzupełnienie:

Po roku 1949 ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Teoria i ćwiczenia z technologii produktów owocowych i warzywnych. II rozszerzone wydanie skryptowe Akad. Spółdz. Wydawn., W-wa 1949 r., str. 177.
- 2) Oznaczanie ciśnienia w konserwach puszkowych (system PEMS). Przem. Rolny i Spoż., 4, 1950, s. 1—11 (z inż. S. Mroźewskim).
- 3) Przyczynki do matematycznej interpretacji wyrobu konfitur. Przem. Rolny i Spoż., 4, 1950, s. 209—214.
- 4) Przyczynki do składu chemicznego krajowych owoców. Przem. Rolny i Spoż., 4, 1950, s. 331—335.
- 5) Prace technologiczne z zakresu produktów owocowych i warzywnych. Przem. Rolny i Spoż., 4, 1950, s. 396—405.
- 6) Zarys technologii winiarstwa. Wydawn. PWT, W-wa, 1950, stron 176+XXIV (łącznie z Z. Wasilewskim).
- 7) Zarys technologii produktów owocowych i warzywnych. Wydawn. P. W. R. i L., W-wa, 1951, stron 640.
- 8) Metody wykrywania i określania pasteryzacji. Wydawn. P. W. R. i L., W-wa, 1951, stron 104.
- 9) Oznaczanie zawartości alkoholu na zasadzie ubytku gęstości w fermentującym moszczu winnym. Roczniki Nauk Roln. i Leśn. W druku.
- 10) Wpływ kwasu benzoowego na przebieg kiszenia i skład chemiczny kapusty kiszonej. Roczniki Nauk Roln. i Leśn., w druku (z L. Wojterską).
- 11) Zmiany chemiczne w winie rabarbarowym poddanym odgórnemu traktowaniu drożdżami. Zgłosz. do Roczn. T. N. W., 1951 (z J. Borecką).
- 12) Wpływ siarkowania na cechy chemiczne i przebieg fermentacji wina jabłkowego. Zgłosz. do Roczn. T. N. W., 1951 (z Uhmą).

Pollak Roman urodził się 31.VII.1886 r. w Jelesni na Żywiec-
czyźnie. Gimnazjum klasyczne w Samborze ukończył w 1905 roku. St-
udia wyższe na Uniwersytecie Jagiellońskim — pod kierunkiem J. Łosia,
St. Windakiewicza, J. Tretiaka, K. Morawskiego. Od 1910 roku zaczął
ogłaszać drobne prace i szkice historyczno-literackie w Bibliotece War-
szawskiej, a następnie w Pamiętniku Literackim. W styczniu 1917 r. dokto-
ryzował się na Uniwersytecie Jagiellońskim, a zwolniony w marcu 1919
roku z wojska, w którym służył przez pięć lat jako oficer rezerwy, był
w Poznaniu nauczycielem gimnazjum, a zarazem wykładowcą na Uniwer-
sytecie. Jesienią 1922 roku habilitował się na Uniwersytecie Jagielloń-
skim na podstawie monografii o „Gofredzie” Tassa — Kochanowskiego.
Od jesieni 1923 roku do wiosny 1929 roku był docentem polonistyki na
Uniwersytecie w Rzymie, a zarazem delegatem Ministerstwa Oświaty
Rzplitej we Włoszech aż do wybuchu wojny światowej.

W 1928 roku mianowany profesorem nadzwyczajnym, a w 1933 roku
zwyczajnym, Uniwersytetu Poznańskiego. W czasie drugiej wojny prze-
bywał z rodziną w Warszawie, gdzie współpracował w organizowaniu
tajnego Uniwersytetu Ziemi Zachodnich, którego był ostatnim rektorem
w 1943/4. Po powstaniu warszawskim był do końca marca 1945 roku kie-
rownikiem Kursów Akademickich w Częstochowie, po czym wrócił do
Poznania znów na stanowisko profesora zwyczajnego uniwersytetu.

Teraz jest członkiem-korespondentem PAU, członkiem Pozn. Tow.
Przyj. Nauk i przewodniczącym Komisji Filologicznej tegoż Towarzy-
stwa, członkiem-założycielem Instytutu Kultury Polskiej im. A. Begeya
przy uniwersytecie w Turynie.

W swoich pracach naukowych zajmuje się przeważnie literaturą sta-
ropolską i jej związkami z literaturą włoską, barokiem literackim, lite-
raturą marynistyczną, problemami wiedzy o Polsce za granicą.

Niektóre prace ogłaszał też w języku włoskim.

Wyszły drukiem następujące prace:

1) Studia nad twórczością Piotra Kochanowskiego i jej dziejami w Polsce: a) Bibl.
Warszawska 1910; 1912; 1913; Pam. Literackie XIV, XV, XVI, XXXII; Rozprawy Wyzd.
Fil. Ak. Um. t. 59; Księga pamiątkowa St. Dobrzyckiego; Giornale storico della lettera-
tura italiana CXIII, 1939; Język polski XXVII, 1947; wstępy do wydań „Gofreda”
w Bibl. Nar. II. Nr 4z 1921, 1923, 1951. b) „Gofred” Tassa—Kochanowskiego, Poznań
1922 (monografia); c) Przekład „Orlanda szalonego” Ariosta: Sprawozd. PAU, t. XLVII
(1946) Nr 8 i XLIX (1948) Nr 6; Pam. Literacki XLII (1951).

2) Studia nad „Dworzaninem polskim” Górnickiego: Prace filol. 1927; Studia sta-
ropolskie ku czci Brücknera; Pam. Literacki XXVIII i XXIX; Ruch Literacki VIII; wstęp
do wydania „Dworzanina” w Bibl. Narod. I Nr 109 (1928).

3) Polska literatura marynistyczna: „Morze w poezji polskiej” (Strażnica zachodnia
II, 1923 i „Dzieje miast Rzptej polskiej” II, Poznań 1930, „Borzymowski jako maryni-
sta”) Rocznik gdański XI, 1938. Wstęp do wydania Morskiej nawigacji M. Borzymow-
skiego, Gdańsk 1938. „Uroda morza w polskim słowie” Poznań 1947.

4) Moździeńsciana: „Staropolski poemat o górnikach i hutnikach” Przgl. Współ-
czesny XII, 1933, Wstęp do wydań „Officina ferraria” w Bibl. pisarzy śląskich, Kato-
wice 1936 i Katowice-Wrocław 1948. „Moździeńsciana” (Zaranie śląskie XII, XIV, XVII,
XVIII, Ziemia 1933, Hutnik 1936, 1939).

5) Studia nad polską literaturą barokową: Przgl. Warszawski 1923. Przgl. Współ-
czesny XV, 1925, Pam. Literacki XXVI, 1929, Ruch Literacki 1926, Pam. Literacki XXVII
1930, XXVIII 1931, Księga Ign. Chrzanowskiego 1936, Roczniki historyczne XV, 1946.
Pamiętnik Bibl. Kórnickiej z. 4, 1947, Sprawozd. z pos. Pols. Ak. Um. L. Nr 6 z 1949.

Wstęp do wydania „Opisu obyczajów” Kitowicza (Bibl. Narod. I 88, 1951).

6) „Złota — Frowinus” (Studia z dziejów kultury polskiej Warszawa 1949). „So-
nety Broccarda i Treny Kochanowskiego” Pamiętnik Zjazdu im. J. Kochanowskiego
1931. „Kallimachiana” Pamiętnik Literacki XXVI, 1929. „Polskie życie literackie przed
rozbiarami”, Poznań 1948.

7) „Pagine di cultura e di letteratura polacca”, Roma 1930. „Le legioni polacche a Roma nel 1798” (Atti della Soc. Ligustica vol. XIII 3, Pavia 1934). „La fortuna del Tasso in Polonia” *Giornale stor. della letteratura italiana* CXIII, 1939.

8) „Wiedza o Polsce zagranicą” (Oświata i Wychowanie 1932), „Kultura polska we Włoszech” (Przegl. Współczesny 1930), „Polonika włoskie” (Przegl. Współczesny 1924—1939).

9) Varia: „Notatki o Trentowskim” (Pam. literacki XXII, 1926), „Kazimierz Machnicki”. (Kwart. historyczny XLII, 3, 1928), „Rola Ziemi zachodnich w pols. kulturze” w książce zbior. „Ziemie Odzyskane” — odzyskani ludzie” Poznań 1946, „Nauka na Powsz. Wystawie Krajowej” (Pamiętnik P. W. K., t. V, Poznań 1930), „Geneza i organizacja jednego humanistycznego seminarium” (W książce zbior. „Z zagadnień dydaktycznych wyższego szkolnictwa”, Poznań 1948), „Poezja Warszawy” (Życie i Myśl 5/6 1950), „Zagadnienia periodyzacji historii literatury polskiej” Pam. Liter. XXXIX, 1950.

10) Prace edytorskie: T. Tasso „Gofred albo Jeruzolima wyzwolona” w przekładzie Piotra Kochanowskiego. Bibl. Narodowa II, 4 (wyd. skrócone 1921, 1923, wyd. całkowite 1951), Samuel Twardowski „Nadobna Paskwalina”, Bibl. Nar. I, 87, 1926, Łukasz Górnicki „Dworzanin Polski” Bibl. Nar. I, 109, 1928, Andrzej Zbylitowski „Na krzyszyn Naj. Władysławowi IV”. Księga zb. „Szymon Szymonowicz i jego czasy” Zamość 1929, Walenty Możdżeński „Officina ferraria” Bibl. pis. śląskich IV, 1936 i 1948, Jan Smolik „Wiersze różne” (Bibl. rap. poetów i prozaików pols. II, 2, 1935), „Polak w Śląsko” (Bibl. pis. ślsk. VIII, 1939), Marcin Borzymowski „Morska Nawigacja do Lubeka”, Gdańsk 1938 i 1951, Adam Korczyński „Złociста przyjaźnią zdrada” (Bibl. Pis. Pols. Ak. Um. 89, 1949), Adam Korczyński „Fraszki”, Bibl. Nar. I, 134, 1950, „Rozmowa Plebanowa z panem o wojnie na czasy teraźniejsze” (Pam. Liter. XLI, 2, 1950), Andrzej Kitowicz „Opis obyczajów za panowania Augusta III”, Bibl. Nar. I, 88, 1951.

Bolesław Popielski urodził się 3.V.1907 r. we Lwowie, jako syn Leona, profesora zwyczajnego farmakologii Uniw. Jana Kazimierza we Lwowie i dr med. Heleny z domu Iwanow.

W 1925 roku ukończył Państwowe Gimnazjum Realne VIII we Lwowie i w tymże roku wstąpił na Wydział Lekarski U.J.K. we Lwowie, który ukończył 27.VI.1931 r., promując się na doktora wszech nauk lekarskich.

Od kwietnia 1932 roku do listopada 1936 roku pracował w Zakładzie Medycyny Sądowej U.J.K. w charakterze starszego asystenta. Równocześnie pracował w charakterze lekarza praktykującego w Państwowym Szpitalu Powszechnym we Lwowie, przechodząc prawie wszystkie jego oddziały i następnie (1935/1936) w Klinice Chirurgicznej U. J. K. W roku 1934 przez 3 miesiące studiował również w P.Z.H. w Oddziale prof. Hirszfelda w Warszawie, zapoznając się z zagadnieniami grup krwi i ich zastosowaniem w medycynie sądowej.

W 1934 roku mianowany został biegłym z zakresu medycyny sądowej na terenie Sądu Okręgowego we Lwowie. Od 1 listopada 1936 roku do 6 września 1939 roku, tj. do ewakuacji Warszawy pracował w Instytucie Ekspertyz Sądowych przy Ministerstwie Sprawiedliwości w Warszawie, jako kierownik zorganizowanego przez siebie Działu Biologicznego. W 1937 roku jako stypendysta Funduszu Kultury Narodowej studiował w ciągu 6-ciu miesięcy w zakładach medycyny sądowej w Niemczech, Francji, północnych Włoszech, Austrii i Węgrzech.

22 czerwca 1939 roku habilitował się na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie z zakresu medycyny sądowej na podstawie pracy pt. „Identyfikacja śladów krwi ludzkiej w medycynie sądowej”.

Od 19 września 1939 r. do 20 listopada 1939 r. pracował jako lekarz w prowizorycznym szpitalu wojennym w Kamieniu Koszyrskim na Polesiu. Następnie, do końca okupacji hitlerowskiej tj. do 18 stycznia 1945 r. pracował w zakładach Medycyny Sądowej we Lwowie i w Krakowie, które łącznie z zakładem warszawskim utrzymały w czasie okupacji swe czynności pozostając pod kierownictwem niemieckim.

27 marca 1945 r. Rada Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego powierzyła mu kierownictwo Zakładu Medycyny Sądowej U.J. w Krakowie, które to obowiązki pełnił aż do powrotu kierownika tego Zakładu prof. dr J. Olbrychta z obozów koncentracyjnych (15.VI.1945 r.).

22 czerwca 1945 r. Rada Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego przeniosła jego „*veniam legendi*“ z zakresu medycyny sądowej z U.J.K. we Lwowie na Uniwersytet Jagielloński; w charakterze docenta pracował nadal w Zakładzie Medycyny Sądowej U.J. w Krakowie i równocześnie w Klinice Dermatologicznej U.J. w charakterze lekarza praktykującego.

26 maja 1946 r. powołany został na Katedrę Medycyny Sądowej przy Wydziale Lekarskim Uniwersytetu we Wrocławiu i mianowany profesorem nadzwyczajnym tego przedmiotu. W latach 1946 i 1947 zorganizował Zakład Medycyny Sądowej i służbę sądowo-lekarską na terenie Wrocławia, a w roku 1947 przeprowadził odbudowę budynku Zakładu, całkowicie zniszczonego w czasie działań wojennych.

Od roku 1931 był członkiem Lwowskiego Towarzystwa Lekarskiego, zaś od roku 1947 — Wrocławskiego Towarzystwa Lekarskiego. Od roku 1937 jest członkiem Międzynarodowej Akademii Medycyny Sądowej i Społecznej, oraz Polskiego Towarzystwa Medycyny Sądowej i Kryminologii.

W swej pracy naukowej zajmował się grupami krwi i ich zastosowaniem w medycynie sądowej i do celów przelewań; w roku 1934 zorganizował na terenie Lwowa pierwszą stację krwiodawców i propagował leczenie przelewaniem krwi. W tym czasie prowadził badania nad przelewaniem krwi konserwowanej, krwi ze zwłok, krwi opuszczanej chorym na nadciśnienie oraz nad rozmieszczeniem grup krwi wśród mieszkańców Lwowa.

Z dziedziny grup krwi w zastosowaniu do medycyny sądowej badał wpływ rozmaitych czynników na zachowanie się własności grupowych w śladach krwi ludzkiej. Opracowany przez B. Popielskiego sposób, polegający na użyciu w badaniach śladów krwi surowicy anty-0, pozwolił na rozpoznawanie własności grupowych krwinek grup 0 (zerowej i A₂).

Inne prace dotyczą następujących zagadnień z zakresu medycyny sądowej: badania doświadczalne nad zmianami w wątrobie i we krwi przy utonięciu, rozpoznawanie śladów wydzielin z narządów płciowych, spostrzeżenia i doświadczenia dotyczące uszkodzeń postrzałowych, śmiertelne wypadki w boksie, kazuistyka sądowo-lekarska i zagadnienia prawnicze (vide załączony spis prac). Hematologia sądowo-lekarska i seksuologia są kierunkiem zamierzonych dalszych prac.

Poza obowiązkami profesora medycyny sądowej na Wydziale Lekarskim wykładał i wykładał medycynę sądową na Wydziale Prawa Uniwersytetu i w Szkole Prawniczej Ministerstwa Sprawiedliwości we Wrocławiu, oraz do 1950 r. kierował nauczaniem chemii sądowej na Wydziale Farmaceutycznym.

W styczniu 1950 r. mianowany został prorektorem Akademii Medycznej we Wrocławiu, zorganizowanej z wyodrębnionych z Uniwersytetu Wydziałów Lekarskiego i Farmaceutycznego.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) a. Z zagadnień fizjologii zwierząt zimmokrwistych, „Kosmos” 1929, tom LIV, zeszyt III. b. Influence de l’histamine sur la sécrétion du suc gastrique chez la grenouille. Comptes rendus de la société de biologie, 1928, tome C, pages 295.

2) O wypadkach śmierci w boksie. Polska Gazeta Lekarska 1934. Nr 16 i 17.

3) O rozpoznawaniu płci płodu w łonie matki (wspólnie z dr. Gerhardtem) — *Ginekologia Polska* 1934. tom XIII.

4) Zachowanie się własności grupowych w plamach krwi poddanych praniu względnie innym zabiegom, zmierzającym do ich usunięcia. — *Czasopismo Sądowo-Lekarskie* 1934. Nr 2.

5) Z kazuistyki samobójstw przez „harakiri”. — *Czasopismo Sądowo-Lekarskie* 1935. Nr 2.

6) Z nowszych badań nad grupami krwi. — *Polska Stomatologia* 1935. Nr 8—9.

7) Zastosowanie praktyczne nauki o grupach krwi. — *Praktyka Lekarska* 1935. Nr 9.

8) Niebezpieczeństwa przetaczania krwi. — *Polska Gazeta Lekarska* 1936. Nr 27.

9) Krew osób cierpiących na nadciśnienie jako materiał do przetaczania krwi. — *Polska Gazeta Lekarska* 1936. Nr 30.

10) O wartości drobnowidowego badania wątroby w rozpoznaniu śmierci z utonięcia. — *Polska Gazeta Lekarska* 1936. Nr 44.

11) Rozmieszczenie grup krwi u mieszkańców Lwowa i województw południowo-wschodnich. — *Polska Stomatologia* 1936. Rok XIV, Nr 11—12.

12) Odczyn opadania krwinek w rozpoznawaniu śmierci z utonięcia. *Czasopismo Sądowo-Lekarskie* 1937, Nr 1.

13) Dwa przypadki przetaczania krwi ze zwłok. *Nowiny Lekarskie* 1937, zeszyt 10.

14) W sprawie przesyłania dowodów rzeczowych do badań sądowo-lekarskich. *Głos Sądownictwa* 1937. Nr 6.

15) XXI Kongres medycyny sądowej i społecznej w Paryżu. *Czasopismo Sądowo-Lekarskie* 1937. Nr 3.

16) Pierwsze międzynarodowe dni patologii i organizacji pracy w Paryżu. *Polska Gazeta Lekarska* 1937. Nr 51.

17) Z działalności Działu Biologicznego Instytutu Ekspertyz Sądowych w Warszawie. — *Czasopismo Sądowo-Lekarskie* 1938. Nr 2.

18) Zakłady Medycyny Sądowej w Niemczech, ich organizacja i praca. — *Czasopismo Sądowo-Lekarskie* 1938. Nr 3—4.

19) Stwierdzenie przynależności grupowej śladów krwawych pochodzących z krwi grupy 0 i A₂. *Polska Gazeta Lekarska* 1939, Nr 5.

20) Badania dotyczące identyfikacji śladów krwi ludzkiej. — *Polska Gazeta Lekarska* 1939. 25.

21) Identyfikacja śladów krwi ludzkiej w medycynie sądowej. — *Publ. Księgarnia A. Krawczyński, Lwów* 1929, stron 125. (Praca habilitacyjna).

22) Prof. Wł. Sieradzki. — Wspomnienia pośmiertne. *Przegląd Lekarski* 1946. Nr 7—8.

23) Grupy krwi i przetaczania krwi. — *Przegląd Lekarski* 1946. Nr 9—10.

24) Prof. Bolesław Jałowcy. — Wspomnienia pośmiertne. — *Polski Tygodnik Lekarski* 1946. Nr. 49—50.

25) Znaczenie sądowo-lekarskie wydzielin i wydalin narządów płciowych. — *Przegląd Lekarski* 1947, Nr 12.

26) Dr med. Klemens Kauczyński. Wspomnienie pośmiertne. — *Przegląd Lekarski* 1948. Nr. 10—11.

27) a. A study of menstrual blood traces. *Bulletin de l'Academie Polonaise des Sciences et des Lettres, Classe de Médecine* 1949. Cracovie 1950. b. Studia nad śladami krwi miesięczkowej. *Sprawozdania Polskiej Akademii Umiejętności* 1949. tom I. Nr. 10 str. 618.

28) Sądowo-lekarska sekcja zwłok. *Publ. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa* 1950.

29) Uszkodzenia postrzałowe w świetle spostrzeżeń lat wojennych i powojennych. *Polski Tygodnik Lekarski* 1950. Nr 10—11.

30) Ocena „Diagnostyki sekcyjnej anatomo-patologicznej i sądowo-lekarskiej” prof. prof. J. Olbrychta i J. Kowalczykowej. *Przegląd Lekarski* 1950. Nr 9—10.

31. a. Zagadnienia naukowe i organizacyjne polskiej medycyny sądowej. *Polski Tygodnik Lekarski* 1951. Nr 17. Referat dla Podsekcji Nauk Lekarskich I Kongresu Nauki Polskiej. b. Obecny stan medycyny sądowej w Polsce. Ministerstwo Sprawiedliwości — Warszawa 1951. (W publ. pt. „Stan Kryminalistyki i Medycyny Sądowej”). Referat dla Podsekcji Prawa I Kongresu Nauki Polskiej i Komisji Konsultacyjno-naukowej przy Ministerstwie Sprawiedliwości.

32) Polska bibliografia z zakresu medycyny sądowej (w skrócie) 1938—1939 i 1945—1950 (w publ. pt. „Stan Kryminalistyki i Medycyny Sądowej” — Wydawnictwo Ministerstwa Sprawiedliwości, Warszawa 1951).

33) Śmiertelne uduszenie przy pracy w parowym kotle żelaznym (przyjęte do druku w IV Nr „Medycyny Pracy” 1951) — wspólnie z mgr. Brzeską Krystyną.

34) Zaburzenia płciowe wieku dojrzewania. (Do zbiorowej monografii Z.U.S. pt. „Wiek dojrzewania” — oddane do druku w Państw. Inst. Wyd. Lek. 1951.

35) a. Projekty zmian niektórych artykułów Kodeksu Karnego z rozdziału przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu. Nowe Prawo 1951. Nr 7—8. b. Projekt zmian niektórych artykułów Kodeksu Karnego z rozdziału przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu. Polski Tygodnik Lekarski 1951.

Feliks Przesmycki urodził się 9.I.1892 r. w Miropolu. Gimnazjum klasyczne ukończył w Ostrogu na Wołyniu w 1910 r., Wydział Lekarski Uniwersytetu w Kijowie w 1915 r. Dyplom lekarski uzyskał w 1916 r. Po powrocie do kraju w 1918 roku rozpoczął pracę w Państwowym Zakładzie Higieny, gdzie wykonał pierwszą pracę naukową nad typowaniem meningokoków, na zasadzie której w 1922 roku został doktoryzowany na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu w Poznaniu. W 1923 roku został wysłany na studia do St. Zjednoczonych Am. Półn., jako stypendysta Fundacji Rockefellera. Przesłuchał kurs w Szkole Zdrowia Publicznego w Harvard (Boston) pracując jednocześnie w Zakładzie Mikrobiologii Wydziału Lekarskiego, gdzie wykonał pracę z zakresu biochemii antygenów. W drodze ze St. Zjednoczonych zatrzymał się na trzy miesiące w Londynie, gdzie pracował w Laboratorium Middlesex Hospital nad beztlenowcami, a następnie jeden miesiąc spędził w Instytucie Pasteura w Paryżu. Po powrocie do Warszawy w dalszym ciągu rozwijał swoje prace nad biochemią antygenów i na podstawie tych prac habilitował się w 1929 r. na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego. Pracując nadal w Zakładzie Higieny, kolejno zajmował stanowiska kierownicze: adiunkta, kierownika Oddziału Diagnostyki bakteriologicznej, inspektora fachowego P.Z.H. Po usunięciu okupanta został powołany na stanowisko naczelnego dyrektora P.Z.H. i na tym stanowisku pozostaje do chwili obecnej. Jednocześnie został powołany w lipcu 1945 r. na stanowisko profesora zwyczajnego na katedrze Mikrobiologii Wydziału Lekarskiego w Łodzi. Następnie został przeniesiony na stanowisko profesora zwyczajnego na katedrę Mikrobiologii i Higieny na Wydziale Farmaceutycznym A. M. w Warszawie od września 1950 r.

Prof. F. Przesmycki jest członkiem: Towarzystwa Naukowego we Wrocławiu, Towarzystwa Naukowego w Łodzi, Zarządu Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów, Rady Naukowej Ministerstwa Zdrowia, członkiem-korespondentem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego.

Za całokształt pracy naukowej został nagrodzony Państwową Nagrodą Naukową I stopnia w 1951 roku.

Prof. F. Przesmycki jest autorem 108 prac naukowych. Wydał podręcznik „Zarys Bakteriologii Praktycznej” w trzech wydaniach. Jest współredaktorem podręcznika „Mikrobiologia Lekarska”, w którym napisał szereg rozdziałów. Prace w okresie przedwojennym dotyczyły głównie biochemii antygenów, a w okresie powojennym badań nad wirusem grypy.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) O typach meningokoków, wyodrębnionych w Warszawie w 1919/20 (październik — kwiecień).
- 2) Przyczynek do bakteriemii w czerwonce. Przegl. Epidemiol. 1921.
- 3) Badania nad aglutynacją normalną. Doniesienie IV. O izoaglutynacji u koni, (wspólnie z Hirszfildem). Przegl. Epidemiol.

- 4) Doświadczenia nad przetaczaniem krwi u zwierząt. Med. Dośw. i Społ. T. I, zeszyt 3—4, 1923.
- 5) Z badań nad czerwonką. Med. Dośw. i Społ., T. V, zeszyt 1—2. 1925.
- 6) Badania nad wrażliwością osobniczą na czerwonkę. Med. Dośw. i Społ., T. V, zeszyt 3—4, 1925.
- 7) Sur la susceptibilité individuelle à la dysenterie. Wspólnie z Brokmanem. Compt. R. de la Soc. de biol., T. XCII, str. 989, 1925.
- 8) Experiments on the sensitivity of the human skin to the toxin of the bacillus of Shiga-Kruse. (Wspólnie z Brokmanem). The Journ. of Immun. t. XI, Nr 5, 1926.
- 9) Miareczkowanie surowicy przeciwczerwinkowej i mechanizm jej działania. Warsz. Czas. Lek. Nr 12, 1925.
- 10) Etiologia płonicy w świetle badań najnowszych. Pols. Gaz. Lek. Nr 12, str. 276, 1925.
- 11) Badania nad wrażliwością osobniczą na płonicę (Wspólnie z Brokmanem i Hirszfelową). Warsz. Czas. Lek. Nr 12, 1924.
- 12) Paciorkowce w świetle najnowszych badań. Warsz. Czas. Lek. Nr 11, 1925.
- 13) Badania nad płonicą. Część I. (Wspólnie z Brokmanem, Hirszfelową i Majznerem). Warsz. Czas. Lek. Nr 11, 1925.
- 14) Recherches sur la pathogénèse de la scarlatine. (Wspólnie z Berkmanem, Hirszfelową i Majznerem). C. Rend. de la Soc. de Biol., T. XCIII, str. 944, 1925.
- 15) Contribution à l'étude de l'étiologie de la scarlatine. (Wspólnie z Brokmanem, Fejgin, Hirszfelową i Majznerem). C. Rend. de la Soc. de Biol., T. XCIII, str. 944, 1925.
- 16) Recherches sur la réaction intradermique méningococcique. (Wspólnie z Erlichówną i Popowskim). C. Rend. de la Soc. de Biol. T. XCIII, str. 943, 1925.
- 17) Pneumokoki w świetle najnowszych badań. PEDIATRIA, T. VI, zeszyt 6, 1926.
- 18) Specific „Residue Antigens” of different types of meningococci. The Journ. of Inf. Diseases, T. 35, Nr 6, str. 537—539, 1924.
- 19) Badania nad istotą termoprecypitacji Ascoliego. (Wspólnie ze Szczuką). Wiad. Weter. Nr 75, 1926.
- 20) Recherches sur la thermoprécipitation d'Ascoli. C. rend. de la Soc. Biol., T. XCVI, str. 1478, 1927. (Wspólnie ze Szczuką).
- 21) Badania nad biochemią ciał antygenowych. Doniesienie I. a) Antygeny resztkowe w meningokokach różnych typów. Med. Dośw. i Społ. t. VI, zeszyt 5—6, 1925.
- 22) Badania nad biochemią antygenów. Doniesienie II. Dalsza analiza składników antygenowych drobnoustrojów. Med. Dośw. i Społ. T. VII, zeszyt 3—4, 1927.
- 23) Istrazivanja biokemije antigenih tijela .Liječnički Vjestnik. T. 49, zeszyt 3, 1927.
- 24) Untersuchungen über die Biochemie der Antigene. Zeitschr. für Immun. T. 51, 1927.
- 25) Z badań nad biochemią natygenów. Warszawa, 1927.
- 26) Surowice i szczepionki.
- 27) Błonica, jej rozpowszechnienie, szerzenie się i zapobieganie Warsz. Czas. Lek. 3 i 10.V.1928.
- 28) Sur l'ultrafiltration des toxines diphtériques. C. Rend. de la Soc. de Biol. T. XCVIII, str. 1231, 1928. (Wspólnie z Lipowską i Sierakowskim).
- 29) Untersuchungen über Streptokokkengifte. Zeitschr. f. Immun., T. 57, zeszyt 5/6, 1928. (Wspólnie z Hirszfelową i Majznerem).
- 30) Analyse des éléments antigènes des souches du Proteus HX₁₉ et X₁₉ O. C. Rend. de la Soc. Biol. T. XCV, str. 744, 1926.
- 31) Ultrafiltration des toxines dysentériques. C. Rend. de la Soc. de Biol., T. XCIV, str. 1159, 1928. (Wspólnie z Lipowską i Sierakowskim).
- 32) Badania nad jadami prątków okrężnicy. Med. Dośw. i Społ., T. IX, zeszyt 3—4, 1928. (Wspólnie z Marksówną).
- 33) Przypadek zakażenia człowieka prątkami Banga. Warsz. Czas. Lek. Nr 44, 1929.
- 34) Z badań nad biochemią ciał antygenowych. Doniesienie III. Wywoływanie wstrząsu anafilaktycznego za pomocą substancji bezbiałkowych. Med. Dośw. i Społ. T. XII, zeszyt 3—4, 1930. (Wspólnie z Zeki).
- 35) Production de choc anaphylactique à l'aide de substances non albuminoïdes. C. Red. de la Soc. de Biol., T. CIII, str. 413, 1929. (Wspólnie z Zeki).
- 36) Badania nad biochemią ciał antygenowych. Doniesienie IV. Odczyny skórne u królików uodpornionych, wywołane za pomocą substancji bezbiałkowych pałeczek duru brzuszego. Med. Dośw. i Społ., T. XVI, zeszyt 1—2, 1933. (Wspólnie z Morzyckim).
- 37) Badania nad zmiennością drobnoustrojów. Doniesienie I. Badanie nad formami S. i R. pał. czerwonki i pał. czerwonki rzekomej. Med. Dośw. i Społ. T. XIII, zeszyt 1—2, 1931.

- 38) Metodyka badań oraz oficjalne przepisy określania wartości surowic leczniczych i produktów bakteriacyjnych. Med. Dośw. i Społ. T. XIII, zes. 3—4 i 5—6, 1931.
- 39) Badania nad hodowaniem prątków gruźliczych we krwi metodą Löwensteina. Warsz. Czas. Lek. Nr 5, 1933. (Wspólnie z Goliborską i Sporzyńskim).
- 40) Oddziaływanie skóry ludzkiej na laseczniki błonicze. Med. Dośw. i Społ. T. XVI, zes. 3—4, 1933. (Wspólnie z Brokmanem).
- 41) Bakteriologia zapalenia płuc. Med. Dośw. i Społ. T. XIV, zes. 3—4, 1932.
- 42) Flore bactérienne dans les affections pulmonaires chez les enfants. C. Rend. de la Soc. de Biol., T. CXI, str. 1932. (Wspólnie z Kolago, Stankiewicz i Zmigryder-Konopka).
- 43) Flora bakteryjna w zapaleniach płuc u dzieci z uwzględnieniem typów pneumokoków. Pols. Gaz. Lek., Nr 22, R. XI, 1932. (Wspólnie z Kolago, Stankiewicz i Zmigryder-Konopka).
- 44) La flore bactérienne des pneumopathies (pneumonie et bronchopneumonie) de l'enfant, en considérant les différents types de pneumocoques. (Wspólnie ze Stankiewicz, Kolago i Zmigryder).
- 45) Badanie zakażenia pneumokokowego w wieku dziecięcym. Doniesienie I. Zjadliwość pneumokoków, a przebieg schorzenia. Pols. Gaz. Lek. Nr 45, 1932. (Wspólnie z Goliborską).
- 46) Badanie zakażenia pneumokokowego w wieku dziecięcym. Doniesienie II. Badanie pneumokoków grupy IV (X). Pols. Gaz. Lek., Nr 48, 1932. (Wspólnie z Goliborską).
- 47) Enterokoki. Med. Dośw. i Społ. T. XV, zes. 5—6, 1932. (Wspólnie z Jakóbkiewiczową).
- 48) Rola Zakładu Higieny w zwalczaniu epidemii w Jugosławii, na Węgrzech, w Czechosłowacji i Danii. Medycyna Nr 3, 1934.
- 49) Współpraca Państwowego Zakładu Higieny z lekarzami powiatowymi. 1934, Nakł. Min. Op. Społecznej.
- 50) Epidemiologia duru brzuszego ze specjalnym uwzględnieniem epidemiologicznych warunków u nas w kraju. Zdrowie Publ. Nr 3, 1934.
- 51) Dalsze etapy pracy Państwowego Zakładu Higieny w walce z chorobami zakaźnymi. Zdrowie Publiczne, Nr 11, 1934.
- 52) Działalność diagnostyki bakteriologicznej P. Z. H. w roku 1933. Zdrowie Publ. Nr. 12, 1934.
- 53) Sprawozdanie z działalności Diagnostyki P. Z. H., 1934, Zdr. Publ.
- 54) Sprawozdanie z działalności Diagnostyki P. Z. H., 1935, Zdr. Publ.
- 55) Sprawozdanie z działalności Diagnostyki P. Z. H., 1936, Zdr. Publ.
- 56) Sprawozdanie z działalności Diagnostyki P. Z. H., 1937, Zdr. Publ.
- 57) Zarys bakteriologii praktycznej, Książka 1927.
- 58) Zarys bakteriologii praktycznej, Książka, 1947, Wyd. II.
- 59) Zarys bakteriologii praktycznej. Książka, 1951. Wyd. III. W opr.
- 60) Badania nad biologią maczugowców błonicy pochodzących z obecnej epidemii. Doniesienie I. Biologia i morfologia maczugowców błonicy typu gravis i mitis. Med. Dośw. i Społ. T. XXII, zes. 1—2, 1937. (Wspólnie z Seydel).
- 61) Badania nad biologią maczugowców błonicy pochodzących z obecnej epidemii. Doniesienie II. Rozprzestrzenienie się maczugowców błonicy w ustroju zwierzęcym w związku z typami. Med. Dośw. i Społ. T. zes. 1—2, 1937. (Wspólnie z Goliborską, Lechowiczem i Seydel).
- 62) Badania nad biologią maczugowców błonicy pochodzących z obecnej epidemii. Doniesienie III. W sprawie stałości typów w obrębie maczugowców błonicy. Med. Dośw. i Społ. T. XXII, zes. 3—4, 1937 (Wspólnie z Seydel).
- 63) Badania nad biologią maczugowców błonicy pochodzących z obecnej epidemii. Doniesienie IV. Badania nad toksynami maczugowców błonicy. Zobojętnienie różnych toksyn przez surowicę odpornościową. Med. Dośw. i Społ. T. XXIV, zes. 1—2, 1939. (Wspólnie z Zajdlówną i Jabłońską).
- 64) Wielorakość zarazków i ich znaczenie dla szerzenia się chorób zakaźnych. Medycyna Nr 4, 1937.
- 65) Badania doświadczalne nad udziałem opon mózgowo-rdzeniowych w schorzeniach ogólnych. Warsz. Czas. Lek. Nr 11, 1939. (Wspólnie z Zandową).
- 66) Biologia epidemii. Polsk. Tyg. Lek. Nr 46—47, 1946.
- 67) Rola Państwowego Zakładu Higieny w publicznej służbie zdrowia. Pols. Tyg. Lek. Nr 46—47, 1947.
- 68) Choroby epidemiczne w Polsce w latach 1945—1948. Postępy Hig. i Med., T. I, str. 1—19, 1949.
- 69) Drogi rozwojowe Państwowego Zakładu Higieny. Zdrowie Publiczne. Nr 3—4, 1949.

70) O stanie zakładów naukowych i możliwościach rozwoju pracy naukowej w zakresie bakteriologii. *Pols. Tyg. Lek.* Nr. 17, 1950.

71) Typy zarazka grypy spotykane w Warszawie. *Pols. Tyg. Lek.* Nr 3. 1949. (Wspólnie z Horowiczem).

72) The affect of aureomycin on Rickettsia prowazeki in the intestines of body lice, *Canad. Journ. of Comparative Med.*, IX, 1950. (Wspólnie z Wojciechowskim i Mikołajczykiem).

73) Wpływ aureomycyny na Rickettsia prowazeki hodowaną w jelicie wszy odzieżowej. *Med. Dośw. i Mikrobiol.* Nr. 4, 1949, (Wspólnie z Wojciechowskim i Mikołajczykiem).

74) Poziom przeciwciał u ludzi chorych i o nieznannej anemnezie (zdrowych) dla zarazków grypy A i B w okresie nasilenia epidemii w roku 1948—1949. *Doniesienie I. Pols. Tyg. Lek.* Nr. 47. 1949. (Wspólnie z Horowiczem).

75) Poziom przeciwciał dla zarazka grypy u chorych i ozdrowieńców. *Doniesienie II. Pols. Tyg. Lek.* Nr. 50. 1949. (Wspólnie z Horowiczem).

76) Grypa. *Pediatrics Polska.* Nr 3—4, 1950.

77) Epidemiologia grypy. *Pediatrics Polska,* Nr 7, 1950.

78) Właściwości zapobiegawcze aureomycyny u wszy zakażonych. *Ri. prowazeki. Med. Dośw. i Mikrob.* Nr. 2, 1950. (Wspólnie z Wojciechowskim i Mikołajczykiem).

79) Badania nad poziomem przeciwciał w przebiegu epidemii grypy w 1949 r. w Łodzi. *Med. Dośw. i Mikrob.* Nr. 2, 1950. (Wspólnie z Prazmowskim).

80) Badania nad zarazkiem opryszczki zwykłej. *Med. Dośw. i Mikr.* Nr 2, 1950. (Wspólnie z Prazmowskim i Semkowem).

81) Plan walk z chorobami zakaźnymi. *Pols. Tyg. Lek.* Nr 22, 1950.

82) Wirusologia, jako zagadnienie publicznej służby zdrowia. *Pols. Tyg. Lek.* Nr 7, 1950.

83) Sprawozdanie z wykonania planu naukowej działalności na 1949 r. Państwowego Zakładu Higieny. *Roczniki P. Z. H.* Nr 3—4, 1950.

84) Enterokoiki. *Mikrobiologia Lekarska,* zes. 1, 1946.

85) Gronkowce. *Mikrobiologia Lekarska,* zes. 1, 1946.

86) Letnie biegunki. *Mikrobiologia Lekarska,* zes. 4, 1948.

87) Ludwik Hirszfild. *Biografia.* *Pols. Tyg. Lek.*, s. 1313—1314, 1947.

88) Meningokoki. *Mikrobiol. Lekarska,* zes. 1, 1946.

89) Paciorowce. *Mikrobiol. Lek.*, zes. 1, 1946.

90) Pakiewce. *Mikrobiol. Lek.*, zes. 1, 1946.

91) Pałeczki czerwoni. *Mikrobiol. Lek.*, zes. 4, 1948.

92) Państwowy Zakład Higieny podczas wojny. *Przegl. Lek.*, s. 221—222, 1945.

93) Pneumokoki. *Mikrobiol. Lekarska,* zes. 1, 1946.

94) The Nationale Institute of Hygiene. *Poland Today,* 1949, T. 4.

95) Ziarniaki czworacze. *Mikrobiol. Lek.*, zes. 1, 1946.

96) Pałeczki duru brzuszego. *Mikrobiol., Lek.*, zes. 4, 1948. (Wspólnie z Adamskim).

97) Maczugowce. *Mikrobiol. Lek.*, zes. 2, 1947.

98) Planowanie w nauce na przykładzie Państwowego Zakładu Higieny. *Życie Nauki,* Nr. 7—8, 1950.

99) Uodpornianie przeciwko grypie. *Med. Dośw. i Mikrobiol.* Nr 1, 1951. (Wspólnie z Walkowską).

100) Rola Państwowego Zakładu Higieny w walce z durem płamistym. *Lek. Wojsk.* 1937, T. 29.

101) Stany anafilaktyczne i choroba posurowicza. *Choroby zakaźne.* T. 1, 1937.

102) Próba klasyfikacji pałeczki czerwoni rzekomej. *Med. Dośw. i Społ.*, 1938, T. 23. (Wspólnie z Zmigryder-Konopką).

103) Badania doświadczalne nad udziałem opon mózgowo-rdzeniowych w schorzeniach ogólnych. *Warsz. Czas. Lek.*, 1939, r. 16. (Wspólnie z Zylberlast-Zandową).

104) Uwagi o obecnej epidemii czerwoni na Wołyniu. *Zdr. Publ.* 49, 1934 r.

105) Badania nad odczynem skórnym dla meningokoków. *Księga Pamiątkowa XII Zjazdu Lek. i Przyr.* *Pols. q. r.* 1925. *W-wa,* 1926, T. 2. (Wspólnie z Erlichówną i Popowskim).

106) O miareczkowaniu surowic i jądów czerwonych. *Przegl. Epid.* 1922, T. 2. (Wspólnie z Hirszfildem, Seydel i Sierakowskim).

107) O znaczeniu transfuzji dla wydajności zwierząt szczepionych. *Przegl. Epid.* 1922, T. 2 (Wspólnie z Hirszfildem).

108) Recherches sur l'agglutination normale. De l'isoagglutination des globules rouges chez les chevaux. *C. R. Soc. de la Biol.* 1923, T. 89. (Wspólnie z Hirszfildem).

Z d z i s ł a w R a a b e urodził się 19.X.1909 roku w Krakowie, jako syn Henryka Raabe, wówczas asystenta Uniwersytetu Jagiellońskiego,

i Julii z Wyleżyńskich, absolwentki U.J. W roku 1927 skończył gimnazjum im. Mikołaja Reja w Warszawie. W jesieni tegoż roku wstąpił na Wydział Matematyczno-Przyrodniczy Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie specjalizował się w zoologii, a specjalnie w protoparazytologii pod kierunkiem prof. dr Konstantego Janickiego.

W maju 1929 roku został zaangażowany do Państwowego Muzeum Zoologicznego, gdzie pracował do wojny 1939 roku jako asystent stypendialny, potem jako młodszy, wreszcie jako starszy asystent.

W wyniku studiów uniwersyteckich uzyskał stopień magistra filozofii w zakresie zoologii wraz z anatomią porównawczą w listopadzie 1937 r.

W czasie pracy w Państwowym Muzeum Zoologicznym i studiów uniwersyteckich ogłosił drukiem 11 prac naukowych, zawierających wyniki badań nad wymoczkami pasożytnymi oraz szereg artykułów na tematy naukowe. Należał w tym okresie do Tow. Przyr. im. Kopernika, Tow. Anatomo-Zoologicznego. Tow. Zoologicznego. Poza pracą naukową, konserwatorską i redakcyjną w Państwowym Muzeum Zoologicznym, w roku 1937 i 1938 prowadził jako kontraktowy asystent wykłady i ćwiczenia w protozoologii na Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie.

W czasie służby w P.M.Z. w okresach letnich pracował na terenie Stacji Morskiej w Helu i Stacji Hydrobiologicznej na Wigrach oraz przeprowadzał badania w Muzeum Oceanograficznym w Monako jako stypendysta tej instytucji. W roku 1937 odbył z ówczesnym kierownikiem P.M.Zool., doc. dr Tadeuszem Jaczewskim, podróż do Anglii, Belgii, Holandii i Niemiec dla zapoznania się z organizacją pracy naukowej i dydaktyczno-wystawowej tamtejszych muzeów i zakładów zoologicznych.

Jako oficer brał czynny udział w kampanii wrześniowej 1939 r. Ranny w obronie Warszawy, dostał się do niewoli niemieckiej, gdzie przebywał do końca wojny.

Od powrotu z niewoli do stycznia 1946 roku pracował jako kustosz w Państwowym Muzeum Zoologicznym w Warszawie. W roku 1945 uzyskał stopień doktora nauk ścisłych na Wydziale Mat.-Przyr. U.M.C.S. w Lublinie, gdzie objął od stycznia 1946 roku kustoszostwo tworzącego się Muzeum Przyrodniczego.

26 lipca 1947 roku została zatwierdzona jego habilitacja z zakresu zoologii na Wydziale Mat.-Przyr. U.M.C.S. 1-go września 1947 r. został mianowany zastępcą profesora zoologii i parazytologii na Wydziale Weterynaryjnym U.M.C.S., 3-go listopada 1948 roku dostał nominację na profesora nadzwyczajnego tej katedry.

Poza pracą dydaktyczną i naukową był od roku 1946 do 1950 redaktorem sekcji biologicznej *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska*, a od początku 1949 roku także redaktorem naczelnym *Annales U.M.C.S.*

W latach akademickich 1948/49 i 1949/50 był prodziekanem Wydziału Weterynaryjnego U.M.C.S.

Niezależnie od badań prowadzonych w Polsce, w lecie roku 1947 przeprowadzał w towarzystwie żony dwumiesięczne badania parazytologiczne w Instytucie Rybacko-Oceanograficznym w Splicie (Jugosławia), zaś w 1949 roku podobne badania w Instytucie Biologicznym w Tihany (Balaton — Węgry). W roku 1946 był parę tygodni w Moskwie i Leningradzie, gdzie zapoznał się pobieżnie z niektórymi instytutami Uniwersytetów i Akademii Nauk ZSRR.

Jest członkiem Sekcji Weterynaryjnej i Sekcji Biologicznej Rady Głównej. Jest członkiem Stowarzyszenia Myśli Wolnej w Polsce, Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej od roku 1946, Tow. Przyrodników im. Kopernika, Pol. Tow. Zoologicznego, członkiem-założycielem Polskiego Tow. Parazytologicznego, członkiem Zrzeszenia Przyrodników Marksistów.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Raabe Z. i Jarocki J. — Ueber drei neue Infusorien-Genera der Familie Hypocomidae (Ciliata Thigmotricha), Parasiten der Süßwassermuscheln. Bull. Acad. Polon. Sci. Lettr., Cracovie, 1932.
- 2) Raabe Z. — Untersuchungen an einigen Arten des Genus Conchophthirus Stein. Bull. Acad. Polon. Sci. Lettr., Cracovie, 1932/1933.
- 3) Raabe Z. — Protoanoplophryna bithyniae sp. n., eine neue parasitische Ciliasten-Art aus dem Subordo Astomata. Annal. Mus. Zool. Polon IX, 23, Warszawa, 1933.
- 4) Raabe Z. — Desmohrya contortia gen. nov., sp. nov., ein im Darm von Pisidium parasitierender Ciliate aus der Familie Hoplitophryidae Cheissin (Infusoria, Astomata). Annal. Mus. Zool. Polon., Warszawa, X, 5, 1933.
- 5) Raabe Z. — Weitere Untersuchungen an einigen Arten des Genus Conchophthirus Stein Mem. Acad. Polon. Sci. Lettr., Cracovie, 1934.
- 6) Raabe Z. — Ueber einige an den Kiemen von Mytilus edulis L. und Macoma balthica (L) parasitierende Ciliaten-Arten. Annal. Mus. Zool. Polon., Warszawa, X, 15, 1934.
- 7) Raabe Z. — Rhynchophrya cristallina g. n., sp. n. nouvelle forme d'Infusoire de la famille des Sphaenophryidae Chatton et Lwoff. Bull. Inst. Oceanograf., Monaco, 676, 1935.
- 8) Raabe Z. — Weitere Untersuchungen an parasitischen Ciliaten aus dem polnischen Teil der Ostsee. I. Ciliata Thigmotricha aus den Familien: Thigmophryidae, Conchophthiridae und Ancistrumidae. Annal. Mus. Zool. Polon., Warszawa, XI, 26, 1936.
- 9) Raabe Z. — Weitere Untersuchungen an parasitischen Ciliaten aus dem polnischen Teil der Ostsee. II. Ciliata Thigmotricha aus den Familien: Hypocomidae Büntschli und Spaenophryidae Ch. & Lw. Annal. Mus. Zool. Polon., Warszawa, XIII, 6, 1938.
- 10) Raabe Z. — Sur quelques espèces nouvelles d'infuscières parasites de Comatules. Bull. Inst. Oceanograf., Monaco, 756, 1938.
- 11) Raabe Z. — Z badań nad rodziną Hysteroconinetidae Diesing (Ciliata-Holotricha). Sprawozd. Tow. Nauk. Warsz., Warszawa, XXXII, 1939.
- 12) Raabe Z. — Recherches sur les ciliés Thigmotriches (Thigmotricha Ch. & Lw.). I. Sur un genre nouveau de la famille Conchophthiridae Kahl. Annal. Univ. M. Curie-Skłod., Sectio C. Lublin, I, 1947.
- 13) Raabe Z. — Recherches sur les ciliés Thigmotriches (Thigmotricha Ch. Lw.). II. Espèce nouvelle d'eau douce du genre Ancistrina Cheissin. Annal. Univ. M. Curie-Skłod., Sectio C., Lublin, II, 3, 1947.
- 14) Raabe Z. — Drogi przystosowań morfologicznych do życia pasożytnego wśród wymoczków. Annal. Univ. M. Curie-Skłod., Sectio C. Lublin, II, 13, 1947.
- 15) Raabe Z. — Próba rewizji systemu pierwotniaków — An attempt of a revision of the system of Protozoa. Annal. Univ. M. Curie-Skłod., Sectio C, Lublin, III, 9, 1948.
- 16) Raabe Z. — Remarks on protozoan parasitocnoses of some representatives of genus Mytilus. Annal. Univ. M. Curie-Skłod., Sectio C, Lublin, IV, 1, 1949.
- 17) Raabe Z. — Recherches sur les ciliés Thigmotriches (Thigmotricha Ch. Lw.). III. Développement non-parallèle de deux espèces du genre Sphenophrya Ch. Lw. Annal. Univ. M. Curie-Skłod., Sectio C, Lublin, IV, 4, 1949.
- 18) Raabe Z. — Badania nad rodziną Hysteroconinetidae Diesing. Studies on the family Hysteroconinetidae Diesing. Annal. Mus. Zool. Polon. Warszawa, VIX, 4, 1949.
- 19) Raabe Z. — Recherches sur les ciliés Thigmotriches (Thigmotricha Ch. Lw.). IV. Position systématique du genre Protophrya Kofoid. Annal. Univ. M. Curie-Skłod., Sectio C, Lublin, IV, 8, 1949.
- 20) Raabe Z. — Recherches sur les ciliés Thigmotriches (Thigmotricha Ch. Lw.). V. Ciliés Thigmotriches du lac Balaton (Hongrie). Annal. Univ. M. Curie-Skłod., Sectio C, Lublin, V, 5, 1950.
- 21) Raabe Z. — Uwagi o Urceolaridae (Ciliata-Peritricha) skrzel ryb. Annal. Univ. M. Curie-Skłod., Sectio DD, Lublin, V, 15, 1950.

Z d z i s ł a w R a u s z e r urodził się 16.VI.1877 r. w Warszawie, ukończył Warszawską Szkołę Realną (matura 1896 r.), oraz Instytut

Technologiczny ces. Mikołaja I w Petersburgu, uzyskując dyplom inżyniera-technologa I-go stopnia w 1903 r. (Wydział Mechaniczny). W roku 1936 otrzymał tytuł honorowego doktora nauk technicznych Politechniki Lwowskiej (Wydział Mechaniczny).

Specjalizował się w metrologii.

Stanowiska naukowe: Od 1909 roku asystent w Głównej Pałacie Miar i Wiesow w Petersburgu. Od 1.II.1916 r. do 1.IV.1919 r. kierownik Urzędu Miar m. st. Warszawy. Od 1.IV.1919 r. do 1.X.1949 r. dyrektor Głównego Urzędu Miar. Od 1.X.1949 r. do 1.VIII.1951 r. w Polskim Komitecie Normalizacyjnym ostatnio kierownik działu w Centralnym Zakładzie Słownictwa Technicznego p. o. kierownika Zakładu.

Ważniejsze członkostwa, godności i nagrody krajowe: członek-założyciel Polskiego Tow. Fizycznego, członek b. Inst. Naukowego Organizacji i Kierownictwa, honorowy członek b. Stow. „Liga Pracy”, członek Rady Mierniczej, Przewodniczący Komisji Metrologicznej, P. Komitetu Normalizacyjnego, Delegat Rządu Polskiego na VII, VIII i IX Centralnej Konferencji Miar (1927, 1933 i 1948 r.). Współpracownik Polskiej Akademii Umiejętności (od czerwca 1950 r.). Członek Towarzystwa Naukowego Warszawskiego (1951.XI.22).

Był członkiem Międzynarodowego Komitetu Miar. Prezydent Pierwszej Międzynarodowej Konferencji Metrologii Prawnej. Prezes Komitetu dla Opracowania Międzynarodowej Konwencji Metrologii Prawnej (1937—1950).

Daty i tytuły pracy administracyjnej: Autorstwo pierwszego polskiego prawa o miarach (1919 r.). Organizacja Polskiej Administracji Miar od 1916 r. i powtórnie od 1945 r. Wprowadzenie systemu metrycznego na terenie b. Kongresówki.

Inne ważniejsze prace:

- 1) Projekt ustawy o miarach (z komentarzami), Warszawa 1918.
- 2) Jednostki miar w Kr. Polskim w dobie poprzedzającej wydanie dekretu. O miarach z dn. 8.II.1919 r. (Mies. Statyst. 1920 r. Nr 1 pag: 76—87).
- 3) Pierwsze dziesięciolecie polskiej Administracji Miar (Przegląd Techniczny 1929 r.).
- 4) 1923 — Rozwój wzrostu i proporcji ciała płodów ludzkich. Tow. Nauk. Warsz.
- 5) Legalizacja wag w rolnictwie (Gaz. Rolnicza NN 33, 34, 1930 r.).
- 6) Mierzenie pod względem prawnym (Encyklopedia Nauk Politycznych 1939 r.).
- 7) Teoria wielkości (w przygotowaniu).
- 8) Introduction du système métrique en Pologne (Revue de Métrologie).

Michał Reicher urodził się w Sosnowcu 17.XI.1888 r. Nauki początkowo pobierał w domu, po czym w 1898 r. wstąpił do gimnazjum w Sosnowcu. W 1904 r. wydalony został z klasy VI-ej za udział w organizacji strajku szkolnego i dalsze nauki pobierał prywatnie.

Po złożeniu egzaminów wstępnych (w 1906 r.) został przyjęty na Wydział Filozoficzny I (Mat.-Przyrodn.) uniwersytetu w Zurychu, a w rok później uzyskał maturę w korpusie kadeckim w Warszawie. Studia uniwersyteckie (przyrodnicze) odbył w Zurychu, specjalizując się w antropologii pod kierunkiem prof. Martina.

Stopnie naukowe: w 1912 r. otrzymał na uniwersytecie zuryckim doktorat filozofii (summa cum laude).

Stanowiska naukowe: 1911—1913 r. asystent Zakł. Antropologii Uniwersytetu Zuryckiego. 1913—1914 pracownik naukowy w Carnegie Institution of Washington Department of Embryology przy John Hopkins Medical School w Baltimore U.S.A. 1915—1920 r. asystent i adiunkt

Zakł. Anat. Prawidł. Uniwersytetu Warszawskiego. 1921—1922 zastępca profesora anatomii U.S.B. w Wilnie. W 1922 r. nominacja na profesora nadzwyczajnego, w 1934 r. na profesora zwyczajnego U.S.B. w Wilnie. W 1934—1935 r. dziekan Wydziału Lekarskiego U.S.B. Profesor anatomii na U.S.B. do 1939 r. W czasie drugiej wojny światowej organizator i kierownik tajnego Wydziału Lekarskiego w Wilnie. Od 1946 r. profesor anatomii w Akademii Medycznej w Gdańsku. W 1946—1947 r. dziekan Wydziału Lekarskiego, w 1947—1948 r. rektor Akademii Medycznej w Gdańsku.

Jest członkiem-korespondentem P.A.U. w Krakowie (1949) i Société d'Anthropologie de Paris (1947), członkiem Komitetu Redakcyjnego międzynarodowego czasopisma Acta Anatomica (1948) i szeregu innych towarzystw naukowych polskich i zagranicznych.

Główne kierunki pracy naukowej: badania nad wzrastaniem i proporcjami ciała płodów ludzkich, badania nad budową konstytucyjną ciała ludzkiego (cechy konstytucyjne zewnętrzne i ich współzależność z cechami narządów wewnętrznych).

Wykaz ważniejszych prac naukowych ogłoszonych drukiem:

- 1) 1912 — Zur Charakteristik einiger brachycephaler Schädelformen, Z. f. Morphologie u. Anthropologie. t. XV.
- 2) 1913 — Vergleich der Alpenindischen brachycephalen Schädel mit den mongoloiden. Z. f. Morph. u. Anthrop. t. XVI.
- 3) Beiträge zur Anthropologie des Calcaneus. A. f. Anthropologie t. XII.
- 4) 1923 — Rozwój wzrostu i proporcji ciała płodów ludzkich. Tow. Nauk Warsz. Archiwum Nauk Antropologicznych, t. II.
- 5) 1925 — Wzrost kończyn człowieka przed urodzeniem. Prace Tow. Przyjaciół Nauk w Wilnie, t. II (praca ta w języku niemieckim umieszczona w Księdze Jubileuszowej dla prof. R. Martina).
- 6) 1926) — Proporcje kończyn płodów ludzkich — XII Zjazd Lekarzy i Przyrodników Polskich.
- 7) 1926 — Plan budowy gmachu anatomii — XII Zjazd Lekarzy i Przyrodników Polskich.
- 8) 1926 — Croissance des membres de l'homme avant la naissance. Institut Intern. d'Anthropologie — II session, Prague.
- 9) 1927 — O wzroście twarzy człowieka przed urodzeniem — I Zjazd anatomiczno-zoologiczny w Warszawie.
- 10) 1928 — Croissance de la face chez le fœtus humain. Institut International d'Anthropologie, session III, Amsterdam.
- 11) 1931 — Contribution à l'étude anatomo-topographique du système de l'aorte. Comptes rendus de l'Association des Anatomistes, 26-me Réunion.
- 12) 1932 — Sur les groupes sanguins des Caraimes de Vilno et Troki Anthropologie. (Księga jubileuszowa dla prof. Matiegki w Pradze).
- 13) 1933 — Grupy krwi u Karaimów trockich i wileńskich. I Zjazd Antropologów Polskich w Poznaniu.
- 14) 1933 — Topografia aorty i początków jej wielkich gałęzi brzusznych u dorosłego i u noworodka. Prace Tow. Przyj. Nauk w Wilnie. Wyd. Mat.-Przyr. t. VII.
- 15) 1934 — Niektóre charakterystyczne cechy anatomiczne szczątków królewskich z Bazyliki Wileńskiej. (Brak odbitek, nie można również podać obecnie czasopism, w których praca ta była publikowana).
- 16) 1937 — Typy konstytucjonalne i ich charakterystyczne cechy morfologiczne. Wspólnie z Murzua-Murzicz H. i Sylwanowiczem W. W Folia Morphologica, t. VII.

Jan Roguski urodził się w Warszawie 18 czerwca 1900 r. Szkołę średnią (Gimnazjum Praskie im. Władysława IV) ukończył w 1919 r. Wydział Lekarski Uniwersytetu Warszawskiego ukończył 10.VII.1926 r. W Zakładzie Mikrobiologii U.W. (prof. Roman Nitsch) pracował od 1924 r. do 1928 r. (z przerwą na egzaminy dyplomowe). W I Klinice Chorób Wewnętrznych U.W. (prof. Kazimierz Rzętkowski, prof. Witold Orłow-

ski) pracował od 1924 r. do 1927 r. Od 1 czerwca 1928 r. do marca 1938 r. był starszym asystentem w II Klinice Chorób Wewnętrznych U.W. (u prof. Witolda Orłowskiego), a od kwietnia tegoż roku do lutego 1946 r. — ordynatorem Oddziału Chorób Wewnętrznych Szpitala Wolskiego w Warszawie. Podróż za granicę celem poznania zagadnień gruźlicy płuc odbył w kwietniu i maju 1938 r.: Instituto Carlo Forlanini w Rzymie (prof. Monaldi). Sanatorium prof. Braeuninga pod Szczecinem.

Doktorat wszech nauk lekarskich otrzymał 10 lipca 1926 r. Habilitowany w dniu 3 marca 1939 r. na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego na podstawie rozprawy „Gospodarka wodna, chlorowa i białkowa w przewlekłej niewydolności krążenia”. Profesorem nadzwyczajnym patologii i terapii szczegółowej chorób wewnętrznych Uniwersytetu Poznańskiego został mianowany dnia 27 lutego 1946 r.

Jest członkiem: a) Wydziału Lekarskiego Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (przewodniczącym Komisji Medycyny Doświadczalnej i Komitetu Badań Transfuzji Krwi tegoż Towarzystwa; b) Komisji Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie; c) Rady Naukowej Ministerstwa Zdrowia; d) Międzynarodowego Towarzystwa Hematologicznego; e) Československa společnost pro gastroenterologii a vyzivu i inn. W dniu 22 listopada 1951 r. został wybrany na członka-korespondenta Towarzystwa Naukowego Warszawskiego.

W roku 1935 otrzymał z Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego nagrodę im. Sierakowskich za całokształt prac z dziedziny biologii i medycyny doświadczalnej.

Główny kierunek naukowy dotyczy zagadnień przemiany materii w zakresie chorób wewnętrznych.

W zakresie patogenezy przewlekłej niewydolności krążenia stwierdził, że obrzęk „sercowy” przebiega z nawodnieniem przede wszystkim krwinek. Zwłaszcza dotyczy to zespołu płucno-sercowego. Opisał stany hiperkompensacji, w których mimo wysuszenia osocza krwinki nadal są silnie nawodnione. Stwierdził zaburzenia wymiany tlenu w niewydolności krążenia zarówno na odcinku płucnym jak też tkankowym.

Opracował szereg zagadnień dotyczących patogenezy wysięków opłucnych zarówno z punktu widzenia mechaniki oddechowej, jak też biochemii klinicznej.

Ogłosił drukiem 36 prac naukowych oraz 20 przyczynków kazuistycznych, i 7 recenzji książek.

Ważniejsze publikacje:

1) Hodowanie prątków gruźlicy z plwociny. Polska Gazeta Lekarska Nr 1, 1928 oraz Comptes rendus de séances de la Société de biologie, t. 97, 1927. str. 961—962.

2) Badania doświadczalne nad zachowaniem się niektórych własności chemicznych i fizyczno-chemicznych żółci pęcherzykowej. Polskie Arch. Med. Wewn. z. 3, t. X. 1932. str. 710.

3) Badania nad przemianą węglowodanową. Polskie Arch. Med. Wewn. z. 2. t. XII, 1934, str. 279; z. 4. t. XII. 1934, str. 656 i 668 oraz Bulletin de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres. Classe de Médecine 1934 str. 235 i 265; 1935 str. 253 i 263.

4) Gospodarka wodna, chlorowa i białkowa w przewlekłej niewydolności krążenia. Polskie Arch. Med. Wewn., t. XVI, 1938, z. 3 (praca habilitacyjna) oraz Bulletin de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres. Classe de Médecine 1935, str. 751 i 759 i Mémoires de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres. Classe de Médecine 1938, str. 241.

5) Zespół prac dotyczących patogenezy wysięków opłucnych ogłoszonych w Polskim Tygodniku Lekarskim w r. 1946. (str. 105, 166, 297, 335, 336).

6) Prace z zakresu rozpoznawania i leczenia choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy. Pol. Tyg. Lek. 1948, str. 20—21 oraz Nowiny Lekarskie 1948 Nr 7.

Stefania Skwarczyńska (z domu Strzelbicka) urodziła się 17.XI.1902 r. Uzyskała doktorat na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie w czerwcu 1925 r. na podstawie rozprawy „Ewolucja obrazów u Słowackiego” Lwów 1925 r. Złożyła egzamin nauczycielski przed Komisją Egzaminacyjną Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie w 1927 r. z zakresu filologii polskiej i francuskiej. Od 1923 r. pracowała w szkole średniej, kolejno w Stanisławowie, w Brześciu n. Bugiem i w Łodzi, oraz na Wolnej Wszechnicy w Łodzi w latach 1937/8 i 1938/9. Habilitowała się na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie w czerwcu 1937 r. na podstawie monografii „Teoria listu” Lwów 1938 r. Tamże prowadziła wykłady docenckie w r. 1937/8 i 1938/9. Otrzymała nominację na profesora nadzwyczajnego na Wolnej Wszechnicy Polskiej w czerwcu 1939 r. W czasie wojny pracowała z przerwą na Uniwersytecie Lwowskim jako docent przy katedrze Historii Literatury Polskiej w r. akad. 1939/40 i 1940/41 i jako docent przy katedrze Filologii Francuskiej w r. akad. 1944/45 do kwietnia 1945 r., do chwili powołania na Uniwersytet Łódzki.

W czasie okupacji niemieckiej we Lwowie prowadziła tajne wykłady w ramach studiów uniwersyteckich z zakresu historii literatury polskiej i teorii literatury, zebrania tajne literatów, oraz uczestniczyła w tajnych posiedzeniach Towarzystwa Naukowego. Na Uniwersytecie Łódzkim pracuje od maja 1945. Nominację na profesora nadzwyczajnego Teorii Literatury Uniwersytetu Łódzkiego otrzymała w lipcu 1946 r. Równocześnie wykłada kolejno w Łodzi teorię dramatu i historię dramatu w Państwowym Instytucie Sztuki Teatralnej, w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej, gdzie była dziekanem Wydziału Dramaturgicznego w r. akad. 1948/49, i w Państwowej Wyższej Szkole Filmowej.

W 1934 r. powołana na członka przybranego Towarzystwa Naukowego we Lwowie, w 1937 r. na członka Komisji Historii Literatury Polskiej P.A.U., w 1946 r. na członka zwyczajnego Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, w czerwcu 1951 r. na członka-korespondenta Wydziału Filologicznego P.A.U., w listopadzie 1951 r. na członka-korespondenta Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Od 1937 r. jest naczelnym redaktorem Prac Polonistycznych, a od 1937 r. do 1939 r. — prezesem Łódzkiego Oddziału Towarzystwa Polonistów Rzpl. Pol., od 1945 r. do 1949 r. prezesem Łódzkiego Oddziału Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza. Jest przewodniczącą Komisji Słownika Rodzajów Literackich przy Wydziale Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

Ogłosiła drukiem następujące prace:

Książki.

- 1) Ewolucja obrazów u Słowackiego, Lwów 1925.
- 2) Szkice z zakresu teorii literatury, Lwów 1932.
- 3) Rozwój wątków i obrazów w twórczości Mickiewicza, Lwów 1934.
- 4) Teoria listu, Lwów 1937.
- 5) Z teorii literatury cztery rozprawy, Łódź b. d. Przemilczenie jako element strukturalny dzieła literackiego, Geneza i rozwój rodzajów literackich, Struktura świata literackiego, Epos a powieść (essai).
- 6) Systematyka głównych kierunków w badaniach literackich, t. I. Le système des courrants principaux dans les recherches littéraires, Łódź 1948, Ł. T. N., Wydż. 1, Nr 4.

Rozprawy i artykuły naukowe.

- 1) Dwa nieznane listy Garczyńskiego, Pam. Lit. 1924/5.
- 2) Przyczynek do badań nad mistyką Słowackiego, Pam. Lit. 1924/5.
- 3) „Żywot i myśli Zygmunta Podfilipskiego” J. Weyssenhoffa.
- 4) Notatnik M. Romanowskiego z 1856 r., Księga Pam. Państw. Gimn. Męsk. w Stanisławowie 1927 — i odb.

- 5) O humorystykę ballady Mickiewicza „To lubię” — Ruch Lit., 1929.
- 6) Genesis z ducha Słowackiego wobec „Confessiones” św. Augustyna — Pam. Lit., 1930 — i odb.
- 7) O pojęciu literatury stosowanej — Pam. Lit., 1931 i Szkice.
- 8) Istota improwizacji i jej stanowisko w literaturze, Pam. Lit., 1931 i Szkice.
- 9) Próba teorii rozmowy, Pam. Lit. 1932 i Szkice.
- 10) Wartość treściowa kolorów w romantyzmie a dzisiaj na tle badania relacji między twórcą a odbiorcą — Pam. Lit., 1932 i Szkice.
- 11) Słowacki a Chateaubriand — Ruch Lit., 1933.
- 12) Metoda badania literatury stosowanej — Ruch Lit., 1933.
- 13) O istotności i istocie rodzajów literackich, cz. I i II — Pam. Lit., 1936. Księga Pam. Zjazd im. I. Krasickiego i odb. 1937.
- 14) Listy Sobieskiego do Marysienki, jako zjawisko kulturalne i literackie — Ruch Lit., 1946 i odb.
- 15) Uwagi o przedmiocie badań literackich i o jego ujmowaniu filozoficznym — Ruch Lit., 1937.
- 16) Estetyka makaronizmu — Prace ofiarowane K. Wójcickiemu, Wilno 1937 i odb.
- 17) Regionalizm a główne kierunki teorii literatury — Prace Polonistyczne, Seria I, 1937 i odb.
- 18) Przedmiot, zadania i metoda badania teorii literatury — Pam. Lit., 1938 i odb.
- 19) Dociekania nad stylem Katarzyny z Potockich Kossakowskiej — Prace Polonistyczne, Seria II, 1938 i odb.
- 20) Struktura tragizmu „W Szwajcarii” Słowackiego — Prace Polonistyczne, Seria III, 1939 i odb.
- 21) Systematyka zjawisk rodzajowych twórczego słowa — Spraw. P. A. U., t. XLVII (1946) Nr 5 i odb.
- 22) Zima miejska Mickiewicza, jako heroikomiczne opisanie Zagadn. Liter. dawn. Życie Liter., R. IV. 1946.
- 23) Przemilczenie jako element strukturalny dzieła literackiego — Spraw. Ł. T. N. 1947 i odb.
- 24) Projekt Słownika Rodzajów Literackich — Spraw. Ł. T. N. 19, 1947.
- 25) Etos badacza — Prace Polonistyczne, Seria IV, 1946 i odb.
- 26) Struktura świata poetyckiego w Dziadach Mickiewicza — Prace Polonistyczne, Seria V, 1947 i odb.
- 27) Filologia — Życie Literackie (Zag. Liter.) R. V. 1947.
- 28) „Celestyna” w koncepcji poetyckiej Rojasa, Acharda i L. Schillera — Twórczość, 1947.
- 29) Kościół wojujący (rzecz o Jerzym Liebercie) — Tyg. Pow., 1947.
- 30) Wilhelm Fallek — Słownik Biograficzny P. A. U.
- 31) Perspektywa dla badań literackich językowej teorii asocjacji — Księga Pam. ku uczczeniu czterdziestolecia pracy naukowej J. Kleina, Łódź 1949.
- 32) Dramat Jerzego Zawieyskiego — Znak, 1949.
- 33) Zagadnienie dramatu — Przegląd Filozoficzny, 1949.
- 34) „Literatura katolicka” jako termin w nauce o literaturze, Znak, 1950.
- 35) Z zagadnień konstrukcji bohatera w dramacie (tzw. typ i tzw. charakter) — Prace Polonistyczne, Seria VIII, 1950 i odb.
- 36) O rozwoju tworzywa słownego i jego form podawczych w dramacie. Prace Polonistyczne, Seria IX, 1951 r. i odb.
- 37) Zarys teorii literatury — Spraw. P. A. U., t. L., 1949 Nr 6 i odb.
- 38) Konstrukcja treści słowa okazjonalnego „ja” w dziele literackim — (dla Księgi Pamiątkowej ku czci S. Pignonia).
- 39) Genologia literacka w świetle zadań nauki o literaturze — dla Prac Polonistycznych, Seria X.
- 40) Podstawowe założenia ogólnej teorii dramatu — dla Spraw P. A. U.
- 41) Realizm jako linia kształtująca tworzywo słowne w dramacie dla Spraw P. A. U.
- 42) Adama Chmielowskiego rozprawa „O istocie Sztuki” — dla Znak.
- 43) Teoria powieści J. J. Rousseau (Kartka z historii rozwoju i przemian gatunków literackich) — dla Pam. Lit.
- 44) Pascal i jego dzieło — dla Paxu (Wstęp do Myśli).
- 45) Studia literackie dla Paxu — ostatnich 8 pozycji przyjęto do druku lub w druku.

H u g o D i o n i z y S t e i n h a u s, syn Bogusława i Ewy z Lipszyców, urodził się 14.I.1887 r. w Jaśle. Ukończył w 1905 r. klasyczne gimnazjum w Jaśle. Studiował przez jeden rok we Lwowie filozofię i matematykę, głównie u Twardowskiego i Puzyny, a w jesieni 1906 r. prze-

niósł się do Getyngi. Tam słuchał wykładów Hilberta, Rungego, Kleina, Minkowskiego, Landaua, Zermeli, Carathédory'ego, Toeplitza, Wiecherta, Schwarzschilda i innych, a wiele skorzystał ze znajomości z wówczas tam studiującymi Polakami, jak Banachiewicz, Łomnicki, Stożek i bracia Dziewulscy. Tam też poznał Sierpińskiego i Chwistka. Pół roku spędził w Monachium a w r. 1911 otrzymał stopień doktora filozofii summa cum laude w Getyndze. Od 1911 r. do 1914 r. przebywał w Jasle i ogłosił 6 not o szeregach trygonometrycznych w Sprawozdaniach Tow. Nauk. Warszawskiego i Akademii Krakowskiej. W 1915 r. był artylerzystą w Legionach i uczestniczył w kilku bitwach. W 1916 r. został pracownikiem technicznym Centrali Odbudowy Kraju w Krakowie. Tam założył kółko matematyczne, do którego należeli: Banach, Nikodym, Król, Wilkosz, Ślebodziński, Stożek i Chwistek — był to jeden z załóżków Pol. Tow. Matematycznego. W 1917 r. habilitował się we Lwowie na podstawie rozprawy o szeregach trygonometrycznych. W tymże roku ożenił się ze Stefanią Smoszówną, córką inżyniera kolejowego z Jasła. Był przez rok asystentem matematyki u Puzyny, później u Sierpińskiego.

Po ukończeniu wojny w 1918 r. wrócił do Jasła, gdzie był do 1920 r. urzędnikiem technicznym biura rozdziału gazu. W 1920 r. został profesorem nadzwyczajnym matematyki we Lwowie i w tymże roku wydał rozprawę o operacjach funkcyjnych w Math. Zeitschrift, pierwszą w Polsce. W 1923 roku został profesorem zwyczajnym.

Wyjeżdżał kilka razy za granicę: do Paryża gdzie zapoznał się z H. Lebesgiem, do Lipska do L. Lichtensteina, do Getyngi, do Bolonii. W 1929 r. założył wraz ze Stefanem Banachem „Studia Mathematica“, które to pismo międzynarodowe wznowił po wojnie z pomocą kolegów wrocławskich Knastra i Starka. W 1935 r. wydał ze Stefanem Kaczmarzem monografię o szeregach ortogonalnych, w „Monografiach Matematycznych“, których jest współredaktorem. W 1939 r. władze ZSRR mianowały go profesorem na katedrze analizy wyższej i współpracownikiem Akademii Kijowskiej. Ukrywał się przed Niemcami od 1941 r. do 1945 r. Od 1942 r. do 1945 r. nauczał tajnie dzieci kolejarzy i chłopów na Berdechowie koło Stróż.

W roku 1945 objął katedrę matematyki na Uniwersytecie i Politechnice we Wrocławiu. Był dwukrotnie dziekanem Wydz. Mat.-Przyr. U. J. K., a dwa lata dziekanem Wydz. Mat. Uniw. i Wydz. Chem. Uniw. i Polit. we Wrocławiu. W 1947 r. wyjechał jako delegat Senatu do Princeton na 200-lecie uniwersytetu i spędził trzy miesiące w St. Zjednoczonych. Miał odczyty w Cornell Univ., w Chicago i na kongresie statystycznym międzynarodowym w Waszyngtonie.

Został w 1926 r. członkiem Lwowskiego Towarzystwa Naukowego, w 1945 r. członkiem-korespondentem Pol. Akad. Um., w 1946 r. członkiem-założycielem Wrocławskiego Tow. Naukowego, a w 1951 r. członkiem zwyczajnym Tow. Naukowego Warszawskiego. Od 1947 r. jest doradcą naukowym Pol. Kom. Normalizacyjnego i członkiem Rady Naukowej Pol. Tow. Statystycznego. W Państwowym Inst. Mat. jest kierownikiem Ogólnej Grupy Zastosowań. Pracuje ponadto w Grupie Teorii Funkcyj Rzeczywistych i Gr. Statystycznej Kontroli Jakości.

W 1947 r. i 1951 r. otrzymał nagrody Pol. Tow. Mat., w 1950 r. nagrodę Pol. Ak. Um., a w 1951 r. I Państwową Nagrodę naukową. Zajmował się zastosowaniami matematyki do medycyny, lokalizacją roentgenowską, taryfikacją elektryczną, zastosowaniami matematyki do geo-

grafii, do biologii i do statystycznej kontroli produkcji. Specjalnie zajmuje się rachunkiem prawdopodobieństwa i wyeliminowaniem go z fizyki za pomocą funkcji niezależnych. Interesuje się wizualizacją matematyki: jego Kalejdoskop Matematyczny wyszedł w języku polskim, angielskim, rosyjskim i węgierskim.

Ogłosił drukiem 111 prac, z nich po 1939 r. następujące:

- 1) Sur les fonctions indépendantes (VI), (Equipartitions). St. Math. 9 (1940), p. 121—132.
- 2) Sur la division des ensembles de l'espace par les plans et des ensembles plans par les cercls. Fund. Math. 33 (1945), p. 245—263.
- 3) Hugo Dionizy Steinhaus i B. Knaster: Sur la division pragmatique. Annales de la Société Polonaise de Mathématique 19 (1946), p. 228—231.
- 4) O zagadnieniu taryfy elektrycznej. Wrocławskie Towarzystwo Naukowe, 1947. p. 49. (Streszczenie: Tow. Nauk. Wroc. 2, 1947, p. 80—81).
- 5) Sur un théorème de M. V. Jarnik, Coll. Math. I (1947), p. 1—5.
- 6) O wskaźniku zgęszczenia i rozproszenia. P. Geogr. 21 (1947).
- 7) O wskaźniku ukształcenia pionowego. P. Geogr. 21 (1947).
- 8) O wskaźniku stromości przeciętnej, P. Geogr. 21 (1947) p. 1—3.
- 9) Sur la cubature des troncs de bois. Coll. Math. I. (1947) p. 23—28.
- 10) H. D. Steinhaus, L. Fleck et H. Kowarzyk: La distribution de leucocytes sur les préparations du sang. Schweizerische Med. Wochenschrift, Journal Suisse de Médecine 77 (1947), Nr 49, p. 1283—1284.
- 11) H. D. Steinhaus, L. Fleck i H. Kowarzyk — Jeszcze raz w sprawie tzw. „garniturowego układu białych ciałek krwi”. Lekarski Instytut Naukowo-Wydawniczy, Warszawa 1948, p. 1—9.
- 12) Sur les fonctions indépendantes VII (Un essaim de points à l'intérieur d'un cube). St. Math. 10 (1948), p. 1—20.
- 13) Nowy rodzaj taryfy elektrycznej (przeredagowana praca 81). Przegląd Elektrotechniczny 24 (1948), p. 305—312.
- 14) The problem of Fair Division. Econometrica, 1948, p. 101—104. Streszczenie: Bronisław Knaster i Hugo Steinhaus: O podziale pragmatycznym, Tow. Nauk. Wroc. 2 (1947), p. 81—82.
- 15) Souvenir de Stefan Banach. oCil. Math. I (1948), p. 74—80.
- 16) Elementary inequalities between the expected values of current estimates of variance. Coll. Math. I. (1948), p. 312—321.
- 17) Sur l'interprétation des résultats statistiques. Coll. Math. I (1948), p. 232—238.
- 18) H. D. Steinhaus, S. Hertman et H. Fast: Sur les presque périodes des fonctions périodiques. Coll. Math. I (1948), p. 297—304.
- 19) Method of an Apparatus for Localizing and Visualizing Foreign Bodies. United States Patent Office, 2441538, granted May 11, 1948.
- 20) Nowy rodzaj taryfy elektrycznej. Hutnik, 9—10 (1949), p. 409—412.
- 21) Sur les fonctions indépendantes VIII (Loi des grands nombres, suites indépendantes, suites aléatoires). St. Math. 11 (1949) p. 133—144.
- 22) Drogi matematyki stosowanej. Matematyka 3/5 (1949) p. 9—19.
- 23) The so-called Petersburg paradox. Coll. Math. II (1949) — p. 56—58.
- 24) Quality control by sampling, Coll. Math II (1950) p. 98—108. Streszczenie w Roczniku PTM 22 (1950), VI Zjazd Mat. Pol. p. 75—77.
- 25) Różne formy prawa wielkich liczb. Casopis pro pestovani matematiky a fysiky 74 (1949), p. 114—117.
- 26) O długości krzywych empirycznych i jej pomiarze, zwłaszcza w geografii. Sprawozdanie Wroc. Tow. Nauk. 4 (1949), dodatek 5. p. 1—6.
- 27) O długości linii krzywych empirycznych. Casopis pro pestovani matematiky a fysiky 74 (1949), p. 303—304.
- 28) O pewnych zagadnieniach z zakresu matematyki stosowanej. (O dendrometrii, o długości linii krzywych, o wzroście i wadze u dzieci). Casopis pro pestovani matematiky a fysiky (1949) p. 349—352.
- 29) Urządzenie do lokalizacji przedmiotów w przestrzeni za pomocą radiologii. Un. Pat. R. P. Nr 34108, Kl. 30 a, 6108, 29 kwiecień 1950.
- 30) Wycena statystyczna jako metoda odbioru towarów produkcji masowej. Studia i Prace Statystyczne, Nr 2 (1950), p. 1—16.
- 31) H. D. Steinhaus et C. Ryll-Nardzewski: Sur les fonctions indépendantes IX. (Séries des fonctions positives). St. Math. 12 (1951) p. 102—107.

32) Zadania ogłoszone w czasopiśmie „Matematyka” (1948—1951). Nr 72, 97, 98, 99, 100, 164, 173, 174, 182, 185, 187, 188, 195, 198, 200, 201, 217, 218, 219, 220, 226, 225, 228a, 229, 232a, 233, 247, 249, 254.

33) H. D. Steinhaus et C. Ryll-Nardzewski: Sur les séries de Taylor St. Math. 12 (1951), p. 159—165, p. 308.

Stefan Straszewicz urodził się dnia 9.XII.1889 r. w Warszawie. Wykształcenie początkowe i średnie otrzymał w szkole kolejowej w Skierniewicach i w Gimnazjum W. Górskiego w Warszawie, a od 1905 (strajk szkolny) drogą samouctwa.

Studia wyższe rozpoczął w 1906/07 r. na Kursach Naukowych (T.K.N.) w Warszawie, od 1907/08 r. do 1910/11 r. studiował matematykę na uniwersytecie i na politechnice w Zurychu. W 1914 r. uzyskał na wydz. mat.-przyr. uniwersytetu w Zurychu dyplom doktora filozofii na podstawie pracy: „Beiträge zur Theorie der Convexen Punktmengen”; dyplom ten był później nostryfikowany przez Uniwersytet Warszawski.

W 1926 r. został habilitowany przez Wydział Mat.-Przyr. Uniwersytetu Warszawskiego jako docent matematyki na podstawie pracy: „Über die Zerschneidung der Ebene durch abgeschlossene Mengen. W 1927 r. został powołany na katedrę matematyki Wydz. Inż. Łądowej Politechniki Warszawskiej; w 1937 r. otrzymał nominację na profesora zwyczajnego.

W 1932 r. został powołany na przedstawiciela Polski w Międzynarodowej Komisji Nauczania Matematyki. W tym charakterze brał udział w międzynarodowych zjazdach matematycznych w 1932 i 1936 r., dla których opracował referaty opublikowane przez czasopismo Enseignement Mathématique: 1) Sur la préparation théorique et pratique des professeurs des mathématiques en Pologne (1932). 2) Die gegenwärtigen Tendenzen im mathematischen Unterricht in Polen (1936).

W latach 1933—36 był dziekanem Wydz. Inż. Łądowej (później Wydz. Inżynierii) Politechniki Warszawskiej. W 1938 r. został wybrany na prorektora Politechniki. Od listopada 1942 r. pełnił obowiązki rektora politechniki podziemnej. Po wyzwoleniu objął od lutego 1945 r. jako p.o. rektora prace nad zorganizowaniem Politechniki i jej uruchomieniem na jesieni tegoż roku.

W 1946/47 r. był członkiem Sekcji Technicznej Rady Szkół Wyższych a od 1948 roku — członkiem takiejże Sekcji Rady Głównej do Spraw Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Na lata akad. 1948/49 — 1950/51 został mianowany prorektorem Politechniki Warszawskiej.

Ważniejsze prace naukowe ogłoszone drukiem:

- 1) Beiträge zur Theorie der konvexen Punktmengen — Zurich 1914.
- 2) Über den Begriff des einfachen Kurvenbogens, Math. Annalen 1917.
- 3) Verallgemeinerung des Jordanschen Kurvensatzes, Fund. Math., t. IV.
- 4) Über die Zerschneidung der Ebene durch abgeschlossene Mengen, Fund. Math., t. VII.
- 5) Sur les coupures de l'espace (wspólnie z S. Mazurkiewiczem), Fund. Math., t. IX.
- 6) O rozcinaniu przestrzeni. Sprawozdanie z I Zjazdu Matematyków Polskich — 1927.
- 7) Généralisation d'un théorème de Janiszewski (wspólnie z K. Kuratowskim), Fund. Math., t. XII.
- 8) Über einen topologischen Satz von A. Ostrowski, Fund. Math., t. XXII.
- 9) Über exponierte Punkte abgeschlossener Punktmengen, Fund. Math., t. XXIV.
- 10) Un théorème sur la largeur des ensembles convexes, Annales de la Soc. Pol. de Math., t. XXI, 1948.

Edward Światopełk-Czetwertyński. Życiorys patrz Rocznik 1949, str. 152—154. Do wymienionych tam prac przybyły następujące pozycje:

1) Uwagi co do stosowania równań hydromechaniki teoretycznej do obliczeń praktycznych. Archiwum Mechaniki Stosowanej, 1950.

2) O przesiąkaniu wody przez groble. Gospodarka Wodna, 1950.

3) Metody opracowania podstaw hydrologicznych dla gospodarki zbiornikowej. Gospodarka Wodna (w druku).

Witold Taszycki urodził się 20.VI.1898 r. w Zagórzanach (pow. Gorlice), uczęszczał do gimnazjum klasycznego w Krakowie, ukończył je w 1917 roku. Studia wyższe w zakresie slawistyki i polonistyki odbył na Uniwersytecie w Krakowie i Sofii. W 1922 roku uzyskał stopień doktora filozofii Uniwersytetu Krakowskiego. Studia uniwersyteckie uzupełnił następnie studiami specjalnymi w Niemczech (dwukrotny wyjazd na Łużyce), w Czechach i Francji. W jesieni 1925 roku habilitował się na Uniwersytecie Krakowskim w językoznawstwie słowiańskim. Od listopada 1929 roku do 31 kwietnia 1936 roku był profesorem nadzwyczajnym filozofii słowiańskiej na Uniwersytecie Lwowskim. Od 1 maja 1936 r. do kwietnia 1945 r. profesorem zwyczajnym języka polskiego tamże w latach 1945—1946 profesorem zwyczajnym języka polskiego na Uniwersytecie Toruńskim; od 1 stycznia 1947 r. profesorem zwyczajnym onomastyki słowiańskiej, następnie filologii staropolskiej na Uniwersytecie Krakowskim.

Jest członkiem czynnym Polskiej Akademii Umiejętności, b. Lwowskiego Tow. Nauk., członkiem rzeczywistym Wrocławskiego Tow. Nauk. Główne jego zainteresowania naukowe dotyczą sprawy powstania i pochodzenia polskiego języka literackiego oraz zagadnień onomastycznych. Jest współtwórcą nowego w naszym językoznawstwie kierunku badań, mianowicie historycznej dialektologii polskiej. Jego dziełem jest repolonizacja nazw geograficznych na Śląsku i w b. Prusach Wschodnich (ostatnia wspólnie z prof. J. Safarewiczem), dokonana w latach 1945—1950.

Ważniejsze prace ogłoszone drukiem:

1) Imiesłowy czynne, teraźniejszy i przeszły I w języku polskim. (Rozpr. Wydz. Filol. Pol. Akad. Um. LXI, Nr 5, Kraków 1924).

2) Przyrostek -isko, -iszcze w językach zachodnio-słowiańskich (Slavia IV, 1925-6).

3) Najdawniejsze polskie imiona osobowe (Rozpr. Wydz. Filol. Pol. Akad. Um. LXII, Nr 3, Kraków 1926).

4) Najdawniejsze zabytki języka polskiego (Bibl. Narod. Nr 104, Kraków 1926; wyd. 3. Wrocław 1951).

5) Czechizmy w języku Reja (Prace Filolog. XII, 1927).

6) Stanowisko języka łużyckiego (Symbolae Grammaticae in honorem J. Rozwadowski, t. II, Kraków 1928).

7) Wybór tekstów staropolskich XVI—XVIII wieku (Lwowska Bibliot. Slawist., t. VII, Lwów 1928).

8) Sienkiewicz w piśmiennictwie łużyckim (Ruch Słowiański III, 1930 i rozszerzona odbitka, Kraków 1931).

9) Z historii mazurzenia w języku polskim (Prace Filolog. XV/2, 1931).

10) Język polski na Śląsku w wiekach średnich (Historia Śląska, t. I, Kraków 1933).

11) Powstanie i rozwój rzeczowników typu cielak. Ustęp z historii narzecza mazowieckiego (Lud Słowiański III/A, 1933).

12) Z dawnych podziałów dialektycznych języka polskiego. Cz. I. Przejście *ra* w *re* (Archiwum Tow. Nauk we Lwowie. Dział I, t. VI, zes. 1., Lwów 1934).

13) Z dawnych podziałów dialektycznych języka polskiego. Część II. Przejście *ja* w *je* (Archiwum Tow. Nauk. we Lwowie. Dział I, t. VI, zes. 2, Lwów 1934).

14) Śląskie nazwy miejscowe (Katowice 1935).

15) *Kociewie* i nazwy pokrewne (Poradnik Językowy 1935—6).

16) Das christliche Element in den polnischen Ortsnamen (Collectanea Theologica XVIII, 1937).

17) J. I. Kraszewski a Łużyczanie (Przegląd Współczesny 1938, Nr 3).

18) Psalterz floriański. Wydanie części polskiej i jej tekst w pisowni nowoczesnej (Lwów 1939).

19) Słowiańskie nazwy miejscowe. Ustalenie podziału (Prace Kom. Język Pol. Akad. Um. Nr 29, Kraków 1946).

20) Staropolskie formy czasu przeszłego *robiłech*, *robiliłchmy*. (Sprawozd. z Pos. Pol. Akad. Um. XLVII, 1946).

21) Przejście *chw* w *f* w staropolszczyźnie (Sprawozd. z Pos. Pol. Akad. Um. XLVIII, 1947).

22) Dwa rozdziały z historycznej dialektologii polskiej: 1) Przejście połączenia *tart* w *terł*, 2) przyrostki *-k*, *-c*, i formy podobne (Sprawozd. z Pos. Pol. Akad. Um. XLVIII, 1947).

23) Nazwy wrocławskich dzielnic i przedmieść (Komunikat Inst. Śląsk. Seria VIII, Nr. 13, Katowice 1948).

24) Dawność tzw. mazurzenia w języku polskim (Warszawa, Tow. Nauk. 1948).

25) Psalterz floriański nie jest zabytkiem śląskim oraz Psalterz floriański jest zabytkiem małopolskim (Jęz. Pol. XXIX, 1949).

26) Powstanie i pochodzenie polskiego języka literackiego. Kraków kolebką literackiej polszczyzny (Twórczość część V, 1949).

27) O małopolskich formach *grok*, *groch*, *na nogak*, *na nogach*, *robiłek*, *robiłech* — *robiłem* (Jęz. Pol. XXIX, 1949).

28) Południowo-zachodnia granica mazurzenia i przejścia *-ch* w *k* (Sprawozd. z Pos. Pol. Akad. Um. LI, 1950).

29) Na marginesie ostatniego wydania Kazań Świętokrzyskich (Poradnik Językowy 1950).

30) Patronimiczne nazwy miejscowe na Mazowszu (Prace Onomastyczne Pol. Akad. Um. Nr. 3, Kraków 1951).

31) Język ludowy w „Krakowiakach i Góralach” W. Bogusławskiego (Pamiętnik Literacki XLII, 1951).

32) Geneza polskiego języka literackiego w świetle faktów historyczno-językowych (Lingua Posnaniensis III, 1951).

Ponadto liczne mniejsze artykuły naukowe, naukowopopularne, recenzje i sprawozdania w czasopismach. Język polski, Poradnik Językowy, Slavia, Rocznik Slawistyczny, Przegląd Współczesny, Slavische Rundschau, Nowa Książka i in.

W i t o ł d T o m a s s i urodził się 13.VIII.1912 r. w Kaliszu. Studia średnie odbył w Warszawie w latach 1922—1930 (Państw. Gimn. im. T. Czackiego). Studia wyższe na Wydziale Chemicznym Politechniki Warszawskiej w latach 1930—1935, zakończone uzyskaniem stopnia inżyniera chemika (i magistra nauk technicznych). Od 1936 r. pracuje naukowo i pedagogicznie na Politechnice Warszawskiej. Na tej uczelni uzyskał w 1939 r. tytuł doktora nauk technicznych na podstawie pracy p.t. „O zależności stężenia azeotropowego od ciśnienia w obszarze ciśnień od normalnego do krytycznego włącznie”. W 1945 r. został docentem chemii fizycznej na Wydziale Chemicznym Politechniki Warszawskiej na podstawie pracy „Badanie własności substancyj w temperaturach i pod ciśnieniami wyższymi od krytycznych”.

Od 1945 r. jest kierownikiem katedry i Zakładu Chemii Fizycznej na Politechnice Warszawskiej, w 1948 r. został mianowany profesorem nadzwyczajnym na tej katedrze.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Chemicznego.

W 1949 r. otrzymał nagrodę naukową Ministerstwa Oświaty za pracę pt. „Aktywność w termodynamice chemicznej”.

W ramach chemii fizycznej obrał sobie jako specjalność naukową termodynamikę chemiczną i elektrochemię teoretyczną.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) „O zależności stężenia azeotropowego od ciśnienia w obszarze ciśnień od normalnego do krytycznego włącznie”, Warszawa 1939.

2) „Wpływ ciśnienia na stężenie azeotropowe mieszanin benzen-alkohol etylowy i dwusiarczek węgla-aceton” — Roczники Chemii 21, 107 (1947).

3) „Badanie własności substancyj w temperaturach i pod ciśnieniami wyższymi od krytycznych” — Roczники Chemii 22, 191 (1948).

4) Wspólnie z W. Świętosławskim: „Wstępne badania nad zastosowaniem metody porównawczej oznaczania współczynników zmiany temperatury topnienia w zależności od ciśnienia”. *Roczniki Chemii* 22, 105 (1948).

5) Wspólnie z W. Palczewską: „Badania nad podniesieniem wydajności złota z rud arsenowych I. Wydobywanie złota z nieodzłoczonych wypazków rudy”. — *Przegląd Chemiczny* 6, 136 (1948).

6) Wspólnie z M. Taube: „Badania nad podniesieniem wydajności złota z rud arsenowych. II. Wydobywanie złota z odzłoczonych wypazków rudy”. *Przegląd Chemiczny* 6, 137 (1948).

7) „Aktywność w termodynamice chemicznej” — Warszawa 1948.

8) Wspólnie z H. Angerstein i J. Hurwicem: „Badania nad podniesieniem wydajności złota z rud arsenowych. III. Zużycie kwasu siarkowego w ulepszonej metodzie wydobywania złota”. — *Przegląd Chemiczny* 7, 14 (1949).

9) „Rola potencjału styku między metalami w sile elektromotorycznej ogniwa” — *Roczniki Chemii* 24, 238 (1950).

10) Wspólnie z H. Angerstein: „Oznaczanie współczynników aktywności kwasu solnego w roztworach wodnych zawierających glukozę” — *Przemysł Chemiczny* (29) VI, 739 (1950).

11) Wspólnie z J. Młodzikim: „Oznaczanie momentu dipolowego etanolu, acetonu i nitrobenzenu metodą stosującą nasycony roztwór wody w benzenie jako rozpuszczalnik” — *Roczniki Chemii* 25, (1951) (w druku).

Podręczniki akademickie:

1) „Chemia nieorganiczna” Warszawa 1949.

2) „Podstawy termodynamiki chemicznej” — Warszawa 1950.

3) „Jony i atomy jako składniki materii — w druku.

Przekłady podręczników akademickich:

1) H. Ulich „Zarys chemii fizycznej” — Warszawa 1950 (Przekład z niemieckiego).

2) A. Brodski „Chemia fizyczna — termodynamika chemiczna” — Warszawa 1951. (Przekład z rosyjskiego).

A l e k s a n d e r U k l a ń s k i urodził się dnia 17.1.1901 r. w Skierniewicach. Ukończył 8-klasową Wyższą Szkołę Realną Wróblewskiego w Warszawie w 1918 roku. Ukończył Wydział Mechaniczny Politechniki Warszawskiej w marcu 1928 roku. W czasie studiów był około 20 miesięcy młodszym asystentem w Laboratorium Maszynowym Politechniki. W latach 1928—1929 pracował około 18 miesięcy w Fabryce Brown-Boveri w Badenie (Szwajcaria) przy montażu, konstrukcji i obliczaniu turbin parowych. Od listopada 1929 roku do września 1938 roku pracował w polskim przedstawicielstwie Brown-Boveri jako kierownik wydziału turbin parowych. Od 1-go października 1938 roku do 31 października 1945 roku (z przerwą w miesiącach VIII—XII 1944 r.) pracował w Zakładach Południowych w Stalowej Woli (dzisiejsza Huta Stalowa Wola). Za czasów okupacji do lutego 1941 r. był kierownikiem Wydziału Turbinowego, a następnie — do końca okupacji kierownikiem fabrycznej Szkoły Mechanicznej wraz z warsztatem szkolnym. Od stycznia do października 1945 r. był kierownikiem Wydziału Turbinowego oraz zastępcą kierownika Biura Energetycznego Zakładów. Po wyzwoleniu od pierwszych dni sierpnia 1944 r. do października 1945 r. brał udział w pracach Rady Narodowej w Stalowej Woli. Od 1 lipca 1945 r. do chwili obecnej jest profesorem nadzwyczajnym Politechniki Łódzkiej przy katedrze Turbin Parowych.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Badanie turbiny parowej — *Przegląd Techniczny* 1927.

2) O równaniach charakterystycznych turbin parowych — *Przegląd Techniczny* 1929.

3) O podgrzewaniu regeneracyjnym skroplin w turbinach parowych. (Referat na IV Zjazd 51 M. P.) — *Przegląd Techniczny* (1930).

- 4) Zagadnienia rentowności siłowni turbinowych (Artykuł Sprawozdawczy z referatów na Konf. Energ. w Berlinie 1930) — Przegląd Techniczny 1932.
- 5) Strata wylotowa w turbinach parowych (Referat na VI Zjazd 51 MP) — Przegląd Techniczny 1933.
- 6) Nowy kocioł parowy (Artykuł sprawozdawczy) — Przegląd Techniczny 1930.
- 7) Wysokie ciśnienia i temperatury w budowie turbin parowych (Artykuł Sprawozdawczy z referatów na Konf. Energ. w Berlinie 1930) — Przegląd Techniczny 1933.
- 8) O przeciążalności turbin parowych — Przegląd Techniczny 1946.
- 9) Uwagi o produkcji turbin parowych w Polsce — Przegląd Mechaniczny 1947.
- 10) Siłownia cieplna powietrzna — Przegląd Elektrotechniczny 1947.
- 11) Obsługa turbin parowych (skrypt) — Ośrodek Szkolenia Energetyki w Łodzi, 1948.
- 12) Wskazówki użycia i ochrony oleju turbinowego — Ośrodek Szkolenia Energetyki w Łodzi, 1948.
- 13) „Ciepłe maszyny wirnikowe“ czy „Maszyny przepływowe“ wspólnie z dr inż. Wład. Gundlachem, Przyczynek dyskusyjny — Przegląd Mechaniczny 1951.
- 14) Turbiny parowe o mocy granicznej, przyczynek dyskusyjny — Przegląd Mechaniczny 1951.

Julian Waiawski. Życiorys w Roczniku T.N.W. 1948 r. str. 78—82.

Od tego czasu ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Troubles rythmiques du coeur au cours du thyphus exanthematique. La semaine des Hôpitaux. Paris 1947.
- 2) Les variation de londe T de electrocardiogramme au cours du thyphus exanthematique. (La semaine des Hôpitaux. Paris 1947).
- 3) Patofizjologia naczyń krwionośnych ze szczególnym uwzględnieniem stanów nadciśnienia. Pol. Tyg. Lek. 1948.
- 4) Niszczący wpływ wojny i odradzający wpływ pokoju na naukę polską. Pol. Tyg. Lek. 1949.
- 5) Pawłow — twórca fizjologii trawienia. Pol. Tyg. Lek. 1949.
- 6) Rola emocji w powstawaniu wczesnych zmian elektrokardiograficznych u skoczków narcyarskich. Pol. Tyg. Lek. 1949.
- 7) Zmienność napięć układu wegetatywnego jako źródło tzw. patologicznych elektrokardiogramów u ludzi zdrowych. Roczniki Kultury Fizycznej, T. III. Zesz. I. 1950.
- 8) Znaczenie badań Pawłowa w zakresie fizjologii i kliniki trawienia (Acta physiologica) 1950.
- 9) Fizjologia patologiczna (Podręcznik dla studentów) Warszawa 1950.
- 10) Nowoczesne ujęcie zjawiska alergii. Wiadomości lekarskie 1950.
- 11) Elektrokardiograficzna analiza w przypadku zaburzeń rytmu serca i praktyczne z niej wnioski. Przegląd Lekarski 1950.
- 12) Rola i zadania fizjologii patologicznej jako podstawowej nauki lekarskiej. Przegląd Lekarski 1950.
- 13) Nerwizm Pawłowa w chorobach serca i naczyń.

Prace będące w druku:

- 1) Rozkojarzenie układu wegetatywnego jako źródło zaburzeń czynności serca.
- 2) Nadciśnienie samoistne w świetle fizjologii patologicznej.
- 3) Twórczość naukowa i działalność pedagogiczna profesora Mściwoja Semerau-Siemianowskiego.
- 4) Fizjologia Patologiczna, część szczegółowa, str. 720.

Jakub Ryszard Węgierek urodził się 26.II.1889 roku w Warszawie. Szkołę średnią ukończył w Warszawie w 1907 r. W 1908 roku wstąpił na wydział lekarski uniwersytetu w Zurychu i po upływie dwóch lat przeniósł się na tenże wydział uniwersytetu w Bernie (Szwajcaria), który ukończył w styczniu 1914 r. ze stopniem doktora medycyny. Na jesieni tego roku nostryfikował dyplom na Uniwersytecie kijowskim, po czym został zmobilizowany jako lekarz do armii rosyjskiej. W armii rosyjskiej przebywał do 1917 roku. W 1918 roku zmobilizowany został do armii polskiej, w której przebywał w stopniu kapitana do 1921 roku.

W 1921 został asystentem etatowym (z początku młodszym, a po roku starszym) Kliniki Chorób Wewnętrznych prof. Gluzińskiego, później prof. Witolda Orłowskiego. Funkcje asystenta pełnił do roku 1934. W tymże roku habilitowany jako docent chorób wewnętrznych, objął kierownictwo oddziału obserwacyjnego w szpitalu zakaźnym św. Stanisława w Warszawie. Na stanowisku tym przebywał do 1939 roku, wykładając jednocześnie na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego choroby zakaźne.

Z chwilą wybuchu wojny wyjechał do Lwowa, a później do Morszyna, gdzie pełnił funkcje konsultanta w szpitalach radzieckich oraz wykładał na kursach dokształcających dla lekarzy uzdrowiskowych choroby przemiany materii i gruczołów dokrewnych. W tym czasie wyjechał do Kijowa, Odessy i Charkowa, gdzie miewał odczyty z rozmaitych dziedzin medycyny wewnętrznej.

W 1941 roku wraz z ustępującą armią radziecką wyjechał do Ufy, później do Taszkientu, gdzie pracował w charakterze konsultanta w szpitalach radzieckich. W 1942 roku wstąpił do armii polskiej, w której przebywał do 1943 roku. Od 1943 roku przebywał w Teheranie pracując jako lekarz.

W chwili powstania PKWN-u w październiku 1944 roku przybył do Lublina. Był jednym z pierwszych organizatorów Uniwersytetu M.C.S., w którym pełnił funkcję profesora i kierownika II Kliniki Chorób Wewnętrznych. W 1948 roku został powołany na rektora organizującej się Akademii Lekarskiej w Szczecinie i objął w tejże Akademii kierownictwo Kliniki Chorób Wewnętrznych. 31 grudnia 1949 roku został mianowany prorektorem Warszawskiej Akademii Lekarskiej oraz kierownikiem III Kliniki Chorób Wewnętrznych.

Doktorat uzyskał w Bernie w 1914 r. Docentem został 30 września 1934 r. na podstawie rozprawy p.t. „Badania nad wydzielaniem żółci wątrobowej”.. Profesorem nadzwyczajnym — 1 października 1944 r. Profesorem zwyczajnym — 30 sierpnia 1947 r.

Jest członkiem rzeczywistym Warsz. Tow. Lekarskiego i członkiem honorowym Lubelskiego Tow. Lekarskiego.

Otrzymał:

- 1) I nagrodę im. dr Sommera 1932 r. za pracę p.t. „Badania nad wydzielaniem żółci wątrobowej”;
- 2) I nagrodę na konkursie w Krynicy w 1933 r. za pracę p.t. „Badania wód mineralnych na wydzielanie żółci wątrobowej.

Głównie pracuje nad cukrzycą i stanami hipoglikemicznymi.

Ważniejsze prace naukowe ogłoszone drukiem:

- 1) Über die Jodzahl des Harnes (wspólnie z dr Z. Szczepańskim) Wiener Archiv. f. innere Medizin. VIII Band, 1923.
- 2) Doświadczenia nad zachowaniem się cukru w krwi i w moczu pod wpływem pilokarpiny u ludzi zdrowych i u dotkniętych moczówką cukrową. Polsk. Arch. Med. Wewn. Tom I, 1923.
- 3) Wpływ anionu fosforowego na zachowanie się cukru we krwi przy hiperglikemii adrenalinojowej oraz na zachowanie się cukru we krwi i w moczu u dotkniętych moczówką cukrową. Polsk. Arch. Med. Wewn. Tom I, 1923.
- 4) Zachowanie się cukru i ciałek białych we krwi u chorych po odmie mózgowo-rdzeniowej. Polska Gaz. Lek. Nr 14/15, 1924.
- 5) Mikrometoda kliniczna badania odczynu skłaczania. Polska Gaz. Lek. Nr 24, 1924.
- 6) Eine Mikromethode zur Plasmasabilitätsprüfung. Wiener Klin. Woch. Nr 34, 1925.
- 7) Przyczynek do przebiegu trzeciorzędowej kiły wątroby. Polska Gaz. Lek. Nr 10, 1925.

8) Badania nad fizykalno-chemicznymi własnościami osocza i surowicy w rozmaitych stanach chorobowych. *Pols. Arch. Med. Wew.* Tom II, 1924.

9) O wpływie równoczesnego podawania insuliny i dwufosforu sodowego u ludzi zdrowych i chorych na cukrzycę. *Pols. Gaz. Lek.* Nr 45, 1924.

10) O znaczeniu klinicznym określania stopnia chwiejności koloidowej osocza. *Pols. Arch. Med. Wew.* Tom II, 1924.

11) Witaminy. *Zdrowie* Nr 4, 1925.

12) Kilka spostrzeżeń dotyczących działania samej insuliny w połączeniu z doustnie podanym fosforanem sodu. *Polsk. Gaz. Lek.* Nr 27, 1925.

13) Chwiejność koloidowa osocza u chorych na nowotwory złośliwe. *Pols. Gaz. Lek.* Nr 15, 1926.

14) L'instabilité coloidale du plasma des individus atteintes de tumeurs malignes. *Les Neoplasmae*, 1926, Paris.

15) Zachowanie się podstawowej przemiany materii w przebiegu cukrzycy. *Pols. Gaz. Lek.* Nr 11, 1926.

16) Znaczenie układu wegetatywnego w chorobach przemiany materii. *Polsk. Gaz. Lek.* Nr 32/33, 1926.

17) Podstawowa przemiana materii a choroby nerek (wspólnie z doc. Sterling-Okuniewskim). *Polsk. Gaz. Lek.* Nr 38, 1926.

18) Le métabolisme basal dans les affections renales. *Paris Medical* 10 Septembre 1927.

19) Kwasica cukrzycowa i jej leczenie. Monografia Wydawn. E. Wende, Warszawa 1927.

20) Badania doświadczalne nad powstawaniem acetonurii. *Med. Dośw. i Społ.* Tom VIII, 1927.

21) Kilka słów o roli azotu aminowego w zatruciu cukrzycowym. *Polska Gaz. Lek.* Nr 43, 1927.

22) O dietetycznym leczeniu gruźlicy metodą Sauerbrucha, Hermannsdorfera i Gersona. *Gruźlica* Nr 4, 1928.

23) Badania nad cukrzycą ze szczegółowym uwzględnieniem zasad racjonalnego jej leczenia dietą oraz insulina. *Pols. Arch. Med. Wew.* Tom VIII, zes. I, 1930.

24) Samoistne napadowe obniżanie się cukru we krwi. *Polsk. Arch. Med. Wew.* Tom X, zes. 2, 1932.

25) Badania nad wydzielaniem żółci wątrobowej. (Praca nagrodzona nagrodą im. dr Sommera, praca habilitacyjna). *Polsk. Arch. Med. Wew.* Tom X, zes. 3, 1932.

26) Recherches sur la sécrétion de la bile hépatique. *Akademia Umiejętności*, 1932.

27) Badania nad wpływem wód krynicznych: „Zubera” i „Jana”, wód szczawnickich „Magdaleny” i „Stefana”, wody morszyńskiej ze źródła „Bonifacego”, Vichy ze źródła „Grand-Grille” i karlsbadzkiej ze źródła „Mühlbrunnen” na wydzielanie żółci wątrobowej. Nagrodzona pierwszą nagrodą na konkursie w Krynicy. Nakładem Stow. Lekarzy i Komisji Zdrojowej w Krynicy. Poznań, 1933.

28) Uwagi o leczeniu cukrzycy. *Polsk. Arch. Med. Wew.* Tom XI zes. 4, 1933.

29) Niedocukrzenie krwi w przebiegu cukrzycy. *Polsk. Gaz. Lek.* Nr 32, 1933.

30) Ważniejsze dane dotyczące istoty i leczenia cukrzycy. *Wiedza Lek.* Tom X, 1930.

31) Istota i leczenie otyłości. *Wiedza Lekarska* zes. 11, 1931.

32) Zasady leczenia wapnem. *Wiedza Lekarska*, zes. 9, 1928.

33) Istota i leczenie żółtaczk. *Wiedza Lekarska*, zes. 1 styczeń, 1929.

34) Otyłość i wychudzenie. Artykuł do „*Dietetyki*” wydawn. Delta 1934.

35) Dieta w chorobach wątroby. Artykuł do „*Dietetyki*” wydawn. Delta 1934.

36) Najważniejsze zasady leczenia dietetycznego. Broszura popularna, wydana nakładem i staraniem Sekcji Uzdrawiskowej Związku Lekarzy Państwa Polskiego.

37) Niektóre wiadomości z dziedziny przemiany materii i prawidłowego odżywiania. Broszura popularna.

38) O cukrzycy i jej leczeniu (monografia). Wydawnictwo „Eskulap”, 1934.

39) Choroby przemiany materii. Artykuł do książki „*Patologia, diagnostyka i terapia*”. Wydawnictwo Delta 1936.

40) Awitaminozy. Artykuł do książki „*Patologia, diagnostyka i terapia*”. Wydawnictwo Delta 1936.

41) O żeńskich hormonach płciowych. Współczesne Lecznictwo Farmaceutyczne i Fizykalne. Nr 3, 1934.

42) Znaczenie dietetyki w chorobach przemiany materii. *Lekarz Wojskowy*, Tom 28, Nr 3 i 4.

43) Zasady leczenia cukrzycy w świetle spostrzeżeń własnych. Odczyt na Zjeździe Lekarzy w Krynicy w styczniu 1937 r. ogłoszony w pamiętniku tego Zjazdu.

44) Zarys chorób przemiany materii. Monografia. Wydawnictwo „Eskulap” 1936.

45) Leczenie dietetyczne kamicy wątrobowej. *Medycyna i Przyroda* Nr 1. 1937.

- 46) Wpływ niedocukrzenia krwi na przebieg dychawicy oskrzelowej. *Medycyna*. Nr 11, 1935.
- 47) Influence de l'état hypoglycémique sur l'évolution de l'asthme bronchique. *Presse Medicale*. Nr 71, 1935.
- 48) Leczenie dychawicy oskrzelowej wstrząsami insulinowymi. *Medycyna* Nr 1, 1935.
- 49) Le traitement de l'asthme bronchique par les chocs insuliniques. *Presse Medicale* Nr 36, 1936.
- 50) Über Behandlung des Broncialasthma mit Insulinschocks, *Wiener Klinischer Wochenschrift* Nr 5 i 6, 1937.
- 51) Uwagi o istocie i leczeniu cukrzycy w świetle spostrzeżeń własnych. *Warszawskie Czasopismo Lekarskie*. Nr 33, 1936.
- 52) Betrachtungen über das Wesen und die Behandlung des Diabetes mellitus gestützt auf eigene Beobachtungen. *Wiener Klinische Wochenschrift* Nr 30 i 31, 1937.
- 53) Remarques sur la nature et le traitement du diabete basées sur des observations personnelles. *Annales de Medicine*. Tome 41, Nr 2, 1937.
- 54) Lekki wstrząs insulinowy jako czynnik nasenny i przeciwbólowy. *Medycyna* Nr 12, 1936.
- 55) Le léger choc insulinique comme facteur hypnotique et analgesique. *Paris Medical*. Nr 17, 1937.
- 56) Leichter Insulinschock als schlaf — und schmerzstillendes Mittel. *Wiener Klinische Wochenschrift* Nr 43, 1937.
- 57) Ketoza w przebiegu płonicy. *Polsk. Med. Wew.* Tom 14, zesz. 4, 1936.
- 58) Rola ciepłostek i węglowodanów w leczeniu cukrzycy. *Medycyna* Nr 13, 1937.
- 59) Zasady leczenia dietetycznego kamicy żółciowej. *Prasa Lekarska*, Nr 8, 1937.
- 60) Leczenie dietetyczne cukrzycy. Artykuł w *Podręcznej Encyklopedii Lekarza Praktyka* (P.E.L.P.).
- 61) Doraźne leczenie chorób przemiany materii. Artykuł w P.E.L.P.
- 62) Die Rolle der Kalorien in Kohlenhydratzufuhr in der Diabetenstherapie. *Wiener Klinische Wochenschrift*. Nr 26, 1938.
- 63) O znaczeniu klinicznym stanów hipoglikemicznych. *Medycyna Społeczna i Kliniczna*. Nr 1, 1945.
- 64) O znaczeniu klinicznym stanów hipoglikemicznych (praca o szerszym zakresie niż poprzednia). *Annales Universitatis M.C.S.*, 1945.
- 65) Cukrzyca a choroby jej towarzyszące. *Polsk. Tyg. Lek.* Nr 22/23, 1947.
- 66) Zapalenie w świetle kliniki. *Polsk. Tyg. Lek.* Nr 15, 16 i 17, 1947.
- 67) Podręcznik chorób wewnętrznych. I tom. Choroby układu krążenia (około 450 stron druku). Dalsze działy w opracowaniu.
- 68) Nowy kierunek rozwoju biologii. *Zdrowie Publiczne*. Rok 65, Nr 9—10 wrzesień—październik 1949.
- 69) Skrypt dla studentów p.t. „Cukrzyca”. Szczecin 1949 r.
- 70) Ważniejsze zagadnienia patologii w świetle materializmu dialektycznego. P.T.L. Nr 42, rok 1950.
- 71) Zasady kardiologii, podręcznik dla studentów P.Z.W.L. rok 1951.
- 72) Leczenie cukrzycy w świetle badań własnych. *Endokrynologia polska* t. II, 1951.

E u g e n i u s z W i l c z k o w s k i urodził się 2.XII.1895 r. w Ekaterynburgu na Uralu, ukończył gimnazjum w Siergijewie pod Moskwą w 1914 r. Studia uniwersyteckie odbywał na wydziale lekarskim uniwersytetu w Moskwie w latach 1914—1919. Dyplom doktora wszech nauk lekarskich uzyskał w Poznaniu w 1923 r. Od 1922 r. do 1924 r. był asystentem Kliniki Neurologiczno-Psychiatrycznej Uniwersytetu Poznańskiego; od 1924 r. do 1926 r. — asystentem Szpitala Jana Bożego w Warszawie; od 1926 r. do 1933 r. — starszym asystentem Kliniki Psychiatrycznej Uniwersytetu Warszawskiego; od 1933 r. do 1946 r. z przerwą w okresie okupacji niemieckiej był dyrektorem Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Gostyninie (woj. Warszawskie) W 1938 r. został docentem psychiatrii Uniwersytetu Warszawskiego na podstawie rozprawy p.t. „O psychochemicznych odruchach we krwi i zachowaniu się ich u chorych psychicznie”. Z dniem 1.XI.1945 r. został profesorem nadzwyczajnym, zaś z dniem 10.IX.1949 r. profesorem zwyczajnym psychiatrii na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Łódzkiego, obecnie Akademii Medycznej w Łodzi. W latach 1946/49 wykładał psychopatologię

dziecka na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Warszawskiego. Od 1.IV.1947 roku do 1.IX.1948 r. piastował stanowisko prorektora Uniwersytetu Łódzkiego.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, przy tym od 1929 r. członkiem Zarządu Głównego, ostatnio zaś jego wiceprezesem; jest członkiem Polskiego Towarzystwa Neurologicznego; Łódzkiego Naukowego Towarzystwa Lekarskiego; od 5.VI.1948 r. — członkiem-korespondentem Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie; od 15.XI.1949 r. — członkiem zwyczajnym Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. W dniu 15.VI.1951 r. został powołany na członka Rady Naukowej Państwowego Instytutu Psycho-neurologicznego w Tworzech.

Pracuje w kierunku patofizjologii w psychiatrii. Wprowadza do psychiatrii badanie grup krwi; za pomocą badań kapilaroskopowych stwierdza zjawianie się stazy bezpośrednio przed napadem padaczkowym, ustala też zachowanie się naczyń włosowatych w stanach acidozy i alkalozji; wysuwa koncepcję wyzyskania odruchów warunkowych, przez samo doświadczenie życiowe wypracowanych, w celach klinicznego badania chorego, stwierdza istnienie chemicznych odruchów warunkowych we krwi u ludzi, które nazywa odruchami psycho-chemicznymi, oraz wykazuje odmienne ich zachowanie się w różnych postaciach chorób psychicznych; opracowuje zagadnienia patofizjologii w psychiatrii i drogi podejścia do badań w tym zakresie.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Badanie genealogiczne konstytucyjnych grup serologicznych krwi kilku rodzin, obarczonych chorobami umysłowymi. Pol. Gaz. Lek. Nr 28, 1926.
- 2) Badanie konstytucyjnych serologicznych grup krwi u schizofreników i porażek postępujących. Rocznik Psychiatryczny. Zeszyt V, 1927.
- 3) Blutgruppenuntersuchungen bei Schizophrenie und progressiver Paralise. Klinische Wochenschrift. Nr 40, 1927.
- 4) T. Milewski i E. Wilczkowski. Badania kapilaroskopowe u epileptyków. Rocznik Psychiatryczny. Zeszyt X. 1929.
- 5) A. Ławrynowicz, M. Łącki i E. Wilczkowski. Obraz kliniczny i mikroskopowy zimnicy (m. Tertiana) sztucznie szczepionej. Archiwum Medycyny Wewnętrznej, Tom VII. 1929.
- 6) Zagadnienie konstytucji serologicznej psychopatów (grupy krwi). Rocznik Psychiatryczny. Zeszyt XI. 1929.
- 7) J. Modrakowski i E. Wilczkowski. Kapilaroskopia w stanach sztucznej alkalozji i acidozy. Księga Pamiątkowa XIII Zjazdu Lekarzy i Przyrodników. Str. 28. 1930.
- 8) J. Modrakowski i E. Wilczkowski. Ph. krwi, płynu mózgowo-rdzeniowego i wysięku po przyszczydłach w stanach sztucznej alkalozji i acidozy u 4 chorych psychicznie. Ibidem. Str. 288. 1930.
- 9) J. Modrakowski i E. Wilczkowski. Przepuszczalność środkowej bariery nerwowej w stanach sztucznej alkalozji i acidozy u 4 chorych psychicznie. Ibidem. Str. 290, 1930.
- 10) A. Ławrynowicz i E. Wilczkowski. Serologiczne odczyny kiłowe w zimnicy. Polska Gazeta Lekarska. Nr 33, 1930.
- 11) Praktyczne wskazówki dotyczące stosowania zimnicy w celach leczniczych. Medycyna Warszawska, Nr 16, 1930.
- 12) A. Ławrynowicz i E. Wilczkowski. Spostrzeżenia nad odpornością w zimnicy sztucznie szczepionej. Archiwum Medycyny Wewnętrznej, Tom XI, 1930.
- 13) Badania nad zachowaniem się katalazy w krwi chorych psychicznie. Rocznik Psychiatryczny. Zeszyt XXI, 1933.
- 14) Badania doświadczalne nad istnieniem chemicznych odruchów warunkowych we krwi u ludzi. Medycyna, Nr 22, 1937.
- 15) O psycho-chemicznych odruchach we krwi u ludzi i zachowaniu się ich u chorych psychicznie. Rocznik Psychiatryczny. XXXIII. 1938.
- 16) Badania nad toksycznością krwi chorych psychicznie. Polski Tygodnik Lekarski. Nr 17, 1946.
- 17) W sprawie organizacji opieki nad zdrowiem psychicznym ludności. Zdrowie Psychiczne. Nr 4. 1947.

18) Mechanizm psycho-chemicznych odruchów we krwi u ludzi. Polski Tygodnik Lekarski. Nr 37, 1947.

19) Podejście do badań naukowych w psychiatrii od strony patologii ogólnej. Polski Tygodnik Lekarski. Nr 37—39, 1947.

20) Działalność naukowa Jana Mazurkiewicza. Przemówienie na Uroczystej Akademii ku czci ś.p. Jana Mazurkiewicza. Nakładem Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego. 1948.

21) Los chorych psychicznie w Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Gostyninie w latach okupacji niemieckiej. Rocznik Psychiatryczny. Tom 37, Zesz. 1, 1949.

22) Zagadnienia patofizjologii zaburzeń psychicznych w okresie inwolucyjnym. Polski Tygodnik Lekarski Nr 3, 1949.

23) Zagadnienia patofizjologiczne w zaburzeniach psychicznych reaktywnych. Rocznik Psychiczny. Tom. 37, zes. 2/3, 1949.

24) O psycho-chemicznych odruchach we krwi u ludzi przy nastawieniu na spożycie i przy nastawieniu na pracę. Rocznik Psychiatryczny, 1950.

25) O psycho-chemicznych odruchach we krwi u ludzi. Nakładem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, Łódź 1951.

J a n Z a o r s k i ogłosił drukiem następujące prace:

1) „Carcinoma penis” — Pol. Przegl. Chirurgiczny, Warszawa 1912 r.

2) „W sprawie przepuklin żełźizgowych” — Pol. Przegl. Chirurgiczny, Warszawa 1922, str. 3, format 8.

3) „Gruźlica t.zw. chirurgiczna” — Odbitka z „Gruźlicy” Nr 3, format 8, Warszawa, 1927.

4) „Brodawczak woreczka żółciowego” — Przegl. Chirurgiczny z dr Landsbergiem, Warszawa 1923 r.

5) „Ciechocinek przyszele zdrojowisko światowe” — Zdrowie Nr 7—9 Rok XXXVIII, str. 14, format 8, Warszawa 1923 r.

6) „Próchnica kości na tle nieswoistym” — Polski Przegląd Chirurgiczny. Tom II. I. 391/1923. Warszawa 1923 r.

7) „Uchyłki wyrostka robaczkowego” — Polski Przegląd Chirurgiczny. Tom II. str. 394, Warszawa 1923 r.

8) „Współczesne leczenie wrzodów okrągłych żołądka” — odbitka z „Nowin Lekarskich”, Poznań 1925 r. (format 12).

9) „Przygotowanie chorego do krwawych zabiegów żołądka” — „Nowiny Lekarskie” Nr 22—23, 1937 r., format 12 — Poznań 1925.

10) „Wada rozwojowa jelita grubego jako przyczyna nietypowego położenia kątnicy i guza zapalnego, pochodzącego z wyrostka robaczkowego” — „Polska Gazeta Lekarska” tom 5, str. 4, format 8, Lwów 1926 r.

11) „Wrzód okrągły żołądka i jego leczenie” — Wykłady Lekarskie Nr 3—4, str. 80, format 8, Książnica Atlas — Warszawa — Lwów. 1926 r.

12) „Wyrywanie nerwu przeponowego jako zabieg leczniczy w gruźlicy lub rozedmie płuc” — „Gruźlica” Nr 5, rok I, str. 11, format 8, Warszawa 1926.

13) „Stosunek chemizmu żołądka do jego schorzeń i leczenia krwawego” — Polski Przegląd Chirurgiczny. T. XVI z dr J. Misiewiczówną, Warszawa 1924 r.

14) „Przypadek I-szej choroby Kohlera” — Polski Przegląd Chirurgiczny. T. VI. zeszyt 3, str. 16, format 8 — Warszawa 1927 r.

15) „Torbiele nadnercza” — Polski Przegląd Chirurgiczny, zeszyt 4, t. VI, str. 6, format 8 — Warszawa 1927 r.

16) „Pęcherzyca gazowa jelita cienkiego” — Polska Gazeta Lekarska Nr 47, t. VI, str. 3, format 8 — Warszawa 1927 r.

17) „Podwójna rana serca wyleczona operacyjnie” — Medycyna, Warszawa 1927 r.

18) „Skreślenie esicy na tle wady rozwojowej, mianowicie zdwojonej okrężnicy zstępującej i esicy” — Warszawa, 1927, str. 6, format 8.

19) „Podręcznik mięsienia leczniczego” — Warszawa 1928, str. 80, format 8.

20) „Śródbłonniak stawu promieniowo nadgarstkowego” — Medycyna Nr 28 (z A. Siedlecką), str. 18, format 8, Warszawa 1928.

21) „Skreślenie sieci” — Warszawa 1928, str. 9, format 8.

22) „Parę słów w sprawie leczenia owrzodzeń żołądka i dwunastnicy” — Medycyna Nr 7, str. 9, format 8, Warszawa 1928.

23) „Zestawienie porównawcze zapatyrywań na rozpoznanie i leczenie wrzodów żołądka i dwunastnicy” — Polski Przegląd Chirurgiczny, str. 386, Warszawa 1928.

24) „Résultats éloignés du traitement chirurgical des ulcères, gastrique et duodénal” — Polski Przegląd Chirurgiczny 1929 r., str. 6, format 8.

- 25) „Leczenie żyłaków голени i odbytu za pomocą wstrzykiwań dożylnych” — Medycyna Warszawska 1930. Nr 14, str. 11, format 8.
- 26) „Nowe spostrzeżenia o ruchomości części żołądka pozostałej po wycięciu” — Medycyna Nr 10/11, str. 32, Warszawa 1930 r.
- 27) „Przyrząd do otwierania ropni zatoki Douglasa” — Sprawozdanie z działalności Warsz. Szpitala dla dzieci 1932, str. 3, format 8, Warszawa 1932 r.
- 28) „Leczenie zapaleń wyrostka robaczkowego u dzieci” — Sprawozdanie z oddziału chirurgicznego Warsz. Szpitala dla dzieci, str. 18, format 8, Warszawa 1933.
- 29) „Dzieje chorego po operacji Woronowa” str. 9, format 8, Lwów 1934 r.
- 30) „Ulcus pepticum perforatum diveriuculi Meckeli” — „Pediatria Polska” tom XV, Nr 3, z dr Laskowskim Józefem, str. 9, format 8, Warszawa 1935 r.
- 31) „Z codziennej praktyki” — „Pediatria Polska” tom XV, Nr 5, str. 2, format 8, Warszawa 1935 r.
- 32) „Odmiana techniki wycięcia żołądka metodą Rydygiera” — Tom XV, zeszyt 1, str. 10, format 8, Warszawa 1936 r.
- 33) „Leczenie owrzodzeń żołądka i dwunastnicy w świetle własnych przypadków” — Polski Przegląd Chirurgiczny. Tom XV, zeszyt 1, str. 18, format 8, Warszawa 1936 r.
- 34) „Operacja Bierezniegowskiego” — „Pediatria Polska” t. XV, zeszyt 4, str. 6, format 8, Warszawa 1936.
- 35) „Modyfikacja operacji Whiteheada” — str. 24, format 8, W-wa 1937.
- 36) „Gastroskopia, nowa metoda badania klinicznego” — Chirurg Polski, str. 11, format 8, Warszawa 1937.
- 37) „Przyrząd do usypiania ewipianem” — Chirurg Polski, str. 2, format 8 — Warszawa 1937 r.
- 38) „Rozpuszczalny materiał do szycia kości” — Chirurg Polski, str. 3, format 8, Warszawa 1937 r.
- 39) „Zakładanie odbytu sztucznego brzuszno” — Chirurg Polski, str. 3, format 8, Warszawa, 1937 r.
- 40) „Przyczynek do badań nad przygotowaniem dzieci do operacji za pomocą wstrzykiwania cukru gronowego” — Polski Przegląd Chirurgiczny, str. 746. T. XVI, Warszawa 1937 r.
- 41) „Sposzczerzenia nad odległymi wynikami leczenia obrażeń głowy u dzieci” — Polski Przegląd Chirurgiczny t. XVI, z. 4 (z Łążyńską W.), str. 15, format 8, Warszawa 1937 r.
- 42) „Statystyka przetaczań krwi u dzieci” — Polski Przegląd Chirurgiczny t. XVI, z. 4, str. 6, format 8, Warszawa 1937 r.
- 43) „Wycięcie nowotworu esicy z utworzeniem odbytu sztucznego i jednocześnie utrzymaniem drożności jelita” — Chirurg Polski, str. 4, format 8, Warszawa 1937 r.
- 44) „Torbiel trzustki” — Chirurg Polski, str. 5, format 8, Warszawa 1938 r.
- 45) „Trudności rozpoznawcze przy kamicy nerkowej” — Chirurg Polski, str. 8, format 8, Warszawa 1939 r.
- 46) „Compendium chorób chirurgicznych” — str. 59, format 4, W-wa 1945 r.
- 47) „Blaski i cienie chirurgii wojennej” — Polski Tygodnik Lekarski, str. 17, format 8, Warszawa 1946 r.
- 48) „Prof. dr med. Franciszek Czubalski jako dyrektor Szkoły Zawodowej dla personelu sanitarnego dr J. Zaorskiego w okresie okupacji niemieckiej” — Polski Tygodnik Lekarski Nr 46, Zaorski J. Warszawa 1946.
- 49) „Chirurgia w Szwecji” — Polski Tygodnik Lekarski Nr 14—15, Warszawa 1948 r.
- 50) „Leczenie chirurgiczne raka płuc” — Polski Przegląd Chirurgiczny Nr 3, Warszawa 1948 r.
- 51) „Sprawozdanie z XII Kongresu Międzynarodowego Towarzystwa Chirurgicznego w Londynie w 1947 r.” — Polski Przegląd Chirurgiczny Nr 3, Warszawa 1948 r.
- 52) „Szczelne zamykanie otrzewny w ostrym zapaleniu wyrostka robaczkowego” — XVII Zjazd Chirurgów Polskich z Dr Ljubicic E.; Warszawa 1949 r.
- 53) „Penicylina w ambulatorium” — Dod. do Wiadomości Lekarskich, Warszawa 1949 r.
- 54) „Na marginesie metody Kaniaka leczenia zakrzepowego zapalenia tętnic” — Zjazd Chirurgów Polskich z lek. L. Ostrowskim, Warszawa 1949 r.
- 55) „Podręcznik mięsienia leczniczego” (masażu). Wydanie poszerzone. Lek. Inst. Wydawniczy — Warszawa 1949 r.
- 56) „Modification of Technique in Operations for Stomach Resection because of Pyloric Ulceration with Rydygier's and Zaorski's Method” — Journal Intern. of Chirurgie, Bruxelles 1949 r.
- 57) „Opis 2 przypadków plastyki przetyku” — Polski Tygodnik Lekarski, Nr 20, Warszawa 1950 r.

58) „Ludwik Rydygier: W 70 rocznicę pierwszego wycięcia odźwiernika wskutek owrzdzenia” — Zjazd Chirurgów Polskich, Lublin 1951 r.

59) „Ośrodek krwiodawców przy Warszawskim Szpitalu dla dzieci ul. Kopernika 43” Polski Tygodnik Lekarski, Nr 8, Warszawa 1951 r.

60) „Choroba wrzodowa i jej współczesne leczenie” — Polski Tygodnik Lekarski, Warszawa 1951 r.

Kazimierz Zembruski urodził się w Głębokim w pow. włodawskim 18.IV.1905 r. Ukończył gimnazjum im. Hetmana St. Żółkiewskiego w Siedlcach w 1922 roku. Studia wyższe odbywał na Wydziale Mechanicznym Politechniki Warszawskiej i tamże uzyskał dyplom inżyniera mechanika w marcu 1929 roku.

W latach 1928/1929 pracował w Referacie Doświadczalnym Ministerstwa Komunikacji w charakterze asystenta. Następnie przez krótki czas był konstruktorem parowozów w Warszawskiej Spółce Budowy Parowozów. Od maja 1930 roku do wybuchu wojny w 1939 roku pracował w Pierwszej Fabryce Lokomotyw w Polsce (zakłady w Chrzanowie) początkowo jako konstruktor, a następnie jako kierownik działu parowozowego w biurze konstrukcyjnym. Podczas pracy w przemyśle opracował projekty kilku parowozów, a wśród nich: dwóch parowozów pospiesznych serii Pt 31 i Pm 36 dla Polskich Kolei Państwowych, parowozu towarowego typu 1-3-0 dla kolei egipskich i parowozu pospieszego typu 2-3-1 dla kolei bułgarskich.

Z dniem 1 września 1936 roku został powołany przez Radę Wydziału Mechanicznego Politechniki Warszawskiej na Katedrę Lokomotyw w charakterze profesora kontraktowego, a następnie — wiosną 1939 roku — w charakterze profesora nadzwyczajnego. Podczas wojny, od września 1941 roku do końca czerwca 1942 roku prowadził wykłady maszyn parowych w Szkole Technicznej im. Wawelberga i Rottwanda oraz od wiosny 1942 roku do końca lipca 1944 roku — wykłady maszyn parowych i parowozów w Wyższej Szkole Technicznej w Warszawie. W czerwcu 1945 roku delegowany przez Ministerstwo Oświaty, objął katedrę Parowozów i Silników Parowych na Politechnice Łódzkiej. W latach akadem. 1946/47 i 1947/48 (do końca stycznia 1948 roku) był dziekanem Wydziału Mechanicznego Politechniki Łódzkiej. W lutym 1948 roku powrócił na Politechnikę Warszawską i objął katedrę Budowy Lokomotyw. W marcu 1951 roku został mianowany profesorem nadzwyczajnym.

Od marca 1946 r. do sierpnia 1951 r. zajmował stanowisko doradcy technicznego przy Departamencie Ministerstwa Komunikacji (ostatnio Ministerstwa Kolei). Z ramienia tegoż ministerstwa wyjeżdżał w 1946 r. do USA jako ekspert w sprawach technicznych przy zakupie parowozów dla Polskich Kolei Państwowych.

W 1950/1951 roku brał udział w pracach I Kongresu Nauki Polskiej jako zastępca przewodniczącego Podsekcji Trakcji Komunikacyjnej i przewodniczący Grupy Pojazdów Szynowych.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Sprawność cieplna nowych parowozów PKP — Przegląd Techniczny, 1933 r.
- 2) Wytyczne do budowy parowozów znormalizowanych PKP — Przegląd Komunikacyjny 1947 r. — str. 327—341.
- 3) Oddawanie ciepła spalin w płomieniówkach kotła parowego — Przegląd Mechaniczny 1949 r. — str. 201—208.
- 4) Rozdział XVII Encyklopedii Kolejnictwa pt. „Parowozy” — złożone do druku w 1950 r., 112 stron maszynopisu + 157 rysunków.
- 5) Zagadnienie doboru parowozu dla korzystnego spełniania określonych zadań przewozowych — w druku, 44 str. maszynopisu + 35 rysunków.

L u d w i k Z e m b r z u s k i urodził się w Brzeżicach woj. lubelskiego 6.I.1871 r. Gimnazjum ukończył w Lublinie, Wydział Lekarski Uniwersytetu Warszawskiego w 1898 roku *eximia cum laude*. W celu uzupełnienia studiów odbył kurs dla lekarzy w Wiedniu. Z początku zajął się praktyką chirurgiczną, udoskonalając swą wiedzę w klinikach zagranicznych w Berlinie, Lozannie, Paryżu, Heidelbergu, Wrocławiu; od 1919 r. poświęcił się studiom nad historią medycyny. W 1925 r. doktoryzował się na Uniwersytecie Warszawskim, w 1929 r. habilitował się na docenta historii medycyny na podstawie „Dziejów chirurgii w Polsce (w języku polskim, francuskim i angielskim)”. W 1936 roku otrzymał tytuł profesora Uniwersytetu Warszawskiego. W 1945 r. powołany został na katedrę Historii Medycyny przy Uniwersytecie M.C.S. w Lublinie jako profesor zwyczajny i piastował ją do 1948 r. Od tego czasu zajmuje stanowisko kustosa Biblioteki Miejskiej w Bydgoszczy i kierownika Biblioteki Lekarskiej.

Jest członkiem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, członkiem Komisji Medyc. i Nauk Przyrodniczych, oraz Komisji Klasyków P.A.U., członkiem Tow. Filozof. i Psycholog. w Lublinie, członkiem Międzynarodowego i Francuskiego Tow. Historii Med., honorowym profesorem Uniwersytetu M.C.S., członkiem honorowym Bydgoskiego i Lubelskiego Towarzystwa Lekarskiego, członkiem honorowym Rumuńskiego Tow. Historii Med.

Jako delegat rządu brał czynny udział w Międzynarodowym Kongresie Histor. Med. w Holandii, Rzymie, Bukareszcie i Belgradzie.

W 1938 r. na zaproszenie Rządu Rumuńskiego udał się do uniwersytetów w Jassach i Bukareszcie z serią wykładów z historii medyc. w Polsce (po francusku).

Napisał przeszło 100 prac naukowych (dzieł, monografii, artykułów).

Ważniejsze z nich:

- 1) Dzieje kierunków, teorii i doktryn filozof.-lekarskich.
- 2) Dzieje chirurgii wojennej w Polsce (1919 r.).
- 3) Służba zdrowia w wojskach starożytnego świata.
- 4) Dzieje opatrywania ran.
- 5) Intuicja w medycynie.
- 6) Zagadnienie życia, zdrowia i choroby w dziejach filozofii i medycyny.
- 7) Stan psychiczny i choroby Napoleona I.
- 8) Złota księga korpusu sanitarnego polskiego.
- 9) Historia Wydz. Lek. Uniwersytetu Warszawskiego 1905—1915.
- 10) Dzieje Bibliotek Lekarskich w Polsce.
- 11) Medycyna i lekarze w utworach Reja i Kochanowskiego.
- 12) Wspólnie z prof. Stanisławem Estreicherem — Konferencje rektorów szkół akademickich w Polsce. (Szkic historyczny).

S t a n i s ł a w Z i e m e c k i urodził się w 1881 roku w Warszawie na Pradze. Ukończył 8-mio klasowe gimnazjum filologiczne z odznaczeniem (medal srebrny i nagroda), po czym wstąpił na uniwersytet w Warszawie. Po 2 latach studiów lekarskich przeniósł się na Wydział Matematyczno-Przyrodniczy, który ukończył, otrzymując za rozprawę z dziedziny optyki kryształów stopień kandydata nauk przyrodniczych. Wyjechał następnie za granicę do Genewy i Getyngi, gdzie studiował matematykę, mechanikę i fizykę. W Getyndze pracował w Instytucie Fizycznym nad dyspersją magnetycznego skręcania płaszczyzny polaryzacji. Badania te były tematem jego późniejszej pracy doktorskiej, przyjętej w 1926 r. przez Wydział Matematyczno-Przyrodniczy Uniwersytetu Warszawskiego; w 1931 roku habilitował się na Wydziale Elek-

trycznym Politechniki Warszawskiej u prof. W. Wolfkego. Tematem pracy habilitacyjnej były własności optyczne pary jodu; w badaniach nad parą jodu zasadniczo nową rzeczą było uzyskanie bezpośredniego dowodu doświadczalnego zmian w widmie związanych z dysocjacją termiczną pary. Widmo jodu jednoatomowego składa się z nielicznych linii; para dwuatomowa daje widmo pasmowe; siedliskiem osobliwych zjawisk fluorescencji pary jodu jest drobina dwuatomowa.

Poza pracami, dotyczącymi wpływu dysocjacji na zjawiska optyczne S. Ziemecki zajmował się systematycznie zjawiskiem Ramana i własnościami promieni kosmicznych. W dziedzinie widm Ramanowskich stwierdził niezależność zjawiska od opalescencji, występującej w punkcie krytycznym. W dziedzinie promieni kosmicznych wykazał, iż nieciągłość natężenia promieni kosmicznych, zaobserwowana na granicy troposfery i stratosfery przez niektórych badaczy niemieckich, została spowodowana przez błędy pomiarowe; w rzeczywistości krzywa intensywności przebiega zupełnie gładko.

Ostatnio S. Ziemecki zajmował się badaniem zjawiska fotoelektrycznego w świetle eliptycznym i kołowo spolaryzowanym. Dostrzegł tu osobliwy przebieg zjawiska zależny od położenia osi elipsy.

S. Ziemecki pracował przez szereg lat jako nauczyciel fizyki w Państwowej Wyższej Szkole Budowy Maszyn i Elektrotechniki im. Wawelberga i Rottwanda, był docentem, a potem profesorem fizyki w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Po drugiej wojnie światowej otrzymał nominację na profesora zwyczajnego fizyki na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Ważniejsze publikacje:

- 1) The dissociation of iodine vapour and its fluorescence. Philosophical Magazine, sierpień 1920 (Praca wykonana wspólnie z E. Stenzem).
- 2) The emission spectrum of monatomic iodine vapour. Philosophical Magazine, wrzesień 1922.
- 3) The Raman-Effect in the proximity of the critical point. Philosophical Magazine, luty 1930. (wspólnie z K. Jodko-Narkiewiczem).
- 4) Variation of cosmic ray intensity with height in the atmosphere. Nature, rok 1936.